

**Analyseinstitut for Forskning
Offentligt forskningsbudget 2002
Forskningsstatistik**

Offentligt forskningsbudget 2002 er udgivet af:

Analyseinstitut for Forskning

Finlandsgade 4

8200 Århus N

Tlf.: 8942 2394

Fax: 8942 2399

Email: afsk@afsk.au.dk

Rapporten kan rekvireres ved henvendelse til
Analyseinstitut for Forskning.

Pris: kr. 150,00 inkl. moms.

Publikationen kan desuden hentes på
Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside:
<http://www.afsk.au.dk>.

Tryk: GP-TRYK A/S, Grenaa

Oplag: 1.000

ISBN: 87-90698-64-9

Offentligt forskningsbudget 2002

Forord

Med denne publikation foreligger *Offentligt Forskningsbudget 2002*, dog lidt senere end normalt, da Finansloven 2002 først blev vedtaget ultimo marts 2002.

Af publikationen fremgår det, at de samlede offentlige bevillinger til forskning i 2002 er vurderet til at være på ca. 10,6 milliarder kroner. I forhold til opgørelsen for år 2001 er der tale om et beskedent fald på 2,6 procent, regnet i faste priser. Det er således 4. år i træk, at der er stagnation eller beskeden tilbagegang i det offentliges bevillinger til forskning og udviklingsarbejde. Ses der fremad mod 2005, udviser budgetoverslagene større fald end normalt. Det betyder, at endnu større nye bevillinger skal med på de kommende års finanslove for blot at holde status quo.

Det er anden gang, Analyseinstitut for Forskning har det fulde ansvar for opgørelsen af det offentlige forskningsbudget. Valideringen af indrapporteringerne er blevet yderligere forbedret, ved blandt andet automatisk kontrol med finanslovstal. Samtidig har arbejdet med *Foreløbigt Forskningsbudget* (se notat 2002/1 fra Analyseinstitut for Forskning) afsløret en række nye konti med forskningsindhold. Tilsammen har det betydet en vis omflytning og tilføjelse af midler i forhold til tidligere år. I den forbindelse må det samtidig bemærkes, at de meget omfattende ændringer af ministerier og deres ressortområder ved den nye Regerings tiltræden samt de mange omprioriteringer er en kilde til usikkerhed ved de bagudrettede sammenligninger.

Sammenlignet med de offentlige forskningsmidlers andel af bruttonationalproduktet (BNP) i andre lande betød Danmarks forøgede investeringer i offentlig forskning i 90'erne, at Danmark nåede op på EU-gennemsnittet i 1999. Stagnationen i de offentlige forskningsbudgetter i 1999-2002 har allerede i 2000 bragt Danmark under EU-gennemsnittet igen og denne placering må forventes at være yderligere forringet i 2001-02.

Publikationen er udarbejdet af Analyseinstitut for Forskning på vegne af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Forskningsleder Peter S. Mortensen har været ansvarlig for statistikken og tekstafsnittene. Projektmedarbejder Carina Sponholtz har stået for udsendelsen af indberetnings-skemaer, tilretningen af programmer til inddatering og datavalidering samt udarbejdelsen af tabeller og figurer. Projektmedarbejder Louise Funch Sørensen har deltaget i den sidste del af arbejdet.

Århus, juli 2002
Karen Siune
Direktør

Signaturforklaring

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Indholdsfortegnelse

1. Offentlige midler til forskning og udvikling 1994-2002	7
1.1. Indholdet i det offentlige forskningsbudget.....	7
1.2. De samlede offentlige midler til forskning og udvikling	8
1.3. Finanslovens forsknings- og udviklingsbevillinger	11
1.4. Midler fra internationalt forskningssamarbejde	12
1.5. Midler fra amter og kommuner	14
1.6. Midler fra Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden.....	14
1.7. Offentlige forskningsmidler i Danmark og andre lande	15
1.8. Sammenfatning	17
2. Finanslovens fordeling af forskningsmidler	18
2.1. FoU-bevillingernes fordeling på ministerieområder	18
2.2. Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på modtagers hovedsektor	23
2.3. FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål	27
2.4. FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål i Danmark og andre lande	31
2.5. FoU-bevillingernes fordeling på bevillingsart	32
2.6. Program- og basisbevillinger.....	33
2.7. Budgetoverslagene 2003-05	36
2.8. Sammenfatning	38
3. Beskrivelse af FoU-indsatsen i ministerierne	40
§ 6. Udenrigsministeriet.....	40
§ 7. Finansministeriet	41
§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet.....	42
§ 12. Forsvarsministeriet	43
§ 15. Socialministeriet	44
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.....	46
§ 17. Beskæftigelsesministeriet.....	48
§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.....	49
§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	51
§ 20. Undervisningsministeriet	53
§ 21. Kulturministeriet.....	54
§ 23. Miljøministeriet	56
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	58
§ 28. Trafikministeriet	60

4. Dokumentation	64
4.1. Datagrundlag	64
4.2. Ressortomlægninger	67
4.3. Hovedsektorer	68
4.4. Forskningsformål	69
4.5. Udgiftsart	70
4.6. Pris/løn-indeks	70
4.7. Database til Offentligt forskningsbudget	71
Bilag A: Tabeller	79
Bilag B: Tilskudspuljer	107
Bilag C: Vejledning	109
Bilag D: Ændringer i forskningsbudget 2001	117
Bilag E: Indberetningsskema fra ministerierne	119

1. OFFENTLIGE MIDLER TIL FORSKNING OG UDVIKLING 1994-2002

1.1. Indholdet i det offentlige forskningsbudget

Nærværende statistik er en opgørelse over de samlede offentlige bevillinger til forskning og udvikling (FoU) i 2002. Statistikken udarbejdes hvert år, fra 2000 af Analyseinstitut for Forskning. Det sker på baggrund af indberetninger fra ministerier og fonde samt vurderinger af internationale og lokale myndigheders budgetter.

Forskningsbudget-statistikken er en del af den samlede forskningsstatistik, der udarbejdes af Analyseinstitut for Forskning. Der indgår yderligere to publikationer: *Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor* og *Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde*. Den seneste publikation for den offentlige sektor dækker 2000, mens den seneste for erhvervslivet dækker 1999¹. Der udarbejdes desuden en specialpublikation vedr. sundhedssektoren, *Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren*². (Publikationen for 2000 udkommer samtidig med nærværende publikation.) Disse publikationer komplementerer hinanden, og kortlægger hver især FoU-indsatsen i Danmark ud fra forskellige vinkler og på forskellige stadier af FoU-processen, jf. boks 1.1.

Boks 1.1. Oversigt over FoU-statistik for Danmark

Publikation	Offentlige forskningsbudget	Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor	Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde	Output-baserede statistikker	Effekt-baserede statistikker
Måleparametre	FoU-bevillinger	Udgifter til FoU FoU-årsværk FoU-personale	Udgifter til FoU FoU-årsværk FoU-personale	Publikationer Patentansøgninger Ph.d. og doktorgrader	Citationsindeks Patenter Spin-offs Innovationer
Udgivelsessted	Analyseinstitut for Forskning	Analyseinstitut for Forskning	Analyseinstitut for Forskning	EUROSTAT	EUROSTAT
Udgivelsesfrekvens	Årligt	Årligt	Årligt	Årligt	Årligt
Perspektiv	Fremadrettet	Bagudrettet	Bagudrettet	Bagudrettet	Bagudrettet
Input/output baseret	Planlagt input	Forbrugt input	Forbrugt input	Output	Effekt af output

Det offentlige forskningsbudget er baseret på de bevillinger og forventede budgetter, som de forskellige offentlige myndigheder har afsat til forskning og udvikling det pågældende år. Dermed bliver statistikken fremadskuende, mens de øvrige statistikker nærmere er bagudskuende, idet de er en slags FoU-regnskaber med mål for en given periodes faktiske FoU-aktiviteter og de med aktiviteterne forbundne udgifter. Det offentlige forskningsbudget viser således bevillingshavernes intentioner med den enkelte FoU-bevilling, men derfor kan de faktiske aktiviteter og det faktiske forbrug til FoU godt ende med at afvige fra det budgetterede. Desuden indgår institutionernes andre finansieringskilder (erhvervslivet, fonde, andre offentlige myndigheder m.m.) ikke i forskningsbudgettet. Til gengæld giver det offentlige forskningsbudget et overblik over, hvordan de

¹ Der blev i 2000 ikke indsamlet selvstændige oplysninger om erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde, men kun som en del af en innovationsundersøgelse. Der vil senere blive offentliggjort et skøn for erhvervslivets forskning og udvikling i 2000.

² Forskning og udviklingsarbejde i sundhedssektoren bygger på data fra de to statistikker *Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde* samt *Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor*.

offentlige FoU-bevillinger er prioriteret på forskningsformål, institutionstyper og en række andre variable.

Gennem OECD bliver der gennemført sammenligninger mellem medlemslandenes FoU-indsats, herunder også det offentlige indsats. Sammenligningen er baseret på data, der vedrører afholdte udgifter i de pågældende lande, så denne analyse må betegnes som bagudskuende, jf. ovenstående. OECD indsamler og offentliggør dog også budgettal for landene for at gøre det muligt at sammenligne udviklingen i medlemslandenes intentioner. EUROSTAT indsamler lignende data fra EU-medlemslandene og kandidatlandene.

Alle de nævnte statistikpublikationer er baseret på input-siden af FoU-processen, idet de måler bevillinger, udgifter og årsværk, der anvendes på FoU. Ingen af publikationerne belyser de faktiske resultater, der kommer ud af den udførte forsknings- og udviklingsindsats. Dertil kræves en outputbaseret statistik, for eksempel i form af opgørelser over antallet af forskningspublikationer, antallet af ph.d.- og doktorgrader samt antallet af ansøgte patenter. Ligeledes belyses FoU-indsatsens effekt ikke; her kan mål som antal citationer, spin-offs, innovationer og bevilgede patenter bringes i anvendelse.

En komplet FoU-statistik skal således ideelt set omfatte hele forskningens fødekæde, fra bevillinger over faktiske udgifter og aktiviteter til indikatorer for forsknings- og udviklingsarbejds resultater og effekter. Til dato er der imidlertid ikke i Danmark udviklet outputbaserede statistikker, der giver et samlet og dækkende billede af foU-aktiviteternes resultater på tværs af forskellige fag, videnskabelige hovedområder og institutionstyper. Derimod opgør EUROSTAT en række output- og effekt-baserede indikatorer for medlemslandene fra internationale databaser over publikationer, citationer og patenter.

1.2. De samlede offentlige midler til forskning og udvikling

Det offentlige forskningsbudget indeholder som nævnt en opgørelse over de samlede offentlige midler, som forventes at blive anvendt til forskning og udvikling. De offentlige midler kan stamme fra flere forskellige kilder. Ved opgørelsen af det offentlige forskningsbudget er medtaget følgende finansieringskilder, jf. tabel 1.1:

- Finanslovsbevillinger
- Midler fra internationalt FoU-samarbejde (EU og Nordisk Ministerråd)
- Kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger
- Midler fra Danmarks Grundforskningsfond
- Midler fra VækstFonden

Tallene til det offentlige forskningsbudget fremkommer til en vis grad vha. skøn. Midlerne for finansloven fås ved at finde alle de konti, der helt eller delvist finansierer forskning og udvikling. Det skønnes derefter for hver konto, hvor stor en del af budgettet, der vil blive anvendt til aktiviteter, der falder ind under Frascati-manualens³ definition af forskning og udvikling. Udgangspunktet er sidste års konti med FoU-indhold.

Midlerne fra Danmarks Grundforskningsfond, VækstFonden og Nordisk Ministerråd er vurderet af kilderne selv, mens midlerne fra EU og de (amts)kommunale kilder er beregnet som en procentdel af

³ "Research and experimental development (R&D) comprise creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications". Frascati-manualen, 1993.

2002-budgettet, og de er derfor de mest usikre, se omtalen af indsamlings- og beregningsmetoderne i kapitel 4.

Af tabel 1.1. ses, at de samlede bevilgede midler til forskning og udvikling i 2002 er på 10,6 mia. kr. Det betyder, at FoU-midlerne er faldet med 280 mio. kr., svarende til 2,6 procent i forhold til 2001, regnet i faste priser. Faldet er det samme for finanslovsbevillingerne, mens omlægningen af VækstFondens strategi betyder, at der fra 2002 i forskningsbudgettet ikke medregnes en forventet tabsprocent af deres udlån. De internationale bevillinger forventes at være på samme niveau som i 2001, mens de (amts)kommunale midler og Grundforskningsfondens midler forventes at stige henholdsvis 3,5 og 8,4 procent.

Af tallene i tabel 1.1 kan det beregnes, at finanslovsbevillingerne udgør langt størstedelen af de samlede offentlige midler (godt 86 procent i 2002), mens internationale bevillinger og kommunale og amtskommunale bevillinger forventes at udgøre henholdsvis 7 og 4 procent i 2002. Resten stammer fra Grundforskningsfonden.

Tabel 1.1 Offentlige midler til FoU, 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
Finanslovs- bevillinger	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	-2,6
Internationale bevillinger	638,5	650,3	676,0	730,2	709,0	675,1	704,8	742,2	741,8	-0,1
Kommunale og amtskom. midler	566,8	759,9	784,8	799,7	829,7	850,1	409,3	420,8	435,6	3,5
Danmarks Grund- forskningsfond	173,0	185,0	206,9	230,2	277,2	265,1	280,4	258,2	280,0	8,4
Vækstfonden	101,3	128,1	150,3	107,7	96,2	190,7	126,1	71,3	-	-100,0
I alt	8.832,5	9.765,4	10.678,8	11.125,7	11.489,9	11.573,8	10.935,2	10.903,9	10.624,5	-2,6
Årlig ændring, pct.	.	10,6	9,4	4,2	3,3	0,7	..*	-0,3	-2,6	

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

* Den årlige ændring i procent er ikke angivet pga. korrektioner i beregningsgrundlaget.

Tabel 1.1 indeholder også oplysninger om bevillingerne for de foregående år tilbage til 1994. Der er imidlertid et brud i tidsserien mellem 1999 og 2000, idet sidste års detaljerede gennemgang af finanslovs-kontienes placering på ministerier, sektorer og formål har betydet en del omrokeringer og ændringer. Desuden er der aktivt søgt efter institutioner og konti, som ikke indgik i det tidligere grundlag for forskningsbudgettet. Endelig er grundlaget for (amts)kommunale bevillinger korrigeret. Det har ikke været muligt at føre samtlige disse ændringer tilbage til startåret i tabellerne (1994), så derfor er ændringerne kun ført tilbage til år 2000.

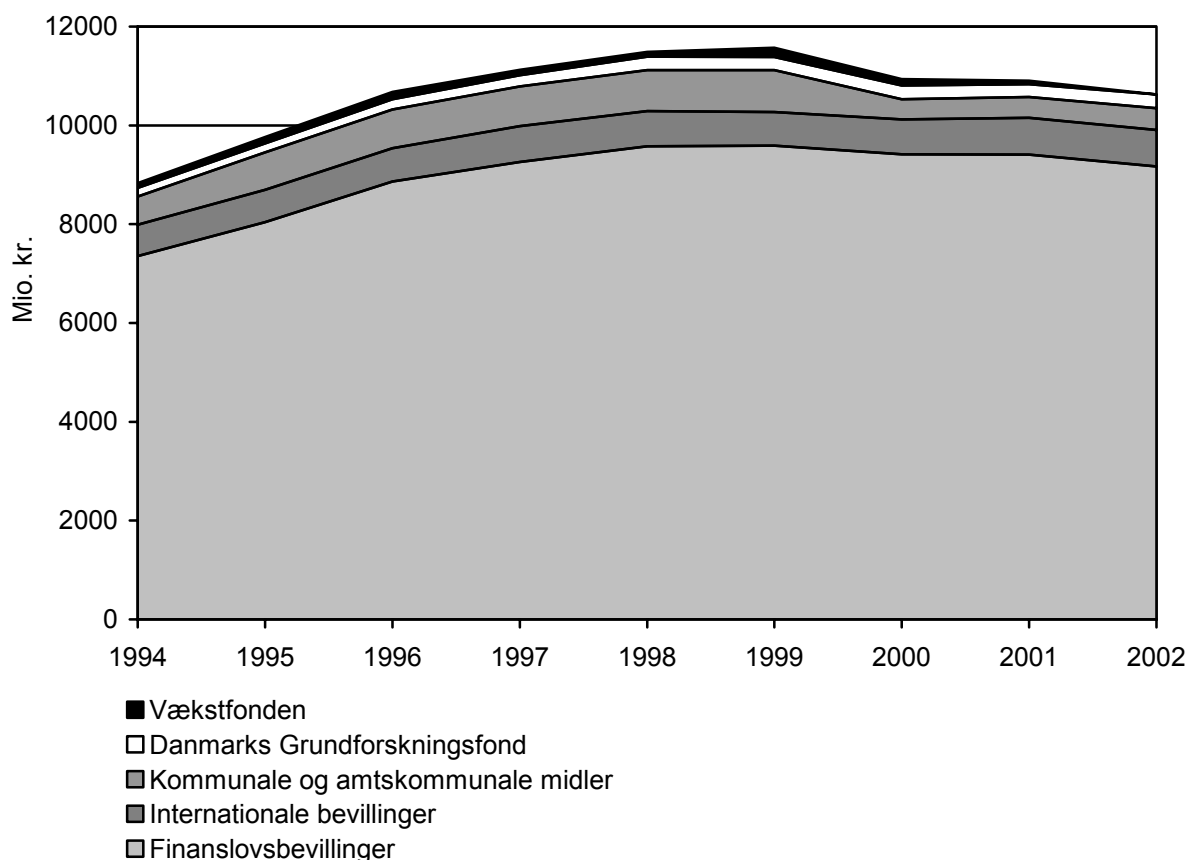
Set i det lidt længere perspektiv er de samlede offentlige midler til FoU imidlertid steget. I perioden 1994-1998 steg de offentlige bevillinger til FoU således med 30 procent, hvilket svarer til en årlig gennemsnitlig stigning på knap 7 procent. I løbet af de seneste fire år er bevillingerne imidlertid faldet med 7½ procent, dog med forbehold for nævnte databrud, se figur 1.1.

Den primære årsag til udviklingen i det offentlige forskningsbudget i perioden 1994-2002 kan henføres til ændringer i finanslovsbevillingerne. De øvrige kilder er samlet uændret, dog med et varieret billede.

De internationale midler og Danmarks Grundforskningsfond har også haft stigning siden 1994, mens VækstFonden og de (amts)kommunale midler er faldet, bl.a. forårsaget af de ændrede beregningsgrundlag.

Nedenfor gennemgås de enkelte finansieringskilder. Denne publikation vil overvejende beskæftige sig med finanslovens bevillinger, idet der ikke foreligger oplysninger på et tilstrækkeligt detaljeret niveau for budgetåret 2002 til, at der kan foretages nærmere budgetmæssige analyser af de øvrige bevillingsområder.

Figur 1.1 Offentlige midler til FoU 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Note: Faldet fra 1999 til 2000 skyldes bl.a. ændret grundlag for vurdering af bevillingerne fra (amts)kommunerne.

1.3. Finanslovens forsknings- og udviklingsbevillinger

I dette afsnit behandles hovedtrækkene i finanslovens FoU-bevillinger. Derudover gives der i kapitel 2 en nærmere belysning af finanslovsmidlernes fordeling på ministerier, formål, sektor mm. I kapitel 3 beskrives de enkelte ministerieområders finanslovsbevillinger til forskning og udvikling.

Oplysningerne om finanslovens FoU-bevillinger er baseret på indberetninger fra de ministerier, der har fået midlerne bevilget. Disse data har karakter af budgetoplysninger, der hverken hjemler affholdelse af udgifterne eller begrænser de disponerende myndigheders bevillingsanvendelse. Derimod afspejler tallene bevillingshavers intentioner på bevillingstidspunktet og kan anvendes til at sige noget om, hvordan finanslovsbevillingerne til FoU prioriteres.

Som nævnt er størsteparten af de offentlige bevillinger til forskning og udvikling bevillinger over finansloven. Således er de budgetterede midler fra finansloven til forskning og udvikling i 2002 skønnet til 9,17 mia. kr. Det fremgår af tabel 1.2, hvor udviklingen i finanslovens bevillinger siden 1994, opgjort i 2002-priser, vises. Desuden gives finanslovens budgetoverslag for de kommende 3 år.

Finanslovens FoU-bevillinger har været stigende op gennem 90'erne, men i de seneste fire år har der været stagnation og svagt fald i bevillingerne. I 1995-96 var der tale om en kraftig realvækst på op imod 10 procent p.a., mens væksten i årene 1997 og 1998 var noget mere moderat. I 1999 stagnerede finanslovsbevillingerne til FoU og i 2000 var der et beskedent fald på knap 2 procent. Mellem 2000 og 2001 er der et vist databrud på grund af overgangen til et nyt princip om tilsagnsbudgettering i Finansloven. I 2002 må konstateres et fald på ca. 250 mio. kr., svarende til 2,6 procent. Mens den offentlige forskning således blev kraftigt udbygget i 1995-1997, er de seneste års svage fald en konsekvens af de besparelser, der er blevet pålagt det samlede offentlige budget samtidig med, at der ikke i fornødent omfang er satset på en yderligere udbygning af det offentlige forsknings- og udviklingsindsats.

Budgetoverslagene for årene 2003-2005 udviser et fald på ca. 11, 7½ og 10 procent i hvert af årene⁴. Akkumuleres faldene i de tre budgetår er en fjerdedel af forskningsmidlerne væk i år 2005. Denne nedgang er imidlertid ikke et korrekt udtryk for, hvordan midlerne til forskning og udvikling vil udvikle sig. Faldet i budgetoverslagsårene skyldes primært, at tidsbegrænsede bevillinger til bl.a. forskningsprogrammer og nye bygninger og anlæg afsluttes, og at der endnu ikke er taget stilling til, hvilke nye programmer og byggerier der skal iværksættes; for eksempel falder anlægsbudgettet fra knap 600 mio. kr. i 2002 til kun godt 100 mio. kr. i 2005.

Faldene i budgetoverslagene er dog betydelig større end i sidste års forskningsbudget, idet de årlige fald kun var på ca. 5 procent. Samtidig viser nærværende forskningsbudget, at det kun lykkedes at få dækket halvdelen af de 5 procent ind ved nybevillinger i finansloven for 2002. I 2003 skal der det dobbelte til i nye bevillinger, svarende til en tilførsel på ca. 1 mia. kr., for blot at sikre finanslovsbaserede forskningsmidler på samme niveau som i 2002. Der foreligger dog nu aftale om bevilling af 30 mio. kr. fra UMTS-puljen.

⁴ Der dog er efterfølgende indgået aftale om at overføre yderligere UMTS-midler til forskning og udvikling i budgetoverslagsårene, nemlig 287 mio. kr. i 2003, 77 mio. kr. i 2004 og 72 mio. kr. i 2005. Udmøntningen fremgår af Finanslovsudvalgets §19-aktstykke 124 af 11.04.02. (www.ft.dk/img20012/udvlibilag/lib0/20012_9610.pdf). Dermed reduceres faldene til 7½, 9,7 og 9,9 procent.

Tabel 1.2 Finanslovens FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr. i 2002-priser.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Drift og tilskud	7.116,8	7.886,1	8.607,0	8.649,9	9.118,0	9.033,8	8.817,5	8.835,4	8.579,8	7.686,2	7.200,8	6.709,6
Anlæg	236,1	156,0	253,8	608,0	459,8	559,0	597,1	576,0	587,3	496,2	366,2	106,0
Brutto-udgifter i alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6
Indeks 100=2002	80,2	87,7	96,7	101,0	104,5	104,6	102,7	102,7	100,0	89,3	82,5	74,3
Årlig ændring, pct.	.	9,4	10,2	4,5	3,5	0,2	-1,9	-0,0	-2,6	-10,7	-7,5	-9,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Anm: Tallene vedrørende årene 2003-2005 er budgetoverslag

Finanslovens bevillinger til FoU omfatter både drifts- og tilskudsbevillinger samt anlægsbevillinger. Tabel 1.2 viser, at drifts- og tilskudsbevillingerne tilsammen tegner sig for 8,58 mia. kr., mens anlægsbevillingerne udgør 587 mio. kr. i 2002. Fra 2001 til 2002 er drifts- og tilskudsbevillingerne faldet med knap 3 procent og anlægsbevillingerne steget med 2 procent, altså tilsammen det nævnte fald i finanslovsbevillingerne på 2,6 procent.

Drifts- og tilskudsbevillingerne udgør i 2002 93,6 procent af finanslovens samlede FoU-bevillinger. Driftsbevillingerne dækker over udgifter til løn, vedligeholdelse og øvrige driftsudgifter forbundet med opretholdelse af forskningsaktiviteter på forskningsinstitutioner og universiteter m.v. Tilskudsbevillingerne er midler, der er givet som direkte tilskud til forskningsaktiviteter. For at undgå dobbelttælling er tilskudsbevillingerne som hovedregel regnet med hos den primære bevillingshaver, men ikke hos den udførende institution. Det er gjort sådan for at vise, hvem der har intentionen om forskning på området. Af samme årsag er FoU-bevillingerne på finansloven opgjort uden institutionernes eksterne bevillinger (indtægtsdækket virksomhed, indtægtsgivende forskningsvirksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter).

Anlægsbevillingerne dækker over anlægsprojekter vedr. bygninger, laboratoriefaciliteter o. lign., der knytter sig til forskningsaktiviteterne. Anlægsbevillingerne har et noget mindre jævnt udviklingsforløb end drifts- og tilskudsbevillingerne, hvilket skyldes, at de enkelte anlægsprojekter i sagens natur er tidsbegrænsede. De er derfor udeladt i visse af tidsserierne i kapitel 2.

1.4. Midler fra internationalt forskningssamarbejde

Under overskriften *Internationalt forskningssamarbejde* hører EUs rammeprogrammer samt Nordisk Ministerråds bevillinger til forskningsrelaterede formål.

Midlerne fra **EU's rammeprogrammer** til forskning og teknologisk udvikling udgør langt størstedelen af midlerne fra offentligt internationalt forskningssamarbejde. Udgangspunktet for skønnet over EU-midlerne til forskning og udvikling er EU's forskningsbudget, hvor tidligere undersøgelser viser, at danske ansøgere modtager omkring 3 procent af de frie midler, se kapitel 4. Til sammenligning bidrager Danmark med cirka 2 procent af EU's samlede budget.

Tabel 1.3 Midler fra internationalt forskningssamarbejde 1994-2004, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mio. kr.												
EUs rammeprogrammer	580,8	588,8	610,9	673,3	660,4	628,5	639,6	678,8	677,9
Nordisk ministerråd	57,7	61,5	65,1	56,9	48,6	46,6	65,2	63,4	63,9	63,6	64,9	...
I alt	638,5	650,3	676,0	730,2	709,0	675,1	704,8	742,2	741,8	.	.	.
Årlig ændring, pct.												
EUs rammeprogrammer	.	1,4	3,8	10,2	-1,9	-4,8	1,8	6,1	-0,1
Nordisk ministerråd	.	6,6	5,9	-12,6	-14,6	-4,1	39,9	-2,8	0,8	-0,5	2,0	...
I alt	.	1,8	4,0	8,0	-2,9	-4,8	4,4	5,3	-0,1	.	.	.

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Der skønnes kanaliseret ca. 678 mio. kr. til dansk forskning i 2002, hvilket er det samme niveau som i 2001, jf. tabel 1.3. I perioden frem til 1997 har der været jævnt stigende forskningsbevillinger i EU, men denne udvikling vendte til mindre fald i 1998-99. I 2000-01 steg de forventede bevillinger igen og det med hele 6 procent sidste år.

Skønnet over Danmarks andel af **Nordisk Ministerråds bevillinger** til forsknings- og teknologi-relaterede formål blev kraftigt opjusteret forrige år. Fra da og frem til 2004 forventes der et næsten uændret niveau.

Nordisk Ministerråds samlede forskningsbevillinger er i 2002 budgetteret til cirka 255 mio. kr. stigende til 270 mio. kr. i 2004. Der er ikke modtaget noget skøn for 2005.

Bevillingen er fordelt på fire kategorier:

- Nordisk Industrifond
- Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFa)
- Diverse forsknings- og udredningsinstitutioner under Nordisk Ministerråd
- Tidsbegrænsede programmer

Nordisk Industrifond støtter fællesnordiske forskningsprojekter og programmer inden for teknisk videnskab og industriel udvikling med det formål at bidrage til at frembringe internationalt konkurrencedygtige produkter, processer og serviceydelser. Desuden er der under Nordisk Ministerråd cirka 20 forsknings- og udredningsinstitutioner, som har varierende omfang af forskningsaktiviteter og som er meget uensartede i formål, struktur og opbygning. Det skønnes, at Danmark vil deltage i aktiviteter for omkring 64 mio. kr. i 2002.

Set over hele perioden har forskningsbevillingerne fra Nordisk Ministerråd været ret konstante, bortset fra et dyk i 1997-99. Denne udvikling afspejler, at der indtil videre er fundet et niveau for det nordiske forskningssamarbejde, der passer med de øvrige internationale aktiviteter, primært i EU-regi.

1.5. Midler fra amter og kommuner

De kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger er i 1995-2000 blevet skønnet på baggrund af forskningsstatistikens oplysninger fra 1995 (*Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor, 1995* og *Erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde, 1995*) samt den Kommunale Budgetoversigt. Dette har medført en overvurdering af omfanget – se kapitel 4 - som det vha. forskningsstatistikkerne for 1999 var muligt at rette op på sidste år, dog kun for år 2000 og fremefter, se tabel 1.4.

Den absolut væsentligste andel - ca. 90 procent - af de amtskommunale FoU-bevillinger vedrører aktiviteter i tilknytning til sundhedssektoren, dels på hospitaler og dels på særlige institutioner som DSI - Institut for Sundhedsvæsen. Endvidere omfatter en del af bevillingerne Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF). Endelig finansierer amter og kommuner FoU-aktiviteter i forbindelse med lokal museumsvirksomhed o.lign.

Tabel 1.4 FoU-bevillinger i amter og kommuner 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Mio. kr.	566,8	759,9	784,8	799,7	829,7	850,1	409,3	420,8	435,6
Årlig ændring, pct.	.	34,1	3,3	1,9	3,8	2,5	..*	2,8	3,5

Note: Se beregningen i kapitel 4's afsnit om bevillinger uden for finansloven

* Den årlige ændring i procent er ikke angivet pga. korrektioner i beregningsgrundlaget, se kapitel 4.

I 2002 skønnes de (amts)kommunale forskningsbevillinger til ca. 435 mio. kr. Skønnet er baseret på den generelle udgiftsvækst i den kommunale sektor, jf. Det kommunale budget 2002, Marts 2002.

1.6. Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden

Danmarks Grundforskningsfond blev etableret i oktober 1991 med det formål at støtte Danmarks forskningsmæssige udviklingsevne på højt internationalt niveau gennem større, længerevarende satsninger. Fonden har gjort dette gennem oprettelse af en række forskningscentre og har siden 1993 forpligtet sig til at opruste dansk grundforskning med mere end 2,5 mia. kr. Ved udgangen af 2001 havde fonden en grundkapital på 1,9 mia. kr. og en fri kapital på 0,4 mia. kr. I 2002 forventes uddelt ca. 280 mio. kr.

I 1998 blev der givet tilsagn om fortsættelse af 16 ud af de oprindelige 23 centre for yderligere en femårs periode. Kort forinden var 9 nye centre blevet igangsat for en femårs periode, således at der ved indgangen til 2001 var 25 centre i gang. I løbet af 2001 og begyndelsen af 2002 igangsattes yderligere 12 centre, og fondens uddelinger forventes at blive 270 mio. kr. i 2003 og 180 mio. kr. i 2004. I 2005 vil en række centerbevillinger være udløbet, hvorfor uddelingen forventes at være faldet til 155 mio. kr.

Det gældende lovgrundlag tillader uddelinger, der overstiger realforrentningen af fondens grundkapital. Derved vil fondens grundkapital gradvist blive reduceret frem til 1. juli 2006. Grundforskningsfonden har ikke mulighed for at tage nye initiativer, før et nyt lovgrundlag er på plads. Det forventes at ske i foråret 2003.

Tabel 1.5 FoU-bevillinger i Danmarks Grundforskningsfond og VækstFonden 1994-2002,
mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Mio. kr.												
Danmarks Grundforskningsfond	173,0	185,0	206,9	230,2	277,2	265,1	280,4	258,2	280,0	270,0	180,0	155,0
Vækstfonden	101,3	128,1	150,3	107,7	96,2	190,7	126,1	71,3	-	-	-	-
I alt	274,3	313,1	357,2	337,9	373,4	455,8	406,5	329,5	280,0	270,0	180,0	155,0
Årlig ændring, pct.												
Danmarks Grundforskningsfond	.	6,9	11,8	11,3	20,4	-4,4	5,8	-7,9	8,4	-3,6	-33,3	-13,9
Vækstfonden	.	26,5	17,3	-28,3	-10,7	98,2	-33,9	-43,5	-100,0	-	-	-
I alt	.	14,1	14,1	-5,4	10,5	22,1	-10,8	-18,9	-15,0	-3,6	-33,3	-13,9

Note: Se beregningen i kapitel 4's afsnit om bevillinger uden for finansloven

VækstFonden blev etableret i 1992 efter ønske fra blandt andet erhvervslivet og dets organisationer. Fonden har en grundkapital på cirka 2 mia. kr. og kan yde risikovillig finansiering til især små og mellemstore virksomheders udviklingsaktiviteter og eksportmarkedsprojekter. Fonden forventer at finansiere projekter i størrelsesordenen 300 mio. kr. i hvert af årene 2002-2004. VækstFondens udbetalinger sker i form af lån og egenkapitalindskud. Fra 2001 indgår kun de forventede tab i det offentlige forskningsbudget, men ændringen er ført tilbage til 1994, så tallene i tabel 1.5 er sammenlignelige. VækstFonden meddeler, at de fra 2002 har omlagt deres strategi, så der fremover ikke forventes tab. Det ses, at der har været betydelige udsving i tabene gennem årene, både forårsaget af lånebeløbenes størrelse og graden af tab. De realiserede tab for de kommende år af indeværende års udlån og egenkapitalindskud kan derfor nok tænkes at afvige fra de skønnede 0 mio. kr.

1.7. Offentlige forskningsmidler i Danmark og andre lande

Danmarks offentlige forskningsbudget kan sammenlignes med andre landes i det omfang landene indrapporterer til OECD eller EUROSTAT. Som sammenligningsmål anvendes de offentlige forskningsmidlers andel af bruttonationalproduktet (BNP). For at kunne beskrive den tidsmæssige udvikling vises også her data fra 1994. Det har dog kun været muligt at få data fra alle lande frem til 2000.

Tabel 1.6 og figur 1.2 illustrerer de offentlige forskningsmidlers andel af BNP i Danmark, i EU og et par andre vestlige lande. Det ses, at Danmark har haft et vist efterslæb sammenlignet med EU-gennemsnittet helt frem til 1998, men at væksten i de offentlige danske forskningsbevillinger i 90'erne betød, at Danmark i 1999 nåede op på EU-gennemsnittet med hensyn til omfanget af de offentlige forskningsmidler i procent af bruttonationalproduktet. Det er sket til trods for, at der har været en relativ kraftig vækst i BNP i den samme periode. Det skyldes dog også, at der har været tale om en markant reduktion i visse af de øvrige EU-lande, som har trukket det samlede EU-gennemsnit nedad. Også Norge og USA har oplevet fald i perioden, mens Japan har en støt stigende andel offentlige forskningsmidler, set i forhold til deres BNP.

Tabel 1.6 Offentlige forskningsmidler i Danmark og i udvalgte lande i pct. af BNP 1994-2000

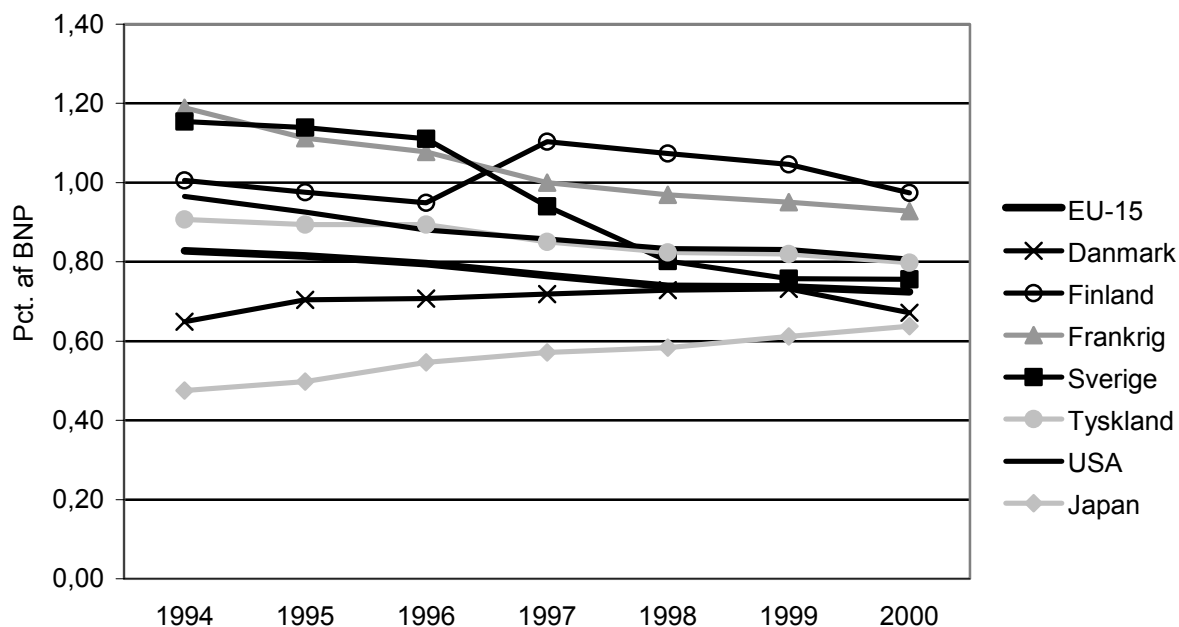
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
EU-15	0,83	0,82	0,80	0,77	0,74	0,74	0,73
Danmark	0,65	0,71	0,71*	0,72	0,73	0,74	0,68
Finland	1,01	0,98	0,95	1,11	1,08	1,05	0,98
Frankrig	1,19	1,12	1,08	1,00	0,97	0,95	0,93
Holland	0,76	0,76	0,77	0,79	0,79	0,80	0,74
Storbritannien	0,77	0,78	0,76	0,73	0,67	0,69	0,66
Sverige	1,16	1,14	1,11	0,94*	0,81	0,76	0,76
Tyskland	0,91	0,90	0,90	0,85	0,83	0,82	0,80
Norge	0,87	0,81	0,78	0,75	0,78	0,76	0,68
USA	0,97	0,93	0,88	0,86	0,84	0,84	0,81
Japan	0,48	0,50	0,55	0,58	0,59	0,62	0,64

*Bemærk tallet for Danmark i 1996 og Sverige i 1997 er estimeret.

Kilde: Research and Development: Annual Statistics Data 1990-2000 (Eurostat), tabel 2A p. 67 og tabel 35 p. 158.

Allerede i 2000 ses effekten af de stagnerende og svagt faldende forskningsbudgetter: Danmark ligger igen klart under EU-gennemsnittet og denne udvikling må formodes at være forstærket i 2001-2002. I hele perioden er der en række EU-lande samt USA, som anvender en markant større andel af BNP på bevillinger til offentlig forskning med Finland og Frankrig i top. Tilsvarende nærmer Japan sig det danske niveau efter den nævnte konstante stigning op gennem 90'erne.

Figur 1.2 Offentlige forskningsbevillinger i udvalgte lande i pct. af BNP 1994-2000

Kilde: Research and Development: Annual Statistics Data 1990-2000 (Eurostat), tabel 2A p. 67 og tabel 35 p. 158.

En væsentlig årsag til de høje offentlige forskningsbevillinger i en række af de lande, som Danmark sammenlignes med, er FoU-aktiviteter i tilknytning til forsvaret. En del af forskningsindsatsen i forsvaret smitter nok af på det civile samfund, men en stor del gør ikke. I tabel 1.7 er forskningsbevillingerne derfor korrigeret for forsvarets FoU-bevillinger.

Tabel 1.7 Civile offentlige forskningsbevillinger i udvalgte lande i pct. af BNP 1994-2000

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
EU-15	0,68	0,68	0,66	0,64	0,63	0,63	0,62
Danmark	0,65	0,71	0,71*	0,72	0,73	0,73	0,67
Finland	0,99	0,96	0,93	1,09	1,06	1,04	0,96
Frankrig	0,80	0,78	0,76	0,75	0,75	0,74	0,72
Holland	0,73	0,73	0,74	0,76	0,77	0,78	0,72
Storbritannien	0,47	0,50	0,48	0,44	0,42	0,43	0,45
Sverige	0,94	0,90	0,88	0,81*	0,75	0,71	0,71
Tyskland	0,83	0,82	0,81	0,77	0,76	0,75	0,74
Norge	0,82	0,77	0,74	0,71	0,73	0,72	0,65
USA	0,43	0,43	0,40	0,39	0,38	0,39**	0,38**
Japan	0,45	0,47	0,52	0,54	0,56	0,59	0,62

*Bemærk tallet for Danmark i 1996 og Sverige i 1997 er estimeret.

**Tallet for USA i 1999 og 2000 er estimeret vha. Appendiks tabel 4-42, *Sciences and Engineering Indicators 2002*.
Kilde: *Research and Development: Annual Statistics Data 1990-2000 (Eurostat)*, tabel 2B p. 67 og tabel 35 p. 158.

I denne opgørelse af de civile offentlige forskningsbevillinger klarer Danmark sig væsentligt bedre i konkurrencen med de øvrige EU-lande – og især USA. Mens Danmarks civile offentlige FoU-bevillinger udgør 0,67 procent af BNP i 2000, falder EU-gennemsnittet til 0,62 procent af BNP. I USA udgør de forsvarsrelaterede FoU-bevillinger 0,43 procent, mens de udgør 0,21 procent i Storbritannien og Frankrig.

1.8. Sammenfatning

Det samlede offentlige forsknings- og udviklingsbudget skønnes at udgøre ca. 10,6 mia. kr. i 2002 mod 10,9 milliarder kroner i år 2001, hvilket giver et fald i FoU-bevillingerne på 2,6 procent. Finanslovens bevillinger er på 9,17 mia. kr. og udgør godt 86 procent af det samlede offentlige forskningsbudget. Bevillingerne har samme relative fald som hele budgettet. Grundforskningsfonden forventer en betydelig stigning, mens VækstFondens ændrede strategi betyder et budgettab på 0 kr. helt er udgået af statistikken. De internationale bevillinger stagnerer, mens der for (amts)kommunerne forventes en beskedent stigning.

De samlede offentlige midler til FoU er i perioden fra 1994 til 1998 steget med ca. 30 procent, men er så faldet med 7,5 procent frem til 2002. Budgetoverslagene for 2003-2005 er betydeligt lavere end forskningsbudget 2002s budgetoverslag, således at der i 2003-finansloven skal nybevilges ca. 1 mia. kr. blot for at fastholde 2002-niveaue. Danmark anvendte i 2000 0,68 procent af BNP på offentlige forskningsbevillinger. Det er igen under EU-gennemsnittet efter at Danmark tangerede EU-gennemsnittet i 1999. Hvis de forsvarsrelaterede FoU-bevillinger holdes udenfor, så er Danmark over EU-gennemsnittet, men stadig har en række af de lande, vi normalt sammenligner os med, højere BNP-andele for forskningsbevillingerne.

2. FINANSLOVENS FORDELING AF FORSKNINGSMIDLER

I det følgende belyses udviklingen i FoU-bevillingerne på finansloven i perioden 1994 til 2002 samt FoU-bevillingernes fordeling på en række variable, nemlig ministerområde, hovedsektor, forskningsformål, basis- og programmidler samt bevillingsart. Der vil endvidere blive foretaget en sammenligning af forskningsmidlernes fordeling på formål i Danmark, EU og et par andre lande. Endelig vises budgetoverslagenes fordeling for 2003-05. Alle beløbs- og procentangivelser er beregnet i faste priser.

2.1. FoU-bevillingernes fordeling på ministerområder

Ved regeringsskiftet ultimo 2001 gennemførtes en større ændring i ministeriestrukturen og de tilhørende ressortområder. Det betød for forskningsbudgettet, at en stor mængde konti ændrede ministerium og i visse tilfælde blev opdelt i flere nye eller delvist nedlagt. Ved hjælp af en såkaldt *kontobro* fra Finansministeriet har det imidlertid været muligt at følge kontiene, så det ikke blev nødvendigt at starte forfra med identifikation af konti med FoU-indhold.

14 ministerier er i 2002 blevet bedt om at oplyse deres bevillinger til forskning og udvikling. De øvrige ministerier vurderes at have ingen eller så lidt forskning, at det kan udelades. Af tabel 2.1 fremgår det, hvorledes FoU-bevillingerne er fordelt mellem de 14 ministerier i perioden 1994 til 2002, sorteret efter bevillingens størrelse i 2002.

Tabel 2.1 Finanslovens bevillinger til FoU fordelt på ministerområder 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	4.647,2	5.025,8	5.756,2	6.167,0	6.243,8	6.238,3	5.865,8	6.117,1	6.256,1	2,3
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	749,3	744,9	791,5	908,5	918,3	945,0	973,1	795,5	770,1	-3,2
§21 Kulturministeriet	429,3	409,3	428,4	445,6	488,9	469,2	473,2	453,5	457,2	0,8
§20 Undervisningsministeriet	105,2	197,6	276,4	343,9	331,1	307,1	405,7	488,7	385,6	-21,1
§23 Miljøministeriet	389,7	352,3	366,4	383,8	398,3	397,6	366,7	365,9	333,2	-8,9
§ 6 Udenrigsministeriet	180,9	212,6	213,3	284,5	262,6	271,3	321,8	316,7	288,7	-8,8
§17 Beskæftigelsesministeriet	158,2	248,3	333,5	138,6	241,6	251,1	292,2	205,5	171,9	-16,4
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	224,2	364,5	388,0	284,7	316,3	313,8	307,5	245,9	119,1	-51,6
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	238,9	249,5	91,4	92,5	158,6	146,2	112,6	107,6	114,4	6,3
§28 Trafikministeriet	132,5	132,1	110,4	96,1	91,0	94,0	101,3	129,9	110,6	-14,9
§15 Socialministeriet	49,4	52,8	53,7	57,8	71,5	77,8	87,9	85,2	89,4	4,9
§12 Forsvarsministeriet	48,1	50,0	50,4	52,6	53,6	54,2	53,4	49,3	49,6	0,6
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	2,4	1,2	2,3	2,2	27,2	53,4	50,6	17,7	-65,0
§ 7 Finansministeriet	3,5	...
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	-2,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Tabellen er konstrueret således, at hvert ministeriums sammensætning af forskningsinstitutioner, forskningspuljer og andre konti med forskningsindhold på finansloven for 2002 udgør sammensætningen af det pågældende ministeriums FoU-bevilling i alle årene tilbage til 1994. På denne måde har ressortændringer ingen indflydelse på det enkelte ministeriums FoU-bevillinger i perioden 1994-2002, hvorved udviklingen over tid kan illustreres. Ændringer i størrelsen af FoU-bevillingerne mellem ministerierne skyldes nemlig alene nye eller opprioriterede forskningsaktiviteter samt afvikling eller nedskæring af andre forskningsaktiviteter. Tallene for ministerierne kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med den tilsvarende tabel i sidste års forskningsbudget, selv om ministeriet skulle hedde det samme. Især den store ressortændring mellem Undervisningsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling vedrørende universiteterne slår kraftigt igennem.

Omlægningerne har betydet, at der er sket en forøget koncentration af forskningsbevillingerne ved Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. I 2002 bevilges således over 68 procent af midlerne fra finansloven fra dette ministerium.

Udviklingen i bevillingerne til forskning og udvikling er kun for få ministeriers vedkommende stabil fra 2001 til 2002. Der er tale om betydelige omprioriteringer mellem ministerierne, uanset at det samlede niveau kun har ændret sig beskedent. Der er beskedne forøgelse ved *Indenrigs- og Sundhedsministeriet* samt *Socialministeriet* (godt 6 og 5 procent), mens især *Økonomi- og Erhvervsministeriet* samt *Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration* har fået nedskåret forskningsbevillingerne betydeligt (52 og 65 procent). Der er dog også fald i *Undervisningsministeriet*, *Beskæftigelsesministeriet* og *Trafikministeriet*. Der er forskellige årsager til disse store udsving, så derfor gennemgås hvert ministerium nedenfor.

Det nydannede **Ministerium for Videnskab, Teknologi og Udvikling** er dannet ved fusion af universitetsområdet fra Undervisningsministeriet, innovationsdelen fra det tidligere Erhvervsministerium, det tidligere IT- og Forskningsministerium samt enkelte andre ressortområder. Derved er der sket en samling af det offentlige indsats på forsknings- og innovationsområdet. Samlet er der tilført de nævnte områder ca. 140 mio. kr. i forhold til 2001, svarende til 2,3 procents stigning, sådan at den samlede bevilling udgør 6.256 mio. kr. Der er dog betydelige udsving, herunder fald i bevillingerne inden for de enkelte områder. Det skyldes blandt andet, at der i ministeriets bevilling indgår en reservebeholdning til nye initiativer på 400 mio. kr., hvoraf hele beløbet er skønnet at ville blive anvendt til FoU-formål⁵. Desuden er der forøgede/nye forskningsbevillinger til:

- Styrkelse af IT-området og til Forsknings Højhastighedsnet (42 mio. kr.)
- Forskningsdel i den særlige bevilling til innovative universiteter (30 mio. kr.)
- Merbevilling til Byggedirektoratet på ca. 26 mio. kr., dvs. 5 procent.

Omvendt må der konstateres et fald/afvikling for forskningsmidler til:

- Netværkssamfundet (afviklet fra 140 mio. kr.).
- Forskningsdelen af *Udvikling af kompetence og teknologier*, herunder de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutioner, reduceret med 15 procent (73 mio. kr.).
- Forskningscenter Risø, både i basisbevillingen (13 procent) og i anlægsbevillingen til et vindenergicenter (50 procent).
- Danmarks deltagelse i Den Europæiske Rumorganisation (ESA) betales hvert tredje år. På grund af beløbets størrelse bliver beløbet delt ud over de tre år. Det har medført et fald på ca. 30 mio. kr. i forhold til 2001.

⁵ UMTS-midlerne er efterfølgende blevet udmøntet, se Finanslovsudvalgets §19-aktstykke 124 af 11.04.02 (www.ft.dk/img20012/udvlibilag/lib0/20012_9610.pdf).

På universitetsområdet er der samlet set en beskeden stigning på knap 43 mio. kr. svarende til ca. 1 procent, men dels varierer udviklingen blandt universiteterne, se afsnit 2.2, og dels er der et fald i de indlejrede midler til Statens Forskningsprogrammer på 17 mio. kr. Forskningsrådenes midler er blevet reduceret med ca. 30 mio. kr., svarende til godt 4 procent – se afsnit 2.2. for yderligere detaljer.

Fødevarerministeriets FoU-bevillingerne er faldet 25 mio. kr., svarende til 3,2 procent. Det meste skyldes dog et fald i anlægsbevillingerne. Der er samtidig sket en massiv omlægning af forskningsbevillingerne ved ministeriet, idet tilskudspuljemidlerne er blevet reduceret med ca. 150 mio. kr., svarende til ca. 35 procent, mens ministeriets sektorforskningsinstitutioner har fået forøget bevillingerne næsten tilsvarende, se afsnit 2.2.

Kulturministeriets samlede forskningsbudget er stort set uændret i forhold til 2001. Der er dog tale om en række forskydninger. Af større forskydninger i forskningsbevillingerne kan nævnes:

- Næsten en fordobling inden for folkebiblioteksformålene – til 19,5 mio. kr.
- Stigning for Statsbiblioteket og Statens Avissamling i Århus på 8 procent til godt 68 mio. kr.
- Nationalmuseet er steget med godt 10 mio. kr. til 16,3 mio. kr.⁶
- For Kulturarvsstyrelsen indberettes ingen forskningsaktivitet for 2002.

Udover dette er der en række mindre beskæringer.

Undervisningsministeriet oplever et fald på godt 100 mio. kr., svarende til 21 procent i forhold til 2001 blandt de aktiviteter, som ministeriet har fastholdt efter ressortomlægningen. Faldet rammer forsøgs- og udviklingsarbejdet inden for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, folkeoplysningen og anden voksenuddannelse samt arbejdsmarkedsuddannelserne. Desuden er midlerne til at fremme forskningstilknytningen for CVU'erne beskåret med næsten 10 mio. kr. til 13,2 mio. kr.

Miljøministeriets bevillinger er reduceret med 9 procent i forhold til den tilsvarende del af det tidligere Miljø- og Energiministerium i 2001. Det skyldes fald i forskningsbevillingerne til Kort- og Matrikelstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen på hver ca. 5 mio. kr., samt ophør af det strategiske miljøforskningsprogram. Desuden er forskningsmidlerne til produktudvikling af skovbrugsprodukter faldet fra knap 13 mio. kr. til 4 mio. kr., men forskningsmidlerne til Forskningscentret for Skov & Landskab er dog steget med ca. 5 mio. kr. Der forventes desuden ingen forskningsaktivitet ved det nye Institut for Miljøvurdering.

I **Udenrigsministeriet** er der ligeledes et fald fra 2001 til 2002 på ca. 9 procent. Der er nedgang i bevillingerne til Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene, Dansk Bilharziose Laboratorium, Skovfrøcentret og Center for Udviklingsforskning. Desuden beskæres den internationale U-landsforskning med 5 mio. kr. til 16 mio. kr. Støtten til forskningsmiljøer i U-lande fastholdes på et niveau af godt 60 mio. kr.

Beskæftigelsesministeriet må notere sig endnu et år med betydelige reduktioner i forskningsbevillingerne, nemlig godt 16 procent. Årsagerne er at finde i en række tiltag, der er ophørt eller nedskåret. Følgende er ophørt – eller er uden forskningsbevillingsdel:

- Arbejdsmiljøhandlingsplan 99's sundhedsfremmende arbejdsmiljøinitiativer (11 mio. kr.)
- Projekter vedr. tunge personløft, skærmarbejde og nedslidning (8 mio. kr.)
- Arbejdstilsynets Handlingsplan 99 (3 mio. kr.)

⁶ Stigningen skyldes primært, at der i 2001 blev indberettet en særlig lav forskningsprocent for Nationalmuseet.

Desuden er der fald i forskningsbevillingerne vedrørende:

- Arbejdsmarkedsrådenes aktivitetspulje (27 procent til 50 mio. kr.)
- Det rummelige arbejdsmarked (48 procent til 3,6 mio. kr.)
- Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet (26 procent til 18,1 mio. kr.)
- Arbejdsmiljøhandlingsplan 99's sundhedsfremmeaktiviteter (42 procent til 9 mio. kr.)

Arbejdsmiljøinstituttet har fastholdt sit bevillingsniveau til forskningsformål. Endelig er "Forsøgsordninger på beskæftigelsesområdet" overført fra Socialministeriet og det har givet anledning til en højere vurdering af forskningsindholdet.

FoU-bevillingerne i det nydannede **Økonomi- og Erhvervsministerium** er blevet mere end halveret i forhold til de samme kontis forskningsindhold i 2001, sådan at forskningsindsatsen samlet er på 119 mio. kr. i 2002. Helt væk er:

- Bevillinger til turisme-forskning (14 mio. kr.)
- Forskningspulje inden for bolig og byggeri (knap 13 mio. kr.)

Desuden er der sket indskrænkninger i forskningsbevillingerne vedrørende:

- Energiforskning (71 procent til 30 mio. kr.)
- Forskning i nye boligtyper til særligt udsatte (51 procent til 10 mio. kr.)
- Statens Byggeforskningsinstitut (17 procent til 41 mio. kr.)
- Danmarks Statistik (21 procent til knap 12 mio. kr.)

Som noget nyt er der afsat midler til forskning i regional erhvervsudvikling.

Det nydannede **Indenrigs- og Sundhedsministerium** har overtaget det tidligere sundhedsministeriums store fluktuationer i forskningsbevillingerne igennem 90'erne, først i 1996 ved overflytningen af Rigshospitalet til Hovedstadens Sygehusfællesskab, så i 1998 på grund af ændret kontering af Sundhedsministeriets analyse- og udredningsvirksomhed. I forhold til 2001 har det samlede ministerium haft en forøgelse af forskningsbevillingerne på 7 mio. kr. til godt 114 mio. kr. Stigningen kommer fra det nyoprettede *Center for Forebyggelse*, fra *Initiativer til forebyggelse af uønsket graviditet* og nye tilskudsmuligheder til MTV- og evalueringsprojekter. Omvendt er bevillingerne til forskning ved Statens Serum Institut faldet med 24 procent til 27 mio. kr.

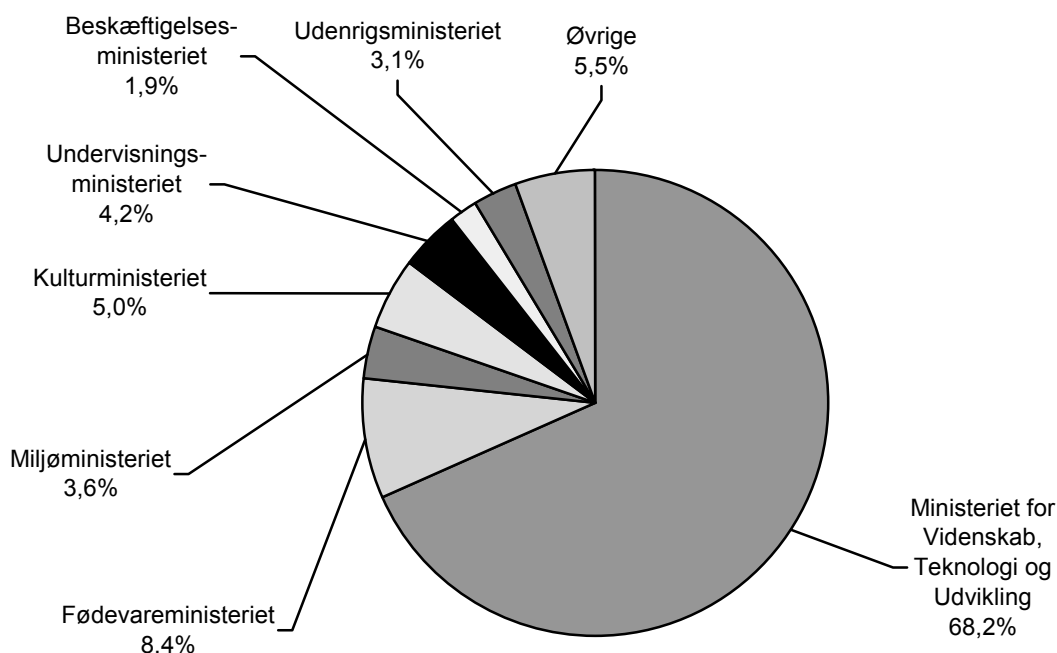
Trafikministeriets bevillinger er faldet med ca. 15 procent til 111 mio. kr. Udsvingene inden for ministeriet er imidlertid ret store. Transportrådets forskningsbevilling for 2001 på 22 mio. kr. er ophørt, og Danmarks Transportforskning har fået reduceret deres forskningsbevilling med 15 mio. kr. til godt 10 mio. kr. Omvendt har Flyvesikringstjenesterne i Danmark og Grønland nu skønnet forskningsbevillingsandelene til knap 13 mio. kr., hvor der i 2001 var under 1 mio. kr. For Banestyrelsen meldes der ligeledes om en ganske betydelig stigning i den bevilgede forskningsindsats, nemlig en tredobling til godt 26 mio. kr.

Socialministeriet indberetter en stigning på 4 mio. kr. i forskningsbevillingerne ud af godt 89 mio. kr., set i forhold til 2001. Der er dog vigende forskningsbevillinger til Socialforskningsinstituttet (fald på 12 procent til knap 38 mio. kr.) og *Omstillingsinitiativerne*, mens *Forskerskolen vedr. integration, produktion og velfærd* ikke har bevillinger på 2002-finansloven. Nye områder er *Nordisk Cambell Center*, forskning vedrørende tilbud til demente og svage ældre samt *Kvalitet i den sociale indsats* gennem metodeudvikling. Endelig er forskningsmidlerne til projekter på det børne- og familiepolitiske område steget med 45 procent til 30 mio. kr.

Forsvarsministeriet har en uændret bevilling til Forsvarets Forskningstjeneste og internationalt forskningssamarbejde gennem WEAG og WEAO på i alt 50 mio. kr., mens områderne under det nye **Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration** har et fald i forskningsbevillingerne på 65 procent, så der i 2002 i alt er afsat knap 18 mio. kr. Årsagen er, at de bypolitiske initiativer til blandt andet integration på 2001-finansloven på godt 50 mio. kr. er reduceret til godt 4 mio. kr.

Finansministeriet er i år medtaget, da de i ressortfordelingen ved regeringsskiftet overtog konti, der tidligere er indrapporteret forskning for.

Figur 2.1 Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på ministerområder 2002

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

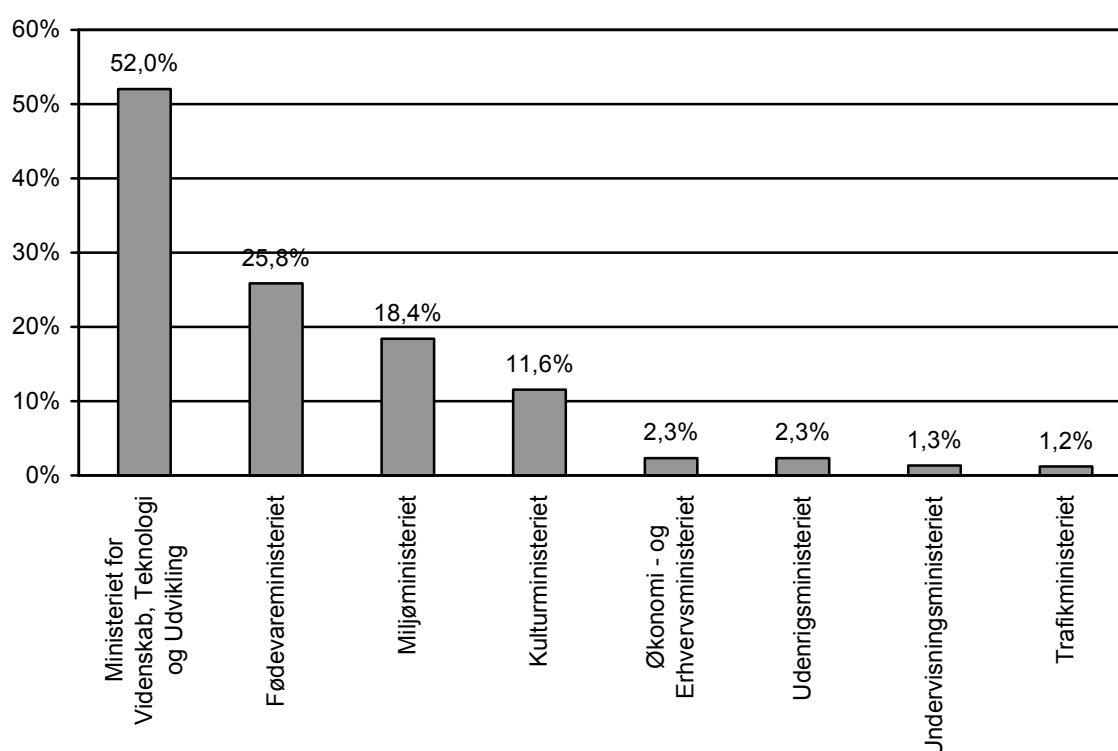
Figur 2.1 illustrerer, hvorledes Finanslovens samlede FoU-bevillinger fordeles mellem de 14 ministerier, idet dog de 7 mindst forskningstunge ministerier er slået sammen til *Øvrige*. Efter den nævnte koncentration af forsknings- og innovationsaktiviteter hos *Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling* udgår godt 68 procent af alle forskningsbevillingerne i Staten nu fra dette ministerium, nemlig 6,26 mia. kr. Næstefter kommer *Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri* med 8,4 procent af de samlede forskningsbevillinger, hvilket er samme niveau som sidste år. Efter disse to ministerier er der en gruppe på 4 ministerier med mellem 3-5 procent, nemlig *Kultur-, Undervisnings-, Miljø- og Udenrigsministeriet*. Det er for Kultur- og Udenrigsministeriet samme niveau som i 2001, mens de to andre ikke kan sammenlignes med sidste år. Som det mindste af de viste ministerier har *Beskæftigelsesministeriet* knap 2 procent af midlerne, hvilket er et fald i forhold til Arbejdsministeriet sidste år. Næst efter følger 4 ministerier med 90-120 mio. kr. i forskningsbevillinger, se tabel 2.1.

En anden synsvinkel er at se, hvor meget hvert ministeriums FoU-bevilling udgør af ministeriets samlede udgiftsbevilling. Dette er illustreret i figur 2.2 for de mest forskningstunge ministerier.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er klart det mest forskningstunge ministerium. FoU-bevillingerne udgør 52 procent af ministeriets samlede udgiftsbevilling. I Fødevarerministeriet går knap 26 procent af udgiftsbevillingerne til forskning, hvilket er lidt mere end sidste år. Miljø- og Kulturministerierne har også relative høje andele, nemlig godt 18 procent og knap 12 procent. For Økonomi- og Erhvervsministeriet er der tale om klare fald i forhold til 2001, nemlig ned på 2,3 procent. Også Udenrigs- og Undervisningsministeriet har mærkbare fald i forhold til 2001, sådan at andelen i 2002 er nede på hhv. 2,3% og 1,3%. For Trafikministeriet er der tale om status quo. Andelen for de resterende ministerier er under 1 procent.

En mere fyldestgørende beskrivelse af de enkelte ministeriers FoU-bevillinger fremgår af kapitel 3.

Figur 2.2 FoU-bevillingernes andel af de forskningstunge ministeriers samlede bruttoudgifter, 2002

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

2.2. Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på modtagers hovedsektor

Tabel 2.2 viser finanslovens FoU-bevillinger opdelt på hovedsektorer, som i denne statistik omfatter en række institutionstyper og en række tilskudspuljer. Der er fire institutionstyper, nemlig:

- Sektorforskningsinstitutioner
- Universiteter m.v.
- Forskningsråd
- Andre forskningsinstitutioner

De sidstnævnte omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.

Tilskudspuljerne er delt op i *Andre større tilskudspuljer* og *Andet*, og de omfatter en række tilskudsbevillinger på finansloven, som udbetales udenom regeringens centrale forskningsrådgivende system (forskningsrådene).

Endelig er den sidste "sektor" benævnt *Internationale aktiviteter*. Den dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.

Der blev sidste år gennemført en særlig indsats for, at sektorernes indhold svarer til deres overskrift. Det har derfor i år kun været nødvendig med to mindre ændringer, se kapitel 4. Også i år er det tilsikret, at der ikke indgår tilskudspuljer under grænsen på 25 mio. kr. i sektoren *Andre større tilskudspuljer*, men at de så er placeret i sektoren *Andet*. En nærmere definition af hovedsektorerne og ændringerne fremgår af kapitel 4.

Tabel 2.2 Finanslovens FoU-bevillinger fordelt på hovedsektorer, 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
Sektorforsknings- institutioner	1.052,0	1.063,6	1.247,9	1.179,7	1.173,0	1.246,6	1.195,5	1.300,0	1.279,7	-1,6
Universiteter mv.	2.767,3	2.909,1	3.274,0	3.710,5	3.831,5	3.875,2	3.835,6	3.922,1	3.964,8	1,1
Andre forsknings- institutioner	409,2	394,8	418,5	447,3	474,7	443,4	544,1	520,7	497,2	-4,5
Forskningsrådene	836,3	1.041,4	1.259,1	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5	-4,3
Andre større tilskudspuljer	1.437,9	1.699,5	1.840,7	1.585,9	1.841,4	1.672,3	1.963,3	1.842,8	1.693,1	-8,1
Internationale aktiviteter	481,8	494,4	484,1	734,7	677,3	646,8	717,0	655,4	594,9	-9,2
Andet	368,4	439,3	336,5	433,7	490,5	587,8	418,6	433,2	431,9	-0,3
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	-2,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

FoU-bevillingerne til **Sektorforskningsinstitutioner** er den tredjestørste blandt hovedsektorerne og udgør ca. 14 procent af de samlede FoU-bevillinger på finansloven. Sektorforskningsinstitutionerne er hovedsagelig knyttet til Fødevarerministeriet med 34 procent samt Miljøministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling med hver ca. 23 procent af sektorens midler. Formålene for forskningsindsatsen er tilsvarende koncentreret om *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* (34 procent) og *Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse* (16 procent), men også *Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse* (9 procent) samt *Udforskning og udnyttelse af jorden* og *Produktion og fordeling af energi* med hver 7 procent.

Sektorforskningsinstitutionernes FoU-bevillinger har været stagnerende siden 1996. Der er i år et beskedent fald på 20 mio. kr., men billedet varierer. Således er der stigende forskningsbevillinger til Danmarks JordbrugsForskning, Danmarks Veterinærinstitut, Fødevarerøkonomisk Institut, Fødevaredirektoratet samt Forskningscenter Skov & Landskab på grund af omlægningen fra tilskudspuljer, se afsnit 2.1. Omvendt oplever især Danmarks TransportForskning, Statens Skadedyrlaboratorium, Statens Serum Institut, Forskningscenter Risø og Statens Byggeforsknings-

institut betydelige fald. I tabelsamlingens A-tabel 11 er givet en oversigt over hver sektorforskningsinstitutions budgetmæssige udvikling vedrørende forskningsmidler fra 2001 til 2002.

Universiteter m.v. omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger. Sektoren tegner sig for den største del af finanslovsbevillingerne, nemlig godt 43 procent, se figur 2.3. Langt den største del af FoU-bevillingerne til *Universiteter m.v.* stammer fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, nemlig 97½ procent. Den resterende del kommer fra Kulturministeriet (1½ procent) og Undervisningsministeriet (1 procent). Efter en betydelig vækst i 1994-98 har bevillingerne holdt sig på nogenlunde samme niveau i 1998-2002. Årets stigning på 40 mio. kr. kan alene forklares ved stigningen i Byggedirektoratets bevilling. Derudover er der en række forskydninger mellem universiteterne. Således er skønnet over forskningsbevillingerne steget for Landbohøjskolen, Danmarks Pædagogiske Universitet, Syddansk Universitet samt Aalborg Universitet, mens Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og til dels Århus Universitet har faldt i skønnet over forskningsbevillingerne.

Andre forskningsinstitutioner blev sidste år suppleret med 8 nye institutioner og er i år suppleret med yderligere en, se kapitel 4. Disse ændringer er ført tilbage til 2000 for at sikre sammenligneligheden. Sektoren udgør 5½ procent af hele FoU-bevillingen og er domineret af Kulturministeriet med ca. 400 mio. kr., svarende til ca. 80 procent af hele sektoren. Derudover har Indenrigs- og Sundhedsministeriet knap 7% af midlerne, mens Økonomi- og Erhvervsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt Udenrigsministeriet hver tegner sig for ca. 3 procent, svarende til 13-15 mio. kr. Midlerne i sektoren er faldet med godt 23 mio. kr., svarende til 4½ procent. Det skyldes blandt andet, at der ikke er forskningsbevillinger til Transportrådet og Kulturarvsstyrelsen i år. Der er dog også et par stigninger, især for Nationalmuseet, Center for Forebyggelse og på biblioteksområdet.

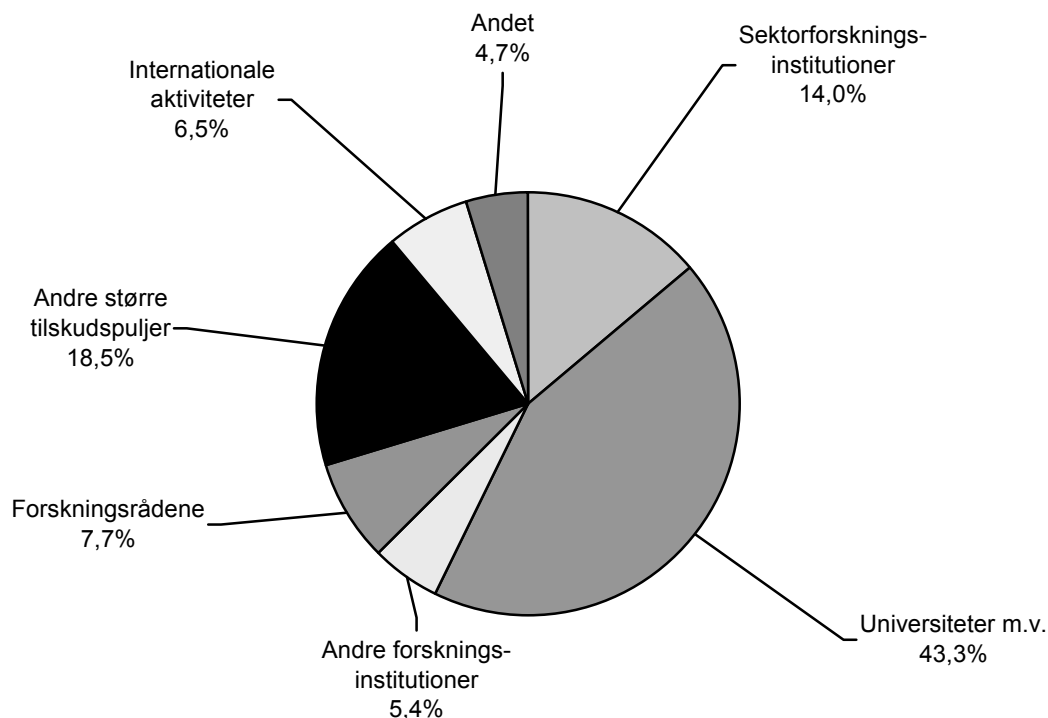
Forskningsrådene får allokert 7,7 procent af finanslovens FoU-midler. Efter aftale med ressortministeriet er midler til nye forskningsprogrammer (konto 19.17.01-.04) fjernet fra sektoren og fordelt på tilskudspuljer. Ændringen er gennemført fra 2000, hvor der i forvejen er et databrud. De overflyttede midler udgjorde i 2000 godt 200 mio. kr., men er i 2001 og 2002 nede på hhv. 20 og 82 mio. kr.

Forskningsrådenes bevillinger er reduceret med knap 32 mio. kr. i forhold til 2001, hvilket svarer til 4,3 procent. Kontienes opbygning er ændret fra 2002, således at der nu er:

- Den almindelige fondsfunktion, som er rådernes frie og temabelagte midler. Midlerne er fordoblet til 603 mio. kr.
- Den særlige fondsfunktion, som omfatter større tværgående forskergrupper og andre større tværgående initiativer. Midlerne er reduceret med 102 mio. kr. til 83 mio. kr.
- Forskningsprogrammer, der er under afvikling. Der resterer knap 17 mio. kr. på kontoen.

Desuden indgår kontoen *Lønnede ph.d.'ere under Statens forskningsråd* med et beløb på 2,5 mio. kr. Fordelingen på de 6 hovedområder samt det tværgående område kan ses ved at sammenholde med de indberettede forskningsformål. Der er fra 2001 til 2002 sket en massiv omplacering af midler fra formålet *FoU som ikke kan fordeles* til de 6 videnskabelige hovedområder, idet bevillingerne er faldet fra 432 mio. kr. i 2001 til 100 mio. kr. i 2002. De ca. 300 mio. kr. (efter nedskæringen på 30 mio. kr.) er fordelt nogenlunde proportionalt ud på de 6 hovedområder, idet *Teknisk Videnskab* dog får et lidt større bidrag. Derved stiger Teknisk Videnskabs andel af de hovedområde-fordelte forskningsråds-midler fra 19,0 til 19,6 procent. Ellers er Naturvidenskabs andel 27 procent, Sundhedsvidenskabs knap 21 procent, Humaniora 13 procent, mens Samfundsvidenskab og Jordbrugs- og Veterinærvidenskab deler de sidste 20 procent.

Figur 2.3 Finanslovens FoU-bevillinger i 2002 fordelt på hovedsektorer, procent

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Andre større tilskudspuljer indeholder tilskud, der overstiger 25 mio. kr. i budgetåret. Tilskuddene steg støt og roligt fra 1994 med tilbageslag i 1997 og 1999 frem til 2000. Fra 2000 til 2002 har midlerne udvist et fald, alene 150 mio. kr. fra sidste år til i år, svarende til 8 procent fald. Dette er sket på trods af den ekstraordinære tilførsel af 400 mio. kr., som sektormæssigt er placeret her (se fodnote 5). Intentionen med disse ekstraordinære midler er, at de skal anvendes til:

- styrkelse af den frie forskning
- særlig indsats på det teknisk-naturvidenskabelige område
- nanoteknologi
- IT-forskning og regionale IT-initiativer
- digital forvaltning

Det nævnte fald forklares dog også af, at en række tilskudspuljer er skåret ned til under 25 mio. kr. og derfor er flyttet til sektoren *Andet*. De større tilskudspuljer er stadig den næststørste sektor med 18,5 procent af bevillingerne. Knap 60 procent af midlerne kommer fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, mens Fødevarer- og Undervisningsministeriet står for 17 og 15 procent. På grund af særbevillingen vedrører 22 procent af midlerne *FoU som ikke kan fordeles*, men ellers er en stor del af midlerne rettet mod erhvervslivet: *Industri, håndværk & bygge og anlæg* (31 procent) og *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* (17 procent), mens *Uddannelsesforhold* dækker godt 15 procent. De væsentlige ændringer i puljerne er nævnt under de enkelte ministerier.

I 2002 forventes 6½ procent af FoU-bevillingerne anvendt til **internationale aktiviteter**. Sektoren består dels af Udenrigsministeriets FoU-aktiviteter vedrørende bilateral og multilateral udviklingsbistand (40 procent af midlerne) og dels af Danmarks bidrag til en række internationale forsknings Samarbejder placeret under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, herunder de Europæiske rumforskningsorganisationer ESA og ESO (51 procent af midlerne). Formålene med

midlerne spreder sig over *Rumforskning* (31 procent), *Naturvidenskab* (23 procent) og *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* (knap 20 procent).

Der er et fald på godt 60 mio. kr. i de samlede forskningsbevillinger i forhold til 2001. Halvdelen skyldes en ændring i bidraget til rumorganisationen ESA, men derudover er der fald i den internationale U-landsforskning og øvrige bilaterale aktiviteter. Desuden er Fødevareministeriets tilskud til international fødevarer- og jordbrugsforskning faldet med 6,6 mio. kr., svarende til 20 procent.

Andet-sektoren indeholder mindre tilskudspuljer på under 25 mio. kr. De små puljer udgør uændret ca. 432 mio. kr. De fleste ministerier har bevilget sådanne forskningsmidler. Flest kommer fra Undervisningsministeriet (20 procent), mens Beskæftigelsesministeriet, Fødevareministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling hver dækker 14-16 procent af bevillingerne. De tre ministerier – Miljøministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet – står som bevillingshavere af hver ca. 8 procent. Formålene med bevillingerne er også meget spredt, dog vedrører 24 procent af midlerne *Uddannelsesforhold* og 13 procent *Transport og telekommunikation*. *Arbejdsbetingelser* og *FoU som ikke kan fordeles* tegner sig for hver ca. 10 procent. De væsentlige ændringer i puljerne er nævnt under de enkelte ministerier.

2.3. FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål

Tabel 2.3 viser finanslovens bevillinger fordelt på 16 forskellige forskningsformål. Denne opdeling følger de såkaldte NORFORSK-kategorier vedtaget i Nordisk Råds regi. Kategorierne 1-13 samt 15-16 omfatter typisk anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens kategori 14 – *Almen videnskabelig udvikling* – udgøres af grundforskning, samt en restmængde af FoU-bevillinger, der ikke kan indplaceres under de øvrige kategorier. En nærmere definition af forskningsformålene fremgår af bilag C.5.

Opmærksomheden skal henledes på, at opdelingen på forskningsformål er behæftet med usikkerhed, idet FoU-bevillinger ofte vil kunne relateres til flere formål, og en skønsmæssig opsplitning af beløbene kan være vanskelig. Der sker da også en omkodning af formålet i en række tilfælde, jf. de beskrevne ændringer for 2001 i bilag D.

Bevillingerne til *Almen videnskabelig udvikling* udgør i 2002 5,8 mia. kr. og dermed en andel på 63 procent af de samlede forskningsbevillinger. Det er således klart det største formål blandt FoU-bevillingerne på finansloven. Midlerne er tilmed steget med 6 procent i forhold til 2001, mens alle øvrige midler tilsammen er faldet med 14½ procent, dvs. faldet med 570 mio. kr. En stor del af årsagen kan igen findes i UMTS-puljen på 400 mio. kr., der er henført til *Almen videnskabelig udvikling*. De 5,8 mia. kr. kan yderligere deles op på videnskabelige hovedområder, se nedenfor ved tabel 2.4.

Næsten alle bevillinger til universiteterne (98½ procent) og forskningsrådene (100 procent) er placeret her, mens *Andre forskningsinstitutioner* (65½ procent) og *Internationale aktiviteter* (39½ procent) er mere spredt mellem *Almen Videnskabelig Udvikling* og de øvrige formål. Større tilskudspuljer har i år fået en større andel af midlerne, nemlig 28 procent på grund af UMTS-puljen på 400 mio. kr. Sektorforskningsinstitutioner har kun 6½ procent af midlerne henført til grundforsknings-formålet. Næsten alle midler bevilges via Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (91½ procent), men Kultur- og Udenrigsministeriet har dog også beskedne bevillinger med dette formål.

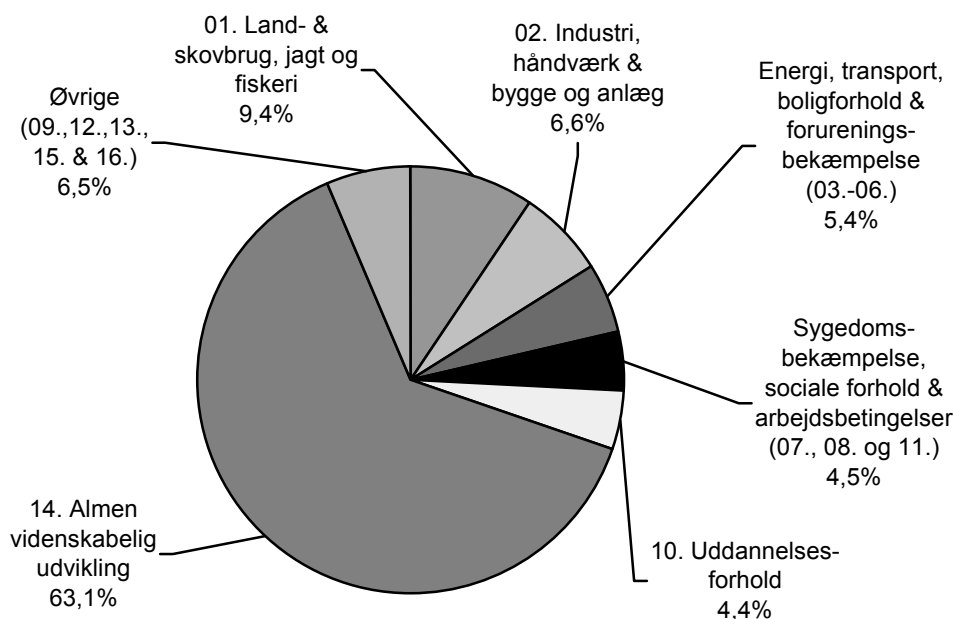
Tabel 2.3 Finanslovens FoU-bevillinger 1994-2002 fordelt på forskningsformål, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	499,3	550,6	617,8	717,4	806,3	858,4	1.166,7	911,6	863,7	-5,3
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	858,2	931,0	967,3	965,1	961,6	919,0	599,8	794,6	607,3	-23,6
03. Produktion og fordeling af energi	162,2	181,3	206,2	244,4	193,7	198,5	187,0	203,9	124,7	-38,8
04. Transport og telekommunikation	135,7	114,3	95,6	78,4	67,7	84,7	89,0	105,0	94,0	-10,5
05. Boligforhold og fysisk planlægning	39,1	46,2	52,0	62,6	68,0	97,1	83,3	91,1	43,9	-51,8
06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	309,8	351,8	387,6	264,8	350,4	328,7	276,9	244,1	232,7	-4,7
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	120,1	132,0	146,3	149,8	175,3	171,4	167,2	220,6	219,2	-0,6
08. Sociale forhold	37,8	44,0	35,6	46,8	62,0	71,5	117,4	107,5	84,8	-21,1
09. Kultur, massemedier og fritid	76,9	89,9	96,3	129,6	158,7	151,2	132,5	109,1	115,7	6,0
10. Uddannelsesforhold	194,6	264,5	301,8	376,7	391,2	366,7	497,4	491,8	404,8	-17,7
11. Arbejdsbetingelser	71,2	101,1	173,7	179,3	117,0	169,8	211,8	140,5	107,4	-23,6
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	138,4	197,6	289,0	86,2	174,6	133,7	117,4	111,2	110,7	-0,4
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	133,8	136,6	119,6	125,5	118,8	123,3	120,4	119,4	105,0	-12,1
14. Almen videnskabelig udvikling	4.280,1	4.640,7	5.158,3	5.510,6	5.632,8	5.614,3	5.332,4	5.462,2	5.787,0	5,9
15. Rumforskning	247,6	210,5	163,2	268,1	246,0	250,4	262,0	248,0	213,3	-14,0
16. Forsvar	48,1	50,0	50,4	52,6	53,6	54,1	53,4	50,8	52,9	4,1
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	-2,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Det gælder også de fleste øvrige formål, at deres bevillinger kommer fra kun et ministerium, svarende til ressortområderne, dog yder Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i en række tilfælde en mindre del – ved *Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse* dog 24 procent. Bevillinger til *Produktion og fordeling af energi* afviger ved, at den største bevillingshaver er Videnskabsministeriet (63 procent) med Økonomi- og Erhvervsministeriet som den anden store part. *Boligforhold og fysisk planlægning* er i år delt mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet og Miljøministeriet, mens også Fødevareministeriet og Udenrigsministeriet bevilger penge til *Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse* – udover Indenrigs- og Sundhedsministeriet. De fleste bevillinger inden for formålet *Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning* er i år fra Beskæftigelsesministeriet (68 procent), mens Økonomi- og Erhvervsministeriet kun bevilger 18 procent af midlerne til formålet.

Figur 2.4 Finanslovens FoU-bevillinger i 2002 fordelt på forskningsformål, procent

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Udviklingen inden for de enkelte formål har været forskellig fra 2001 til 2002. I alt er formålene uden for *Almen videnskabelig udvikling* som nævnt faldet med 14½ procent, men der er formål, der har oplevet betydelig større fald.

- *Boligforhold og fysisk planlægning* er mere end halveret til 44 mio. kr., bl.a. fordi midlerne til bypolitiske initiativer er ophørt.
- *Produktion og fordeling af energi* er reduceret med 39 procent til 125 mio. kr., primært pga. fald i tilskudspuljerne til udbygning af dansk energiforskning og –udvikling samt i midlerne til anlæg af Risø vindenergicenter.
- Ved *Arbejdsbetingelser* er en fjerdedel af midlerne bortfaldet, se Beskæftigelsesministeriet og Socialministeriet. Der bevilges i alt 107½ mio. kr. til formålet.
- Også for *Industri, håndværk & bygge og anlæg* er en fjerdedel af midlerne fjernet, nemlig 187 mio. kr. De primære kilder til faldet er nedskæringer i udviklingsmidler vedr. kompetence og teknologi, i midlerne til Forskningscenter Risøs erhvervsrettede aktiviteter samt ophør af forskningsbevillinger til turisme-forskning.
- For *Sociale forhold* er der et fald på 21 procent i forskningsbevillingerne til 85 mio. kr. Faldet skyldes primært de bypolitiske initiativer til integration, der næsten er ophørt i 2002. Se desuden Socialministeriet.

En række formål har faldt, der er mindre end gennemsnittet:

- *Udforskning og udnyttelse af jorden* falder 12 procent til 105 mio. kr., primært på grund af reduktion i GEUS's forskningsbevilling.
- *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* falder godt 5 procent til 864 mio. kr. Udover de beskrevne ændringer i Fødevarerministeriet falder Forskningscenter Risøs midler til aktiviteter rettet mod disse erhverv.
- *Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse* har et fald på knap 5 procent til 233 mio. kr. Det skyldes primært bortfaldet af det strategiske miljøforskningsprogram (14 mio. kr. sidste år), dog delvist opvejet af at Forskningscenter Risøs bevillinger til området er steget.

- *Sygdomsbekæmpelse og –forebyggelse* har uændrede forskningsmidler, nemlig 220 mio. kr. Den internationale del – i form af særlig projektbistand – er imidlertid ophørt. De nye *Center for Forebyggelse* og *Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering* samt nye tilskud til MTV- og evalueringsprojekter bliver delvis dækket af tidligere konti. Samtidig er forskningsbevillingen til Statens Serum Institut faldet.
- Også *Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning* har uændrede forskningsmidler, nemlig 111 mio. kr., og der er ingen væsentlige udsving i enkeltbevillingerne.

De øvrige formål henhører entydigt til et ministerium, hvorfor der henvises til afsnit 2.1. for en nærmere beskrivelse.

Betragtes udviklingen i FoU-bevillingerne siden 1994, fås et billede af prioriteringen over tid. Mens de totale statslige bevillinger er steget med knap 25 procent siden 1994, regnet i faste priser, så er forskningen i *Sociale forhold* og *Uddannelsesforhold* blevet fordoblet, mens *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* samt *Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse* er steget hhv. 73 og 83 procent. Der er en stigning på omkring 50 procent på formålene *Arbejdsbetingelser* og *Kultur, massemedier og fritid*. Endelig har *Almen videnskabelig udvikling* en stigning på 35 procent, dog meget ujævnt fordelt over hovedområderne. *Boligforhold og fysisk planlægning* er steget 12 procent i forhold til 1994, men jo halveret i forhold til 2001. De to erhvervsrettede formål, *Industri, håndværk & bygge og anlæg* samt *Transport- og telekommunikation* har fået 30 procent færre statslige forskningsbevillinger, mens miljø- og energiområderne er faldet med ca. 24 procent. Disse stigningstakter er imidlertid ikke så voldsomme som i sidste års publikation, hvor 1993 var udgangsåret.

Forskningsområdet *Almen videnskabelig udvikling* er yderligere opdelt i tabel 2.4. Den største kategori er *FoU som ikke kan fordeles* der omfatter godt 22 procent af midlerne. I forhold til 2001 er denne kategoris bevillinger faldet med ca. 21 procent, hvor hele området ellers er steget med ca. 6 procent. Denne stigning skyldes Forskningsrådenes og universiteternes omlægning til hovedområder, dog modvirket af en kraftig vækst fra *Andre større tilskudspuljer* (300 mio. kr. af UMTS-puljen er placeret i *FoU, som ikke kan fordeles*).

Imellem de 6 hovedområder sker der betydelige forskydninger, men jf. afsnit 2.2. ikke fra forskningsrådene. Humaniora har et direkte fald i forskningsbevillingerne på 3 procent og mister pladsen som det største område. Med en stigning på 40 procent tilføres Teknisk Videnskab flest nye midler dels fra de tidligere ikke-fordelte midler og dels fra UMTS-puljen. Stor stigning kan også noteres for Jordbrugs- og veterinærvidenskab (30 procent) og Naturvidenskab (24½ procent). Fordelingen mellem hovedområderne er dermed væsentligt ændret i forhold til 2001. Således er Humanioras andel faldet fra 24½ til 20 procent og Samfundsvidenskab fra 15 til 14 procent. Omvendt er Teknisk Videnskabs andel af de fordelte midler steget fra 15½ til 18½ procent.

Betragtes udviklingen fra 1994, ses det, at *FoU som ikke kan fordeles* er mere end fordoblet. Humaniora, Samfundsvidenskab og Jordbrugs- og Veterinærvidenskab har haft stigninger på 45-59 procent, mens Naturvidenskab og Teknisk Videnskabs stigninger kun har været ca. 13 procent. De statslige bevillinger til Sundhedsvidenskab er faldet med 7 procent, men hertil kommer amtskommunale midler, der pga. Rigshospitalets ændrede status er steget betydeligt.

Tabel 2.4 Finanslovens FoU-bevillinger vedr. *Almen Videnskabelig Udvikling* 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
14.1 Naturvidenskab	949,7	997,0	1.059,9	1.026,1	1.006,4	945,5	943,4	867,0	1.078,2	24,4
14.2 Teknisk videnskab	730,4	660,7	769,3	748,1	650,4	670,5	642,6	587,8	824,0	40,2
14.3 Sundhedsvidenskab	686,0	726,6	618,9	665,5	751,6	705,5	631,1	541,9	640,4	18,2
14.4 Jordbrugs- og vet.videnskab	291,7	277,7	331,7	415,2	310,1	343,0	318,2	327,4	426,0	30,1
14.5 Samfundsvidenskab	431,0	508,4	536,8	557,4	564,7	583,0	603,6	567,8	624,8	10,0
14.6 Humanistisk videnskab	563,4	589,5	677,9	684,4	771,3	831,4	745,9	926,0	896,6	-3,2
14.7 FoU som ikke kan fordeles	627,9	880,8	1.163,8	1.413,9	1.578,3	1.535,4	1.447,6	1.644,3	1.297,0	-21,1
Almen videnskabelig udvikling i alt	4.280,1	4.640,7	5.158,3	5.510,6	5.632,8	5.614,3	5.332,4	5.462,2	5.787,0	5,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

2.4. FoU-bevillingernes fordeling på forskningsformål i Danmark og andre lande

I tabel 2.5 sammenlignes Danmarks FoU-bevillinger fordelt på forskningsformål med andre europæiske lande samt Japan. Sammenligningen er baseret på tal for 1999, da 2000-tallene kun er provisoriske. Desuden anvendes NABS-formålsopdelingen, dvs. at NORDFORSK-formålene for de nordiske landes vedkommende er omkodet efter samme princip som ved indberetninger til OECD.

Som tidligere nævnt er formålsopdelinger forbundet med en vis usikkerhed, idet bevillingerne ofte kan placeres under forskellige formål. Denne effekt bliver yderligere forstærket i tabel 2.5 ved sammenligning med andre lande, hvor samme usikkerhed vil gøre sig gældende.

På trods af denne usikkerhed er det dog værd at hæfte sig ved, at Danmark på visse punkter adskiller sig væsentligt fra de øvrige lande. For det første er den danske andel til *Landbrug* med 9 procent betydeligt større end EU-gennemsnittet på 3,4 procent. Dette må bl.a. skyldes, at der i Danmark er særlig politisk fokus på landbrug og fødevarer. Omvendt har Danmark en markant mindre andel til sundhedsforskning (1,8 procent) i forhold til EU-gennemsnittet på 6,2 procent. Det kan skyldes, at flere danske midler henføres til sundhedsområdet under *Forskning over universiteternes alm. budgetter og Ikke-målrettet forskning*.

Danmark afviger også betydeligt for kategorien *Forsvar*, hvor andelen på 0,6 procent er langt under EU-gennemsnittet på 15,3 procent. Det skyldes, at der kun i begrænset omfang findes forsvarsindustri i Danmark. Det bevirker, at der heller ikke finder ret meget offentlig finansieret forskning sted direkte i relation til forsvarsområdet. Man bør dog være opmærksom på, at dele af den samme type forskning, der i Danmark udføres af eksempelvis universiteterne og dermed registreres som civil forskning, bliver opgjort som forsvarsrelateret i lande med en form for forsvarsindustrielt kompleks. De registrerede forskelle i forskningens indhold og formål kan således til dels afspejle forskellig praksis for kategorisering i forskellige lande.

Tabel 2.5 Offentlige forskningsmidler i udvalgte lande fordelt på formål (NABS) i 1999, procent

	EU-15	Danmark	Sverige	Tyskland	Frankrig	Holland	Finland	UK	Norge	Japan
Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren	1,4	1,3	2,0	1,8	0,7	0,8	1,7	1,3	2,3	1,5
Infrastruktur og fysisk planlægning	1,6	1,9	6,0	1,7	0,6	3,3	2,4	1,7	2,3	2,5
Miljøforurening (bekæmpelse og forebyggelse)	2,6	3,4	1,6	3,5	1,6	4,0	2,2	2,4	3,0	2,7
Beskyttelse og fremme af den menneskelige sundhed	6,2	1,8	1,8	3,3	5,5	3,7	7,0	15,1	7,2	5,7
Produktion, distribution, rationel energianvendelse	3,4	2,1	5,9	3,6	4,9	2,8	6,2	0,5	2,0	3,5
Landbrugets produktivitet og teknologi	3,4	8,9	1,9	2,6	3,0	3,0	5,7	4,2	8,7	4,7
Industriel produktivitet og teknologi	9,4	9,6	4,0	12,8	6,1	12,8	28,0	0,6	12,3	10,8
Samfundsforhold (strukturer og relationer)	3,1	9,3	6,3	3,4	1,0	2,8	5,1	3,5	7,1	4,8
Udforskning og udnyttelse af rummet	5,8	2,6	3,3	4,5	11,0	3,1	2,6	2,3	2,4	4,0
Forskning over universiteternes alm. budgetter	31,5	37,9	50,8	38,3	18,2	45,8	25,3	18,8	39,3	34,3
Ikke-målet forskning	14,8	20,6	0,0	16,0	21,8	10,9	12,4	11,3	8,1	12,6
Ikke-opdelt forskning	1,5	0,0	9,1	0,2	2,9	4,6	0,0	0,3	0,0	2,1
Forsvar	15,3	0,6	7,3	8,3	22,7	2,4	1,4	38,0	5,3	10,8
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kilde: *Research and Development: Annual Statistics Data 1990-2000 (Eurostat), tabel 6A side 70-71.*

2.5. FoU-bevillingernes fordeling på bevillingsart

Ved at opdele finanslovens FoU-bevillinger efter de såkaldte standardkonti fås en fordeling på bevillingsart. I det statslige budgetsystems terminologi henfører hovedarten af bevillingerne til funktionelle kategorier såsom drift, tilskud og anlæg. Hver enkelt hovedart kan herefter underopdeles i "arter" som vist i tabel 2.6. Opdelingen af driftsudgifterne har de tidligere år ikke været gennemført for alle konti. Dette blev der søgt rettet op på sidste år, men først i år har alle indrapportører angivet underopdelingen, se kapitel 4. Det betyder, at driftarts-tallene for 2001 ikke er sammenlignelige med de foregående år og at 2002-tallene kun kan sammenlignes med et vist forbehold.

Blandt de tre hovedarter er kun driftsudgifterne faldet, og det med godt 6 procent til knap 4,3 mia. kr. Tilskudsbevillingerne har fastholdt samme niveau, dvs. knap 4,3 mia. kr., mens anlægsudgifterne er registreret for 2 procents stigning til ca. 590 mio. kr. Det er i disse midlers natur, at der vil være fluktuationer over årene, se udviklingen siden 1993.

Artsopdelingen af tilskudsbevillingerne indeholder information om, hvem tilskudsbevillingerne går til. Der er i år sket en klar forskydning af tilskuddene over mod "anden virksomhed", mens de øvrige er

faldet. Det gælder især tilskud til personer, der er halveret. Bemærk, at de lave tal i 1998-1999 for persontilskud skyldes, at der er anvendt en anden opgørelsesmetode af udgifterne til ph.d.-uddannelsen.

Tabel 2.6 Finanslovens FoU-bevillinger 1994-2002 fordelt på bevillingsart, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
Driftsudgifter:	3.910,9	4.037,3	4.252,6	4.360,6	4.809,8	4.961,2	4.555,4	4.570,6	4.290,4	-6,1
Lønninger	1.295,3	1.266,1	1.228,4	1.022,6	1.322,5	1.517,8	1.223,7	3.377,7	2.929,4	-13,3
Køb af varer og tjenesteydelser	2.513,1	2.673,3	2.859,4	3.151,7	3.253,1	3.202,1	3.095,6	1.051,3	964,9	-8,2
Erhvervelse af materiel, netto	9,1	9,2	8,0	9,4	9,7	4,0	8,4	66,4	87,2	31,3
Leje, vedligeholdelse og skatter	3,2	5,0	4,7	16,6	5,3	4,7	4,5	55,0	304,9	454,4
Diverse driftsudgifter	90,2	83,7	152,1	160,3	219,2	232,6	223,2	20,2	4,0	-80,1
Tilskud:	3.205,9	3.848,8	4.354,4	4.289,3	4.308,2	4.072,6	4.262,1	4.264,8	4.289,4	0,6
Tilskud til udland	401,8	424,9	464,6	613,2	535,5	512,7	587,3	561,3	514,8	-8,3
Tilskud til personer	191,0	232,5	219,5	239,4	15,8	10,4	246,9	259,0	128,0	-50,6
Tilskud til erhverv	847,7	988,3	1.038,6	1.046,8	1.123,9	1.048,6	1.029,7	929,7	758,7	-18,4
Tilskud til anden virksomhed	1.765,4	2.203,1	2.631,7	2.389,9	2.633,0	2.500,9	2.398,2	2.514,8	2.887,9	14,8
Anlægsudgifter:	236,1	156,0	253,8	608,0	459,8	559,0	597,1	576,0	587,3	2,0
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	-2,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

2.6. Program- og basisbevillinger

Finanslovens FoU-bevillinger kan opdeles i basis- og programmidler. Basismidlerne er forskningsbevillinger, som går til løbende gennemførelse af institutionernes grundlæggende forskningsaktiviteter. Dermed udgør basisbevillingerne grundstammen i de ressourcer, som universiteterne, de højere læreanstalter, sektorforskningsinstitutioner og andre har til rådighed. Bevillinger til FoU kategoriseres som programmidler, hvis bevillingerne er knyttet til et forskningsprogram/projekt, hvis bevillingerne er tidsbegrænsede, og hvis de gives efter ansøgning.

Det er væsentligt at understrege, at opdelingen i basis- og programbevillinger ikke nødvendigvis har noget at gøre med, om bevillingerne har stort indhold af grundforskning eller ej. En væsentlig del af programbevillingerne kommer dog fra Forskningsrådene og kan forventes at have et stort indhold af grundforskning.

Der er naturligvis en vis usikkerhed forbundet med opsplitningen af finanslovens FoU-bevillinger på basis- og programmidler, idet opdelingen alene beror på ministeriernes egne vurderinger af, hvornår bevillinger kan kategoriseres som basis- eller programbevillinger. Der er således også i år et par ændringer, der rækker tilbage i tiden, se bilag D. Samtidig vil anlægsudgifternes fluktuationer yderligere gøre en vurdering af udviklingen vanskelig. De er derfor ikke medtaget i tabellerne vedr. basis- og programmidler.

Tabel 2.7 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på basis- og programmidler 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Mio. kr.									
Basis	4.616,1	5.047,6	5.141,3	5.252,0	5.597,3	5.550,5	5.122,6	5.248,6	5.422,7
Program	2.500,7	2.838,5	3.465,7	3.397,9	3.520,7	3.483,3	3.694,9	3.586,8	3.157,1
I alt	7.116,8	7.886,1	8.607,0	8.649,9	9.118,0	9.033,8	8.817,5	8.835,4	8.579,8
Pct.									
Basis, pct.	64,9	64,0	59,7	60,7	61,4	61,4	58,1	59,4	63,2
Program, pct.	35,1	36,0	40,3	39,3	38,6	38,6	41,9	40,6	36,8
I alt, pct.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Udviklingen i fordelingen af basis- og programmidler har ifølge tabel 2.7 været forholdsvis jævn, med en tendens i retning af relativt færre basismidler og dermed flere programmidler frem til 2001. I 2002 er der sket en markant forøgelse af basismidlerne, fra en andel på 59,4 procent i 2001 til 63,2 procent i 2002. Det betyder, at basismidlerne er steget med 174 mio. kr., svarende til 3,3 procent, mens programmidlerne er faldet med 430 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 12 procent. Fordelingen af de enkelte ministeriers FoU-bevillinger på basis- og programmidler fremgår af tabel 2.8.

Tabel 2.8 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på ministerområde samt basis- og programmidler i 2002, pct.

	Procent af ministerområde			Procent af FoU- bevilling			Ændring i pct. 2001-02		
	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt
§ 6 Udenrigsministeriet	96,1	3,9	100,0	5,1	0,4	3,4	10,4	-82,9	-8,8
§ 7 Finansministeriet	100,0	-	100,0	0,1	-	0	.	.	.
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	46,6	53,4	100,0	1,0	2,0	1,4	-18,0	-64,3	-51,6
§12 Forsvarsministeriet	71,4	28,6	100,0	0,6	0,4	0,6	-	2,2	0,6
§15 Socialministeriet	40,6	59,4	100,0	0,7	1,7	1,1	-2,9	11,1	4,9
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	98,3	1,7	100,0	2,1	0,1	1,3	4,5	.	6,3
§17 Beskæftigelsesministeriet	33,5	66,5	100,0	1,1	3,6	2,0	16,8	-26,8	-16,4
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	-	100,0	100,0	-	0,6	0,2	-	-65,0	-65,0
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	67,4	32,6	100,0	70,9	59,0	66,6	2,5	1,7	2,2
§20 Undervisningsministeriet	-	100,0	100,0	-	12,2	4,5	-100,0	-17,0	-21,1
§21 Kulturministeriet	85,7	14,3	100,0	7,2	2,1	5,3	0,4	3,2	0,8
§23 Miljøministeriet	53,3	46,7	100,0	3,2	4,8	3,8	-3,9	-13,6	-8,7
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	52,4	47,6	100,0	7,4	11,5	8,9	32,8	-22,9	-1,1
§28 Trafikministeriet	38,3	61,7	100,0	0,6	1,6	1,0	-35,7	-23,4	-28,6
I alt	63,2	36,8	100,0	100,0	100,0	100,0	3,3	-12,0	-2,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Ifølge tabel 2.8 har Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Udenrigs- og Kulturministeriet næsten kun basisbevillinger, mens Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration samt Undervisningsministeriet udelukkende har programmidler. Det dominerende ministerium mht. forskningsbevillinger, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, har ca. to tredjedele basisbevillinger. Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Fødevarer- og Miljøministeriet har fordelt midlerne nogenlunde fifty-fifty, mens Beskæftigelses-, Trafik- og Socialministeriet har 33-40 procent basismidler.

Disse forskellige fordelinger betyder en lidt ændret fordeling mellem ministeriernes bevillinger inden for hhv. basis- og programmidler. Kultur- og Udenrigsministeriet samt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling får en noget større del af basismidlerne i forhold til samtlige forskningsbevillinger og Fødevarer- og Undervisningsministeriet når op på at have ca. 12 procent hver af programmidlerne.

I en række af ministerierne er der sket betydelige forskydninger mellem basis- og programmidlerne fra 2001 til 2002, også i forhold til den generelle udvikling med 3,3 procent flere basismidler og 12 procent færre programmidler. Den generelle udvikling er forstærket hos Beskæftigelses-, Fødevarer- og Udenrigsministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet, mens Social-, Kultur- og Trafikministeriet har den modsatte tendens. Ved Videnskabsministeriet er stigningstakten for basismidler kun lidt større end programmidlernes.

Basis- og programmidlerne er i tabel 2.9 fordelt på hovedsektorerne. Heraf kan det ikke overraskende konstateres, at hos sektorer vedrørende institutioner udgør basisbevillingerne 86-91 procent – og at der er tale om stigninger i forhold til 2001. Forskningsrådenes midler er udelukkende programmidler, mens *Andre større tilskudspuljer* og *Andet* har 82 og 87 procent programmidler. De internationale aktiviteter er delt med knap tre fjerdedele til basismidler. Hovedparten af de samlede basisbevillinger ligger i sektoren *Universiteter m.v.*, nemlig ca. 57½ procent. *Andre større tilskudspuljer* og *Andet* har tilsammen en lignende andel af programmidlerne, mens forskningsrådene kun har ca. 22 procent.

Fra 2001 til i år er der sket forskydninger mellem basis- og programmidlerne, der for de fleste svarer til det generelle mønster. *Internationale aktiviteter* og *Andet* går dog mod strømmen ved at programmidlerne er blevet forøget og basisbevillingerne er blevet beskåret. Især for de internationale aktiviteter er der tale om en betydelig omlægning.

Tabel 2.9 Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på modtagende hovedsektor samt basis- og programmidler i 2002, pct.

	Procent af hovedsektor			Procent af FoU-bevilling			Ændring i pct. 2001-02		
	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt	Basis	Program	I alt
Sektorforskningsinstitutioner	86,4	13,6	100,0	20,0	5,4	14,7	2,0	-5,9	0,9
Universiteter mv.	90,7	9,3	100,0	57,5	10,1	40,1	9,1	-43,6	0,4
Andre forskningsinstitutioner	87,4	12,6	100,0	8,0	2,0	5,8	-0,3	-26,2	-4,5
Forskningsrådene	-	100,0	100,0	-	22,3	8,2	-	-4,3	-4,3
Andre større tilskudspuljer	17,5	82,5	100,0	5,4	43,6	19,4	-3,0	-10,8	-9,6
Internationale aktiviteter	73,6	26,4	100,0	8,1	5,0	6,9	-17,8	28,1	-9,2
Andet	12,5	87,5	100,0	1,0	11,6	4,9	-6,3	4,0	2,6
I alt	63,2	36,8	100,0	100,0	100,0	100,0	3,3	-12,0	-2,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

2.7. Budgetoverslagene 2003-05

Budgetoverslagene for forskningsbevillinger for 2003-05 falder alt i alt mere end sædvanligt, jf. afsnit 1.3, nemlig 11, 7½ og 10 procent (se dog fodnote 4 om nye midler fra UMTS-puljen). I tabel 2.10 er udviklingen i budgetoverslaget for 2003 sammenlignet med 2002 opdelt på ministerier, sektorer og formål.

Tabel 2.10a Finanslovens FoU-bevillinger og budgetoverslag, 2002-03, mio. kr.

	2002	2003	Ændring i pct. 2002-03
Ministerium			
§ 6 Udenrigsministeriet	288,7	282,7	-2,1
§ 7 Finansministeriet	3,5	3,5	-
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	119,1	123,3	3,5
§12 Forsvarsministeriet	49,6	50,1	1,0
§15 Socialministeriet	89,4	86,8	-2,9
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	114,4	115,3	0,8
§17 Beskæftigelsesministeriet	171,9	157,5	-8,4
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	17,7	20,6	16,4
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	6.256,1	5.527,8	-11,6
§20 Undervisningsministeriet	385,6	322,7	-16,3
§21 Kulturministeriet	457,2	401,6	-12,2
§23 Miljøministeriet	333,2	315,4	-5,3
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	770,1	696,7	-9,5
§28 Trafikministeriet	110,6	78,4	-29,1
I alt	9.167,1	8.182,4	-10,7
Sektor			
Sektorforskningsinstitutioner	1279,7	1226,1	-4,2
Universiteter mv.	3.964,8	3.759,2	-5,2
Andre forskningsinstitutioner	497,2	445	-10,5
Forskningsrådene	705,5	739,5	4,8
Andre større tilskudspuljer	1.693,1	1.039,4	-38,6
Internationale aktiviteter	594,9	587,6	-1,2
Andet	431,9	385,6	-10,7
I alt	9.167,1	8.182,4	-10,7

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Blandt ministerierne er det især Trafikministeriet, der har et betydeligt fald, men også Undervisnings- og Kulturministeriet samt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har faldt over det gennemsnitlige niveau på 10,7 procent. Lige omkring dette niveau er Fødevarer- og Beskæftigelsesministeriet placeret. Det ses, at en række andre ministerier kun har beskedne fald eller endog en vis stigning. Den ulige udvikling tyder på en fortsat prioritering.

Blandt sektorerne er der naturligt nok Tilskudspuljerne, der har de største fald qua deres natur. Der er imidlertid også mærkbare fald for alle tre institutionstyper, størst for andre forskningsinstitutioner (10½ procent), men godt 5 procent for universiteter og godt 4 procent for sektorforskningsinstitutionerne. Omvendt er det allerede nu planlagt at tilføre forskningsrådene ca. 5 procent ekstra midler.

Formålene *Kultur, massemedier og fritid* samt *Transport og telekommunikation* har budgetoverslag, der er 35-41 procent under indeværende års budget. *Produktion og fordeling af energi, Industri, håndværk & bygge og anlæg, Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning* og *Uddannelsesforhold* har fald i budgetoverslaget på 17-19 procent, mens *Almen videnskabelig udvikling* og *Land- & skovbrug, jagt og fiskeri* er på niveau med det gennemsnitlige fald, dvs. 9-10 procent. De øvrige formål har mindre fald eller direkte stigninger i budgetoverslag 2003 i forhold til 2002-finansloven.

Tabel 2.10b Finanslovens FoU-bevillinger og budgetoverslag fordelt på formål, 2002-03, mio. kr.

	2002	2003	Ændring i pct. 2002-03
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	863,7	786,8	-8,9
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	607,3	498,6	-17,9
03. Produktion og fordeling af energi	124,7	101,0	-19,0
04. Transport og telekommunikation	94,0	61,3	-34,8
05. Boligforhold og fysisk planlægning	43,9	48,0	9,3
06. Forurening og naturbeskyttelse	232,7	216,4	-7,0
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	219,2	214,6	-2,1
08. Sociale forhold	84,8	84,8	-
09. Kultur, massemedier og fritid	115,7	68,0	-41,2
10. Uddannelsesforhold	404,8	336,3	-16,9
11. Arbejdsbetingelser	107,4	112,4	4,7
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	110,7	91,7	-17,2
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	105,0	99,7	-5,0
14. Almen videnskabelig udvikling	5.787,0	5.196,9	-10,2
15. Rumforskning	213,3	212,5	-0,4
16. Forsvar	52,9	53,4	0,9
I alt	9.167,1	8.182,4	-10,7

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Budgetoverslaget for 2003 tyder således også på fortsatte forskydninger mellem de videnskabelige hovedområder, herunder en yderligere reduktion af *FoU som ikke kan fordeles* på 29 procent. Det bliver Naturvidenskab, Sundhedsvidenskab og Humaniora, der får gavn af denne omflytning, mens Teknisk videnskab reduceres mest, nemlig 14 procent, da bidraget fra UMTS-puljen kun er medtaget for 2002 i Finansloven. Jordbrugs- og veterinærvidenskab samt Samfundsvidenskab er på niveau med gennemsnittet, dvs. ca. 9 procent.

Tabel 2.10c Finanslovens FoU-bevillinger og budgetoverslag fordelt på formål, 2002-03, mio. kr.

	2002	2003	Ændring i pct. 2002-03
14.1 Naturvidenskab	1.078,2	1.096,6	1,7
14.2 Teknisk videnskab	824,0	707,3	-14,2
14.3 Sundhedsvidenskab	640,4	650,8	1,6
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	426,0	386,0	-9,4
14.5 Samfundsvidenskab	624,8	571,1	-8,6
14.6 Humanistisk videnskab	896,6	868,4	-3,1
14.7 FoU som ikke kan fordeles	1.297,0	916,7	-29,3
Almen videnskabelig udvikling i alt	5.787,0	5.196,9	-10,2

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

2.8. Sammenfatning

Stagnationen og den svage nedgang i finanslovens samlede bevillinger til FoU fortsætter på 4. år med et fald på 2,6 procent i forhold til 2001. Faldet er udelukkende sket i driftsudgifterne (6 procent fald), mens tilskudsmidler er stagneret og anlægsgudgifterne steget 2 procent.

Særligt store fald har Erhvervs- og Økonomiministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration samt Undervisnings-, Beskæftigelses- og Trafikministeriet. 68 procent af finanslovens FoU-bevillinger kan henføres til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, der samtidig har en beskedent fremgang på 2,3 procent. 52 procent af dette ministeriums samlede udgiftsbevillinger er FoU-bevillinger. Også hos Fødevarer- og Miljøministeriet udgør FoU-bevillingerne en anelig del, nemlig 18½ og 1½ procent.

Opdelingen af FoU-bevillingerne på hovedsektorer viser, at *Universiteter m.v.* har den største andel af finanslovens bevillingerne, 43 procent og *Andre større tilskudspuljer* samt *Andet* modtager 23 procent af bevillingerne. *Andre større tilskudspuljer* og *Internationale* aktiviteter bevilges 8-9 procent færre midler, mens forskningsrådene og andre forskningsinstitutioner bevilges 4½ procenter færre midler.

Almen videnskabelig udvikling er forskningsformålet med flest statslige bevillinger, 63 procent. Denne kategori består hovedsageligt af bevillinger til universitetsforskning, enten som direkte bevillinger eller via forskningsrådene. Den yderligere opdeling af *Almen videnskabelig udvikling* på fagområder viser, at betydelige midler flyttes fra *FoU som ikke kan fordeles* ud på de enkelte hovedområder. Her høster kun Teknisk videnskab fordel ved uddelingen. Blandt de andre formål er *Land- og skovbrug, jagt, fiskeri* samt *Industri, håndværk og bygge og anlæg* de største, dog med betydelig tilbagegang for den sidstnævnte. Betydelig tilbagegang findes også ved *Boligforhold og fysisk planlægning, Produktion og fordeling af energi, Arbejdsbetingelser* og *Sociale forhold*. Sammenlignet med andre lande ligger Danmark højt med landbrugsforskning og meget lavt med sundheds- og forsvarsrelateret forskning.

Basismidlernes andel af finanslovens FoU-bevillinger har været svagt faldende gennem en årrække, men er i 2002 steget til at udgøre 63 procent. Der er betydelig forskel på de enkelte ministeriers fordeling mellem basis- og programmidler, og der sker stadig en forskydning. Ministerierne i tilbagegang har primært mistet programmidler, mens billedet er mere broget for ministerierne i fremgang. 71 procent af de samlede basisbevillinger kommer fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

De hovedsektorer, der består af institutioner, er for 86-91 procents vedkommende finansieret vha. basisbevillinger, mens forskningsrådene udelukkende og tilskudspuljerne i meget høj grad (84 procent) er finansieret vha. programmidler.

Budgetoverslaget for 2003 viser, at ikke alene er der store fald i diverse tilskudspuljer, men også forskningsinstitutionernes budgetoverslag er betydeligt lavere end finanslov 2002's beløb. Det er mest markant for øvrige forskningsinstitutioner (10½ procent), men universiteters og sektorforskningsinstitutioners budgetoverslag ligger også under finanslov 2002 (4-5 procent). Der er dog allerede nu indgået aftale om ekstra 300 mio. kr. fra UMTS-puljen til forskning og udvikling.

3. BESKRIVELSE AF FoU-INDSATSEN I MINISTERIERNE

§ 6. Udenrigsministeriet.

Tabel 3.1 § 6 Udenrigsministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7	282,7	281,1	279,4
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7	282,7	281,1	279,4
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	4,7	7,9	7,9	7,9	7,9
Bruttoudgifter i alt	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	301,9	280,8	274,8	273,2	271,5
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	180,9	212,5	213,3	284,5	262,6	271,3	321,8	311,9	280,8	274,8	273,2	271,5
Indeks 100=2002	64,4	75,7	76,0	101,3	93,5	96,6	114,6	111,1	100,0	97,9	97,3	96,7

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Udenrigsministeriet har FoU-bevillinger til et bredt spektrum af aktiviteter inden for forskning på det udenrigs- og udviklingspolitiske område.

Forskningsvirksomhed (dansk udviklingsforskning): Via Rådet for Ulandsforskning ydes der støtte til et bredt felt af forskningsemner: samfundsvidenskabelige, naturvidenskabelige, landbrugsfaglige med videre. På grundlag af en international evaluering af udviklingsforskningen, den såkaldte Hernes-rapport, er Rådets virksomhed under omorganisering.

Forskningsbistand: Udenrigsministeriet støtter opbygning af udviklingslandenes forskningskapacitet gennem støtte til samarbejde mellem forskningsinstitutioner i udviklingslandene og i Danmark. Bistanden ydes overvejende til langsigtede samarbejdsarrangementer.

International udviklingsforskning: Disse midler går dels til særlige forskningsprogrammer i internationale organisationer, dels til internationale institutioner med forskning som hovedopgave. Det er særligt forskningscentrene organiseret i CGIAR, Den konsultative gruppe for international Landbrugsforskning, der modtager direkte danske bidrag. Desuden støttes et antal institutioner, der beskæftiger sig med u-landsforskning inden for sundhed og uddannelse, samfundsvidenskaberne og miljø.

Endelig finansierer Udenrigsministeriet driften af tre institutioner i Danmark: Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene, Dansk Bilharziose Laboratorium og Danida Skovfrøcenter. Institutionerne gennemfører kurser i ulandene og i Danmark for forskere og teknikere, yder faglig støtte og udfører egen forskning og analysevirksomhed inden for deres respektive fagområder.

Center for Menneskerettigheder og Center for Freds- og Konfliktforskning er fra 2002 overført fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til Udenrigsministeriet. Center for

Udviklingsforskning, Center for Menneskerettigheder, Center for Freds- og Konfliktforskning, Dansk Udenrigspolitisk Institut og Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier vil i henhold til Lov nr. 411 af 6. juni 2002 om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, blive sammenlagt med virkning fra 1. januar 2003. I henhold til loven er formålet med sammenlægningen at styrke forsknings-, udrednings-, sikkerheds- og udviklingspolitiske område, konflikter, holocaust, folkedrab og politiske massedrab samt menneskerettigheder i ind- og udland.

§ 7. Finansministeriet.

Tabel 3.2 § 7 Finansministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	3,5	3,5	3,5	3,5
Anlægsudgifter	-	-	-	-
I alt	3,5	3,5	3,5	3,5
Overførselsudgifter	0,2	0,2	0,2	0,2
Overførselsindtægter	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	3,7	3,7	3,7	3,7
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	3,7	3,7	3,7	3,7
Indeks 100=2002	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

7.11.01.40. DREAM-gruppen

Finansministeriets FoU-bevilling vedrører DREAM-gruppen, der udvikler og vedligeholder den generelle ligevægtsmodel DREAM.

DREAM-gruppen er med virkning fra 2002 flyttet fra Danmarks Statistik til en placering som uafhængig institution, der finansieres af Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. De to ministerier har lige adgang til at trække på gruppens ressourcer, men DREAM-gruppen er rent teknisk indbudget under Finansministeriets departement.

§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Tabel 3.3 § 8 Økonomi- og Erhvervsministeriets FoU-bevillinger 1994-2004, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1	123,3	110,8	108,9
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1	123,3	110,8	108,9
Overførselsudgifter	7,0	0,5	0,5	0,5	0,5
Overførselsindtægter	5,8	8,4	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	239,2	111,2	123,8	111,3	109,4
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	224,2	364,5	388,0	284,7	316,3	313,8	307,5	247,1	111,2	123,8	111,3	109,4
Indeks 100=2002	201,6	327,8	348,9	256,0	284,4	282,2	276,5	222,2	100,0	111,3	100,1	98,4

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har FoU-aktiviteter indenfor en række forskellige områder som beskrevet i det følgende:

08.1. Fælles udgifter

Det Økonomiske Råds Sekretariat driver forskning inden for centrale samfundsmæssige områder, herunder udvikling af økonomiske modeller med henblik på analyser af den økonomiske udvikling og den økonomiske politik i Danmark. Sekretariatets analyser omfatter efter 1994 også analyser af samspillet mellem økonomi og natur. Sekretariatet deltager i Det Strategiske Miljøforskningsprogram.

08.3. Erhvervsfremme og boligforhold

Der ydes tilskud til foranstaltninger, som har til formål at styrke kompetenceopbygning og konkurrenceevne i danske virksomheder samt understøtte etablering af nye virksomheder og regional udvikling.

08.4. Støttet boligbyggeri og byfornyelse

Der ydes tilskud til forsøg med udvikling af nye boligtyper til særligt udsatte befolkningsgrupper. Der er tale om midlertidige ordninger.

Der ydes tilskud til forskning, udredning, forsøg, oplysning samt vejledning i forbindelse med byfornyelse samt fornyelse og forbedring af byer og boliger.

FoU-aktiviteterne under Statens Byggeforskningsinstitut – By og Byg skal ud fra samfundsmæssige helhedssynspunkter skabe forskningsbaseret viden, der bidrager til at udvikle byggeriet og det byggede miljø. Den viden, som er resultatet af forskningen, kommunikerer til beslutningstagere og praktikere, der arbejder med byer, boliger, bygninger og byggeri. Formålet er at give disse målgrupper ny, sikker viden, som de kan bruge i deres arbejde, så der opnås en gevinst i form af bedre bygninger og byområder. Denne viden skal ligeledes bidrage til at skabe videngrundlag for by- og boligpolitikken og bygge Lovgivningen.

08.5. Statistik

Danmarks Statistik udfører forskning indenfor Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning i form af nye undersøgelser og statistisk model-arbejde.

08.6. Energi

I Energistyrelsen administreres ministeriets energiforsknings- og energiudviklingsprogram. Formålet med programmet er at styrke den energi-orienterede forskning og udvikling med henblik på at skabe og vedligeholde den teknologiske og samfundsmæssige baggrund for energipolitikken. Programmet for udbygning af dansk energiforskning og –udvikling, EFP, fortsætter i 2002.

Programmet er en sammensætning af projekter af innovativ, anvendelsesorienteret forskning, primært gennemført i erhvervsvirksomheder og strategiske og langsigtede projekter gennemført ved universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner. Endvidere består programmet af mere udviklingsprægede projekter, ofte gennemført på teknologiske serviceinstitutioner eller i samarbejde mellem disse og virksomheder og forskningslaboratorier. Programmet omfatter således teknologier, som på længere sigt vil kunne bringes i praktisk anvendelse, og som anses for kommende nøgleområder. Energiforskningsprogrammet bidrager hermed til strategisk forskning i fremtidens energiteknologier.

Omfattet af programmet er også udvikling af teknologier, som allerede har nået et anvendelsesstade, men som vurderes at have betydelige muligheder for videreudvikling. Endelig omfatter programmet samfunds-videnskabelig forskning, der dels belyser samspillet mellem energisektoren og det øvrige samfund, dels bidrager til at forbedre det politiske beslutningsgrundlag for valg af mål og midler i energipolitikken. De centrale målsætninger for programmet er at støtte forskning, som kan medvirke til at opfylde de energipolitiske målsætninger og øge erhvervsudviklingen og eksportmulighederne på energiområdet.

I 2002 forventes der ydet støtte til projekter inden for områderne: Miljøvenlig produktion af el og varme, Vindenergi, Energieffektivitet i produkter og industrielle processer samt Energi og samfund. Hertil kommer, at der gives tilskud til perspektivrige projekter uden for disse områder.

§ 12. Forsvarsministeriet.

Tabel 3.4 § 12 Forsvarsministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	48,1	50,0	50,4	52,6	53,6	54,1	53,4	49,3	49,6	50,1	50,6	51,1
Indeks 100=2002	97,0	100,8	101,6	106,0	108,1	109,1	107,7	99,4	100,0	101,0	102,0	103,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

12.2. Militært forsvar

I Forsvarsministeriet udføres de interne FoU-aktiviteter af Forsvarets Forskningstjeneste, der, som en del af Forsvarsakademiet, er underlagt Forsvarskommandoen. Tjenesten bistår forswarets myndigheder og institutioner med flere ved løsning af problemer af forskningsmæssig karakter, og varetager forswarets interesser i nationalt og internationalt forskningsarbejde.

Forsvaret deltager i internationale studier, forsknings- og udviklingsopgaver i regi af WEAG/WEAO om samarbejdsprojekter med deltagelse af danske medfinansierende virksomheder.

§ 15. Socialministeriet.

Tabel 3.5 § 15 Socialministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4	86,8	54,9	46,7
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4	86,8	54,9	46,7
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	-	4,3	4,7	2,6	1,8
Bruttoudgifter i alt	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	85,1	82,1	52,3	44,9
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	49,4	52,8	53,7	57,7	71,5	77,8	87,9	85,2	85,1	82,1	52,3	44,9
Indeks 100=2002	58,0	62,0	63,1	67,8	84,0	91,4	103,3	100,1	100,0	96,5	61,5	52,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

15.13.01. Socialforskningsinstituttet

Socialforskningsinstituttet tegner sig for langt den største del af FoU-aktiviteterne i Socialministeriets regi. Instituttet har til opgave, at belyse sociale forhold, samt andre nationale og internationale samfundsforhold og udviklingstræk af betydning for befolkningens levevilkår.

15.13.11. Omstillingsinitiativer

Bevillingen anvendes til omstillingsformål, herunder forskning, således at områder af særlig interesse kan undersøges mere dybdegående. I 2002 er der afsat midler til følgende forskningsprojekter:

- OECD-projekt om "Family friendly policies"
- Voksne anden generationsindvandreres situation og erfaringer
- Projekt om styring og styringsopfattelser i Socialministeriet
- En række mindre projekter

15.13.15.10. Frivilligt socialt arbejde

Fra puljen til frivilligt socialt arbejde (PUF) er der afsat et beløb til forsknings- og evalueringsaktiviteter på det frivillige sociale område, herunder kvalitetsudvikling af det frivillige sociale arbejde.

15.13.23.20. Rehabiliterings- og genoptræningstilbud for børn og voksne med hjerneskade

Der skal iværksættes en undersøgelse af forekomsten og betydningen af erhvervet hjerneskade i forhold til senfølger for børn. Både eftervirkningerne af skader på kort og langt sigt samt variation i

eftervirkningerne skal undersøges. Formålet med undersøgelsen er på sigt at kunne tilrettelægge og gennemføre bedre rehabiliterings/habiliteringstilbud til børn med hjerneskade.

15.13.43. Forskningsindsats på genoptræningsområdet

At fremskaffe evidensbaseret viden om effekten af forskellige træningsindsatser. Dette indbefatter både en afdækning af, hvor der skal sættes ind, hvilke metoder der skal anvendes og hvor stor indsatsen skal være.

15.13.44. Bedre kvalitet i den sociale indsats gennem målrettet metodeudvikling og formidling

Bevillingen anvendes til målrettet metodeudviklingsforløb indenfor udvalgte områder med henblik på kvalitetsudvikling af det praktiske sociale arbejde. I de konkrete metodeudviklingsforløb inddrages forskere og uddannelsesinstitutioner som led i en målrettet udvikling af sociale metodiker og formidling heraf til såvel praksis som uddannelsessteder.

15.61.01. Udviklings- og forandringsprocesser i den kommunale ældrepleje

Som opfølgning på udviklingsprojektet Den gode pleje gennemfører Institut for Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet frem til august 2003 en videnskabelig undersøgelse af resultater og effekter ved brugen af de værktøjer og systemer, der er udviklet på ældreområdet de seneste år.

15.64.31. John F. Kennedy Institutet

John F. Kennedy Institutet udfører forskning og udvikling indenfor nedenstående 6 programområder, der alle kan karakteriseres som værende fremadrettede forskningsområder, som instituttet har den fornødne baggrund og ekspertise til fortsat at kunne videreudvikle. Hertil kommer, at områderne på naturlig vis understøtter instituttets kombinerede socialmedicinske-, behandlingsorienterede og rådgivningsmæssige miljø.

De 6 forsknings- og udviklingsmæssige områder er :

- Fejl i phenylalaninstofskiftet (PKU) er en stofskiftesygdom med fejl i phenylalaninstofskiftet. PKU forekommer hos ca. 1 pr. 10000 nyfødte.
- Fragilt X og andre hyperaktivitetssyndromer – fra gen til menneske. Fragilt X er et arveligt, for tiden uhelbredeligt handicap med mental retardering, hyperaktivitet og autistisk adfærd. Det forekommer hos ca. 1 pr. 4000 drenge.
- Reproduktion, vækst og udvikling. Fosterets udvikling er underlagt en række genetiske, såvel som ikke-genetiske faktorer.
- Fejl i energistofskiftet. Dannelse af energi er en meget kompliceret proces, hvori der indgår et meget stort antal stofskiftesystemer. Fejl i energistofskiftet rammer 1-10 ud af 10000 børn – men er formentlig underdiagnosticeret.
- Fejl i metalstofskiftet. Metaller indgår i en række livsvigtige enzymer, men er samtidig meget giftige i overskud. Transport til forskellige cellebestanddele og enzymer er derfor nøje reguleret og sker via specifikke metaltransportører.
- Diagnostisk service og genetisk rådgivning. Fortsat at udvikle instituttets laboriebaseret analyserepertoire eks. vedrørende genetiske sygdomme.

15.64.42. Forskningsprojekter om demente og deres pårørende

Puljen dækker over en række forskningsprojekter ved Syddansk Universitet med det formål at styrke den forskningsfaglige viden på det sociale felt inden for demensområdet. Projekterne undersøger bl.a., hvilke pleje- og omsorgsopgaver de pårørende varetager, samt i hvilket omfang der er dokumentation for effekten af de forskellige metoder, der anvendes i pleje- og omsorgsindsatsen for demente.

15.75.10 Rammebeløb til projekter på det børne- og familiepolitiske område

Puljen består af flere underpuljer med forskellige forsknings- og udviklingsprogrammer.

- Puljen til udvikling af nye metoder på anbringelsessteder (Udviklingsprojektet kaldes KABU – Kvalitet i Anbringelsen af Børn og Unge ledet af Formidlingscentret Aabenrå).
- Pulje til forstærket indsats for at bryde den negative sociale arv (Forskningsprogram ledet af SFI).
- Puljen Overgreb mod børn. (Forskning af SFI og Statens Institut for Folkesundhed af overgreb på børn).

De to førstnævnte puljers bevillinger afsluttes i 2002, mens puljen for indsats mod overgreb på børn også har bevillinger i 2003.

15.75.26. Pulje til socialt udsatte grupper

Der blev ved satspuljeforliget for 2002 oprettet en pulje til en styrket indsats over for udsatte grupper, herunder hjemløse, stof- og alkoholmisbrugere, sindslidende, prostituerede m.fl. Puljen sigter på at bidrage til en sammenhængende indsats på området, f.eks. handleplaner o.lign. I puljen figurerer der ikke øremærkede midler til udviklings- og forskningsaktiviteter, men der tages løbende initiativ til iværksættelse af disse aktiviteter ud fra puljens midler.

§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Tabel 3.6 § 16 Indenrigs- og Sundhedsministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4	115,3	102,1	99,4
Anlægsudgifter	2,1	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4	115,3	102,1	99,4
Overførselsudgifter	10,0	10,0	-	-	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	114,2	124,4	115,3	102,1	99,4
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	238,9	249,5	91,4	92,5	158,6	146,2	112,7	118,0	124,4	115,3	102,1	99,4
Indeks 100=2002	192,0	200,6	73,5	74,4	127,5	117,5	90,6	94,9	100,0	92,7	82,1	79,9

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

16.11.11. Sundhedsstyrelsen

16.11.11.20 Center for Forebyggelse skal styrke indsatsen på det sundhedsfremmende og forebyggende område og hermed sikre professionalisering af forebyggelsen. Centrets arbejdsområde vedrører de hyppigste årsagsfaktorer bag de store folkesygdomme, samt forebyggelse af en række sygdomme, herunder astma og allergi og seksuelt overførbare sygdomme. Endelig varetager centret dokumentationsopgaver i forbindelse med forebyggelse og sundhedsfremmeindsatsen.

16.11.11.30. Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering er et resultat af sammenlægningen af det tidligere Evalueringscenter for Sygehuse og Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering. Centret skal iværksætte evalueringer mv. af virksomheden i det offentlige

sundhedsvæsen med henblik på at fremme kvalitetsudvikling og en mere effektiv ressourceanvendelse i sundhedssektoren

16.21 Forebyggelse

16.21.45. *Pulje til miljømedicinsk forskning* finansierer tilskud til sundhedsvidenskabelig miljøforskning og uddeles af Indenrigs- og Sundhedsministeriet Miljømedicinske Forskningscenter (ISMF)

16.33. Forskning, forsøg og analysevirksomhed

16.33.01. *Statens Institut for Folkesundhed* er en selvstændig forskningsinstitution i Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Statens Institut for Folkesundhed er et sektorforskningsinstitut primært med forsknings- og udredningsopgaver vedrørende befolkningsgrupperes sundhedsforhold og sundhedsvæsenets funktion. Institutet bistår endvidere offentlige myndigheder med statistisk og epidemiologisk rådgivning til brug for blandt andet analyser, vurdering og planlægning af sundhedsvæsenets funktioner. Desuden gives postgraduat samfundsmedicinsk undervisning.

Der vil i de kommende år blive sat særlig fokus på emneområderne:

- Sundhed, sygdom og livsstil
- Udvikling i dødelighed og årsagerne hertil
- Børnesundhed
- Ulighed i sundhed
- Miljømedicin og forebyggelse
- Sundhedstjenesten i epidemiologisk belysning
- Arktisk samfundsmedicinsk forskning
- Alkoholforskning.

16.33.06. *Forskning i opsporing, diagnosticering og behandling af sygdom.* 2002 er det sidste år af den 4-årige periode hvor der årligt har været afsat 10 mio. kr. til forskning i opsporing, diagnosticering og behandling af række livstruende sygdomme.

16.33.07. *Forskning i almen praksis.* Fonden er etableret i henhold til overenskomst om almen lægegering mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation.

16.33.31. *IARC.* Kontoen omfatter Danmarks medlemsbidrag til det Internationale Kræftforskningscenter i Lyon under WHO.

16.35. Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme mv.

16.35.01. *Statens Serum Institut* driver forskning på internationalt niveau inden for instituttets arbejdsområder, som er forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme og medfødte lidelser. Forskningen er en forudsætning for, at instituttet kan varetage sine opgaver inden for landets samlede sundhedsvæsen. Institutet har aktiviteter inden for grundforskning og anvendt forskning på forskningsområder som infektionssygdomme, biokemi, molekylær biologi, klinisk kemi, immunologi, blodproduktion og mikrobiologi.

16.5. Sygehuse m.v.

16.51.04. *Tilskud til MTV- og evalueringsprojekter.* Pulje som jævnligt vil blive udbudt af Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering under Sundhedsstyrelsen til understøttelse af projekter uden for centret. Formålet er at skabe bred interesse for og fremme anvendelsen af MTV og evaluering i sundhedsvæsenet.

16.51.05. *Tilskud til Rigshospitalets bioteknologiske forskning.* I henhold til folketingsbeslutning fra 1987 om videreførelse af den bedste bioteknologiske forskning efter udløbet af programbevillingerne

til 'BIOTEK I' og 'BIOTEK II' og 'Opfølgning på BIOTEK II' er der fra 2000 indarbejdet en permanent årlig bevilling på 5,4 mio. kr. til bioteknologisk forskning på Rigshospitalet

16.51.70. Pulje til finansiering af miljømedicinsk forskning på kræftområdet. Der er afsat 5 mio.kr. i 2000, 2001 og 2002 til miljømedicinsk forskning på kræftområdet. Midlerne uddeles af Indenrigs- og Sundhedsministeriet Miljømedicinske Forskningscenter (ISMF)

§ 17. Beskæftigelsesministeriet.

Tabel 3.7 § 17 Beskæftigelsesministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende udgifter												
Drifts- og tilskudsudgifter	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9	157,5	131,9	119,1
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9	157,5	131,9	119,1
Overførselsudgifter	15,3	10,8	3,2	1,0	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	214,2	182,7	160,7	132,9	119,1
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	158,2	248,3	333,5	138,6	241,6	251,1	292,2	221,3	182,7	160,7	132,9	119,1
Indeks 100=2002	86,6	135,9	182,5	75,9	132,2	137,4	159,9	121,1	100,0	88,0	72,7	65,2

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

17.1. Fællesudgifter

17.11.03. *Forskningsprojekter og arbejdsmarkedspolitisk forsøgsvirksomhed med videre.*

Bevillingen anvendes til opbygning af viden til brug for tilrettelæggelse og vurdering af resultater af arbejdsmarkedspolitikken. Desuden ydes der støtte til eksperimenterende aktiviteter i Beskæftigelsesministeriets enheder.

Ministeriet lægger vægt på at styrke den anvendelsesorienterede evalueringsprægede forskning i forhold til Beskæftigelsesministeriets service og administration.

Af kontoen ydes tilskud til det 5-årige program "Forskningsinitiativer vedrørende relationer på arbejdsmarkedet" (programmet administreres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd) og et 5-årigt program i regi af Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og OrganisationsStudier (Københavns Universitet).

17.2. Arbejdsmiljø

17.21.01. *Arbejdstilsynet.* Arbejdstilsynet har ikke egentlige faste forskningsaktiviteter. Forskningsaktiviteterne består dels af ad hoc bevillinger, for eksempel til afgrænsede forsøgsprojekter, dels udgør de delelementer af de ordinære opgaver. Desuden udføres der forsknings- og udviklingsopgaver som indtægtsdækket virksomhed og som tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

17.21.02. *Arbejdsmiljøinstituttet*. Arbejdsmiljøinstituttet er et sektorforskningsinstitut, der primært udfører forsknings- og udredningsvirksomhed. En del af denne virksomhed udføres som tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

17.4. Arbejdsmarkedsservice

17.42.32.10. *Forsøg og udvikling*. Forsøgs- og udviklingsaktiviteter omfatter udvikling og revision af såvel teknisk-faglige som generelle tværgående uddannelsesplaner/-beskrivelser og undervisningsmaterialer samt evaluering forbundet hermed. Desuden omfatter de tværgående pædagogisk udvikling og anden generel uddannelsesudvikling og forsøgsaktivitet i arbejdsmarkedsuddannelserne. Endelig omfatter de udvikling, revision og evaluering af såvel faglig som generel-faglig AMU-læreruddannelse.

17.47.01.10. *Arbejdsmarkedsrådenes aktivitetspulje*. En del af rådernes aktivitetspulje kan anvendes til forsøgs- og udviklingsaktiviteter iværksat af de regionale arbejdsmarkedsråd.

Af AF-regionernes resultatkontrakter fremgår det, at regionerne forventer at anvende midlerne til at kvalificere arbejdsmarkedsindsatsen i regionerne og understøtte rådernes prioriteringer for indsatsen, hvor fokus i høj grad forventes lagt på en helhedsorienteret indsats, hvor aktiveringsindsatsen er tæt sammenkoblet med den virksomhedsvendte indsats. Midlerne til forsøgs- og udviklingsaktiviteter i de regionale arbejdsmarkedsråd forventes primært anvendt til projekter, som understøtter en mere fleksibel arbejdsmarkedsindsats, f.eks. flaskehalsprojekter, jobrotationsprojekter, uddannelsesprojekter, uddannelsesplanlægning i virksomhederne, projekter rettet mod særlige grupper, vejledningsprojekter, projekter rettet mod nedbrydning af det kønsopdelte arbejdsmarked, særlige formidlingsaktiviteter samt udvikling af metoder til udarbejdelse af regionale overvågningsanalyser.

§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Tabel 3.8 § 18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
Anlægsudgifter	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	...	2,4	1,2	2,3	2,2	27,2	53,4	50,6	17,7	20,6	3,5	2,4
Indeks 100=2002	...	13,6	6,8	13,0	12,4	153,7	301,7	285,9	100,0	116,4	19,8	13,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Ministeriet har ansvaret for udlændingelovgivningen, herunder for forberedelse af lovgivning om udlændinges ophold i Danmark, behandling af ansøgninger om opholdstilladelse samt

indfødsretslovgivning. Ministeriet har endvidere det overordnede ansvar for integrationsindsatsen over for flygtninge og indvandrere. Ministeriet forbereder bl.a. integrationslovgivningen og gennemfører analyser af udlændinges integration i det danske samfund.

Hovedkonto 18.11.04

Kontoen omfatter fortrinsvis udgifter til evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsinitiativer m.v. inden for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations opgaveområde, herunder evaluering af indsatsen i forbindelse med integration af flygtninge og indvandrere.

Hovedkonto 18.31.06

Der kan ydes tilskud til forsøg og udvikling på sprogcentre og fagområdet dansk som andetsprog for voksne. Bevillingen anvendes bl.a. til finansiering af analyser, udredninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter samt forsøg med nye tilrettelæggelsesformer.

Hovedkonto 18.32.15

Som opfølgning på barrierehandlingsplanen har der siden 1996 været afsat midler til en langsigtet indsats for at fremme beskæftigelsen af indvandrere og flygtninge på arbejdsmarkedet. Det overordnede formål med puljen er at udvikle og gennemføre nye initiativer, forsøg, informationsaktiviteter, uddannelses- og beskæftigelsesaktiviteter m.m. med henblik på at nedbryde kulturelle, videnskæssige og holdningsmæssige barrierer og for at fremme etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet.

Hovedkonto 18.33.13

Til fremme af lokale bæredygtige samarbejdsprojekter om social integration og byudvikling etableres en Byudviklingspulje på i alt 13,6 mill. kr. for perioden 2002-2003.

Hovedkonto 18.34.01

Som led i aftalen om udmøntning af satspuljen for 2001 er der afsat 5,0 mill. kr. i år 2001 og 5,2 mill. kr. i 2002 samt 5,1 mill. kr. årligt i perioden 2003-2004 til styrkelse af indsatsen mod familierelateret vold og indsatsen over for torturofre.

Hovedkonto 18.34.02

Bevillingens formål er at styrke og understøtte gennemførelsen af integrations- og ligestillingspolitikken vedrørende nye medborgere og etniske minoriteter.

§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Tabel 3.9 § 19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	3.677,7	4.189,8	4.762,8	4.989,2	5.207,9	5.298,2	5.026,5	5.406,4	5.708,3	5.054,4	4.823,5	4.426,7
Anlægsudgifter	129,3	9,7	138,4	393,0	372,1	427,5	508,0	515,3	547,8	473,4	323,9	85,9
I alt	3.807,0	4.199,5	4.901,2	5.382,2	5.580,0	5.725,7	5.534,5	5.921,7	6.256,1	5.527,8	5.147,4	4.512,6
Overførselsudgifter	40,2	3,1	0,5	0,5	-
Overførselsindtægter	2,0	12,0	1,0	0,2	-
Bruttoudgifter i alt	3.807,0	4.199,5	4.901,2	5.382,2	5.580,0	5.725,7	5.534,5	5.959,9	6.247,2	5.527,3	5.147,7	4.512,6
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	4.647,2	5.025,8	5.756,2	6.167,0	6.243,7	6.238,3	5.865,8	6.156,6	6.247,2	5.527,3	5.147,7	4.512,6
Indeks 100=2002	74,4	80,4	92,1	98,7	99,9	99,9	93,9	98,5	100,0	88,5	82,4	72,2

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings FoU-bevillinger er fordelt på 6 hovedområder: Fællesudgifter, Forskning og universitetsuddannelser, Statens Forskningsråd, Forskningsinstitutioner, Informatik og teleområdet samt Kompetence og teknologi.

19.1. Fællesudgifter

Fællesudgifterne dækker bevillinger til internationalt forskningssamarbejde, nye forskningsprogrammer og videreførelse af en række eksisterende initiativer.

19.11.04. IT- og Telestyrelsen, der fra 2002 er en ny statsvirksomhed under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, er dannet ved sammenlægningen af Telestyrelsen og Statens Information. IT- og Telestyrelsen har som hovedopgave at udvikle og gennemføre initiativer inden for de centrale områder af regeringens IT-politiske strategi, herunder studerendes selvbetjening.

19.11.05. Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger, tidligere Byggedirektoratet, omfatter investeringer samt udvikling og forsøgsbyggeri.

19.15. Internationalt Forskningssamarbejde. Her administrerer Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings Danmarks bidrag til en række internationale samarbejdsorganisationer, herunder: Den Europæiske Rumorganisation (ESA), Den Europæiske Organisation for Astronomisk Forskning (ESO), Det Europæiske Molekylærbiologiske Laboratorium (EMBL), Det Europæiske Synkrotronsamarbejde (ESRF), Den Europæiske Organisation for Atomkerneforskning (CERN) med videre.

19.17. Nye forskningsprogrammer. Dette omfatter flere strategiske forskningsinitiativer.

19.2. Forskning og universitetsuddannelser

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordeler forskningsmidler til de højere uddannelsesinstitutioners forskningsaktiviteter inden for samtlige forskningsfelter, det vil sige de humanistiske,

teologiske, samfundsvidenskabelige, naturvidenskabelige, sundhedsvidenskabelige jordbrugs- og veterinær-videnskabelige samt de tekniske videnskabers områder.

De højere uddannelsesinstitutioner har til formål at drive forskning og give videregående uddannelse indtil det højeste videnskabelige niveau, samt bidrage til udbredelsen af kendskab til videnskabens arbejdsmetoder og resultater.

Forsknings- og uddannelsesaktiviteterne er budgetteret adskilt, men forudsættes gensidigt at have betydning for såvel forskningsudviklingen som undervisningens kvalitet.

Midlerne fordeles til institutionerne som rammebevillinger med en specifikation af ressourcerne på hovedformål. Fordelingen af rammebevillingen på hovedområder, fag og uddannelsesområder foretages af institutionerne. Fordelingen mellem anvendelse på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde fastlægges ligeledes på institutionerne.

Endvidere er der i rammen specificeret bevillinger til en række forskellige støttefunktioner og fællesfunktioner, eksempelvis forskningsbiblioteker.

Endelig findes en række anlægsbevillinger med tilknytning til universiteternes forskningsaktiviteter, som er udmøntet i konkrete byggeprojekter på de enkelte universiteter. Der er endvidere opført en række anlægsbevillinger, der har tilknytning til universiteterne, men som endnu ikke er udmøntet i konkrete byggeprojekter.

19.4. Statens Forskningsråd

Statens Forskningsråd omfatter Forskningsforum og de seks statslige forskningsråd, der inden for hvert sit område uddeler midler til støtte for dansk forskning. Endvidere udgør forskningsrådene regeringens centrale rådgivende instans inden for forskningsområdet.

Forskningsrådene er hver tildelt en samlet bevilling på finansloven. Bevillingen dækker de tværrådslige forskningsprogrammer, rådernes fri fondsfunction og opfyldelse af rådernes strategiplaner samt forvaltning af midler til nærmere angivne formål, herunder øremærkede programmer under forskningspakkerne.

19.5. Forskningsinstitutioner

Under hovedområde 19.5 er samlet en række sektorforsknings- og hermed beslægtede - institutioner, som dækker et bredt spektrum af forskningsområder. Langt den største andel af ministeriets bevillinger til institutioner går til Forskningscenter Risø, der har til formål at udføre FoU inden for områderne energi, miljø og materialer. Endvidere skal Forskningscenter Risø formidle viden, resultater og erfaringer inden for disse forskningsområder.

Hovedområdet omfatter endvidere bevillinger til flere mindre forskningsinstitutioner, der enten er underlagt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, eller modtager tilskud fra ministeriet. Institutionerne omfatter Dansk Rumforskningsinstitut, Dansk Polarcenter, Center for Sprogteknologi, Center for IT-forskning, Analyseinstitut for Forskning, Center for Regional- og Turisurforskning, Teknologirådet samt Institut for Grænseregionsforskning.

19.6. Informatik og Teleområdet

Under hovedområde 19.6 er det kun informatikområdet (19.65.), der rummer FoU-bevillinger. Det drejer sig om 19.65.01. Informationssamfundet år 2000.

Aktiviteterne dækker Danmarks første netværkssamfund, digital forvaltning, Danmark på Nettet og Digitalt Bornholm.

19.7. Kompetence og teknologi

Aktivitetsområdet omfatter initiativer, der har til formål at fremme og understøtte kompetenceudvikling i bred forstand. Initiativerne sigter primært mod at vedligeholde og udbygge et net af vidensinstitutioner samt initiativer til fremme af samarbejde mellem vidensinstitutioner, offentlige myndigheder, virksomheder m.fl. Aktivitetsområdet omfatter endvidere medfinansiering af innovationsmiljøer.

Området dækker internationale samarbejder m.v., Godkendte teknologiske serviceinstitutter, Centerkontrakter, Erhvervs-ph.d'ere, Analyser og initiativområder m.v., Medfinansiering af innovationsmiljøer, Regionale vækstmiljøer, Center for anvendt IT samt en Jysk-Fynsk IT-korridor.

§ 20. Undervisningsministeriet.

Tabel 3.10 § 20 Undervisningsministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende udgifter												
Drifts- og tilskudsudgifter	86,2	165,1	232,2	294,4	290,2	279,4	382,8	473,1	385,6	322,7	211,8	197,0
Anlægsudgifter	-	-	3,1	5,7	5,7	2,5	-	-	-	-	-	-
I alt	86,2	165,1	235,3	300,1	295,9	281,9	382,8	473,1	385,6	322,7	211,8	197,0
Overførselsudgifter	5,1	0,4	0,4	0,3	0,3
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	86,2	165,1	235,3	300,1	295,9	281,9	382,8	478,2	386,0	323,1	212,1	197,3
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	105,2	197,6	276,3	343,9	331,1	307,1	405,7	494,0	386,0	323,1	212,1	197,3
Indeks 100=2002	27,3	51,2	71,6	89,1	85,8	79,6	105,1	128,0	100,0	83,7	54,9	51,1

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

20.2. Grundskolen

20.29. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på uddannelsesområdet grundskolen, Statens Pædagogiske Forsøgscenter og projektet "IT, medier og folkeskolen".

20.3. Erhvervsrettede ungdomsuddannelser

20.39. Der er afsat bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på uddannelsesområdet erhvervsrettede ungdomsuddannelser og skolehjem ved erhvervsskoler. Der er desuden afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med længerevarende undervisningsforløb for 16-25 årige flygtninge og indvandrere.

20.4. Gymnasiale uddannelser

20.49. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på det gymnasiale uddannelsesområde.

20.5. Andre ungdomsuddannelser

20.59. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på uddannelsesområdet andre ungdomsuddannelser.

20.6. Videregående uddannelser m.v.

20.69. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på uddannelsesområdet videregående uddannelser og i forbindelse med Centre for Videregående Uddannelser (CVU'er).

20.7. Folkeoplysnings samt voksen-, efter- og videreuddannelse

20.79. Der er afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde på uddannelsesområdet folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse. Herudover er der afsat en bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde inden for arbejdsmarkedsuddannelser.

20.8. Tværgående og internationale aktiviteter

20.89.01. Der er afsat bevilling til forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med iværksættelse af forsøgs- og udviklingsarbejde af tværgående og internationale aktiviteter på Undervisningsministeriets uddannelsesområder.

§ 21. Kulturministeriet.

Tabel 3.11 § 21 Kulturministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende udgifter												
Drifts- og tilskudsudgifter	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2	401,6	414,6	409,2
Anlægsudgifter	1,1	11,3	-	54,9	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2	401,6	414,6	409,2
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Bruttoudgifter i alt	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	438,4	456,5	400,9	413,9	408,5
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	429,3	409,3	428,4	445,6	488,9	469,2	473,2	452,9	456,5	400,9	413,9	408,5
Indeks 100=2002	94,0	89,7	93,8	97,6	107,1	102,8	103,7	99,2	100,0	87,8	90,7	89,5

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Næsten al forskning i Kulturministeriet ligger inden for følgende 4 hovedområder: Arkiver, biblioteker, museer samt uddannelsesinstitutioner.

Kulturministeriets Forskningsudvalg rådgiver kulturministeren i spørgsmål om ministeriets forskningsplanlægning og -aktiviteter, samt anvendelsen og fordelingen af ministeriets forskningsbevillinger.

Ud over midler afsat på finansloven anvender Kulturministeriet i 2002 knap 23 mio.kr. af de kulturelle tipsmidler til forskning på Kulturministeriets område. Heraf anvendes 8,6 mio. kr. til idrætsforskning.

10,5 mio. er afsat til puljen "Forskning på kulturinstitutioner", hvoraf der bl.a. kan ydes tilskud til forskeruddannelse og afgrænsede forskningsprojekter på de forskende institutioner under Kulturministeriet. Endelig ydes der, af tipsmidlerne, tilskud til bl.a. Det Danske Institut i Rom, der udgør rammen om dansk forskning med relation til Italien.

21.1. Fællesudgifter

Der ydes herunder tilskud til Det danske Sprog- og Litteraturselskab.

21.3. Bevaring og formidling af kulturarven

På *biblioteksområdet* ligger hovedparten af forskningen på forskningsbibliotekerne, som dels betjener forskere i form af informationsformidling, dokumentation og dokumentlevering, dels selv udfører forskning inden for bibliotekernes fagområder.

Det Kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket i Århus, Odense Universitetsbibliotek og Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek udfører egen forskning indenfor bibliotekernes respektive fag- og funktionsområder. Det drejer sig om områder, som er forudsætninger for formidlingen af bibliotekernes samlinger og deres indhold, samt for den rationelle forvaltning af institutionernes øvrige opgaver og funktioner.

Biblioteksstyrelsen udfører udviklingsarbejde og udviklingsprojekter, blandt andet omstilling af biblioteksinfrastruktur (teknisk såvel som organisatorisk), national infrastruktur (biblioteksnetværk), centrale løsninger for ressource tilgængelighed og udnyttelse samt udvikling af brugerservice og nye informationsydelser. Arbejdet udføres i samarbejde med folke- og forskningsbibliotekerne og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Statens Arkiver udfører hovedsageligt egen forskning inden for dansk historie, herunder forvaltningens historie. Derudover betjener Statens Arkiver anden forskning inden for talrige discipliner, som arbejder på grundlag af primære historiske kilder.

Dansk Folkemindesamling er statens forskningsinstitut for folkløse. Her forskes i mundtligt overleveret traditionsstof, herunder blandt andet sange og musik.

Dansk Sprognævns forskning udspringer af nævnets fag- og funktionsområder: at følge det danske sprogs udvikling, at fastlægge den officielle retskrivningsnorm og at rådgive offentligheden og myndighederne i sproglige spørgsmål.

Nationalmuseet er Danmarks kulturhistoriske hovedmuseum. Museets forskning omfatter en række kulturhistoriske discipliner, nemlig arkæologi (forhistorisk-, middelalder-, marin- og klassisk arkæologi), historie, kunsthistorie, etnologi, etnografi, numismatik, bevaring, museal formidling samt kulturhistorisk relateret naturvidenskab. Forskningen søges derudover samlet i større, tværvidevidenskabelige programmer på tværs af de ovenstående fagdiscipliner. Museet varetager forskeruddannelse i et samarbejde med universiteter, Forskeruddannelsesrådet og Forskningsrådene, Danmarks Grundforskningsfond samt Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Tøjhusmuseet driver forskning inden for dansk forsvarshistorie, samt international våbenhistorie inden for den vestlige kulturkreds fra middelalderen til vore dage.

Statens Museum for Kunst driver overvejende forskning inden for dansk billedkunst og udenlandsk billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds.

Det Danske Kunstindustrimuseum er landets centrale museum for forskning i kunsthåndværk og design, samt asiatisk kunst.

Forskningen på de *øvrige statslige* samt *statsanerkendte museer* finder sted over et bredt spektrum inden for kultur-, natur- og kunsthistorie.

21.4. Videregående uddannelse

På *arkitektskolerne* forskes der inden for alle arkitekturfagets områder: fra landskabsarkitektur, byplanlægning og bygning, over bygningskunst til industrielt design.

På *Danmarks Biblioteksskole* omfatter forskningen en række undersøgelses- og analyseprojekter indenfor biblioteks-, informations- og dokumentationsområdet, for eksempel biblioteksbenyttelse, vidensstyring, det digitale bibliotek, mediehistorie og mediasamspil, interaktiv informationssøgning, biblioteket som kulturinstitution samt infometriske analyser og metoder.

Ved *Kunsthøgskolens Konservatorskole* og *Billedkunstskoler* udføres forskning indenfor såvel de kunstneriske som de teoretiske aspekter af disse områder.

Musikkonservatorierne udøver kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed og driver forskning inden for deres respektive musikalske fagområder.

§ 23. Miljøministeriet.

Tabel 3.12 § 23 Miljøministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende udgifter												
Drifts- og tilskudsudgifter	316,2	290,4	309,0	306,0	356,0	358,7	343,0	346,7	327,0	309,2	276,9	263,8
Anlægsudgifter	3,0	4,0	3,0	29,0	-	6,2	3,0	7,5	6,2	6,2	6,2	6,2
I alt	319,2	294,4	312,0	335,0	356,0	364,9	346,0	354,2	333,2	315,4	283,1	270,0
Overførselsudgifter	3,4	3,2	3,2	1,4	1,4
Overførselsindtægter	4,0	4,0	4,0	-	-
Bruttoudgifter i alt	319,2	294,4	312,0	335,0	356,0	364,9	346,0	353,6	332,4	314,6	284,5	271,4
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	389,6	352,3	366,4	383,8	398,3	397,6	366,7	365,3	332,4	314,6	284,5	271,4
Indeks 100=2002	117,2	106,0	110,2	115,5	119,8	119,6	110,3	109,9	100,0	94,6	85,6	81,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

FoU-aktiviteterne udføres primært af ministeriets sektorforskningsinstitutioner – Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, Forskningscentret for Skov & Landskab og Kort- og Matrikelstyrelsen - mens koordinerende aktiviteter og programstyring fortrinsvis udføres af ministeriets administrative styrelser. Der er i 1995 foretaget en sammenlægning af Danmarks Miljøundersøgelser og det tidligere Grønlands Miljøundersøgelser. Endvidere er det tidligere Danmarks Geologiske Undersøgelse og det tidligere Grønlands Geologiske Undersøgelse sammenlagt til én institution: Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse.

23.2. Miljøbeskyttelse

Miljøstyrelsen afholder udgifter til udredning og rådgivning i tilknytning til miljøbeskyttelses-indsatsen. Herudover afholdes udgifter til forskning og udredning om bekæmpelsesmidlers miljøeffekter samt til projekter vedrørende beskyttelse af de oprindelige folk i Arktis.

Endelig afholdes udgifter til udvikling og udredning inden for højt prioriterede og aktuelle miljøområder, for hvilke der ikke findes særlige programmer. I de nærmeste år vil midlerne især blive anvendt inden for områderne miljøfremmede stoffer, miljødata og styringsmidler.

23.3. Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser er en sektorforskningsinstitution med forskningsaktiviteter inden for følgende indsatsområder: Atmosfærisk miljø, Akvatisk miljø og natur, Terrestrisk miljø og natur, Arktisk og global miljø, risikovurdering af kemiske stoffer og bioteknologiske produkter samt tværgående analyser.

Endvidere har Danmarks Miljøundersøgelser rådgivningsvirksomhed over for styrelser, amter med videre, og har aktiviteter på miljø- og naturdataområdet, blandt andet inden for overvågning og fagdata-centervirksomhed. Danmarks Miljøundersøgelser er nationalt knudepunkt for Det Europæiske Miljøagentur.

23.4. Skov- og landskabsforskning.

Forskningscentret for Skov & Landskab udfører forskning, udvikling og rådgivning samt formidler viden, indenfor hovedområderne: skovdrift, skovøkologi, pyntegrønt, park og landskab, by- og landsplanlægning samt friluftsliv og turisme.

23.5. Skov- og Naturforvaltning

Skov- og Naturstyrelsen afholder udgifter til forskning, udredning og rådgivning, der understøtter en vidensbaseret forvaltningspraksis. Styrelsen rekvirerer forskning, udredning og rådgivning på universiteter, sektorforskningsinstitutioner og ved andre konsulenter. I de nærmeste år vil midlerne især blive anvendt inden for områderne skovsundhed, naturnær skovdrift, landbrug, naturpleje, flora og fauna, planlægning og friluftsliv, samt indikatorer og miljøøkonomi.

Endvidere forvalter styrelsen et program til produktudvikling af skovbrugs- og træindustriprodukter.

23.6. Geologisk forskning og undersøgelser

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) har forskningsaktiviteter inden for følgende indsatsområder: Databanker og formidling, Vandressourcer, Energiråstoffer, Mineralske råstoffer, Natur og miljø, Lithosfære-forskning (forskning i jordskorpens opbygning) og kulturforskning. Indsatsområderne indbefatter forskningsaktiviteter vedrørende Grønland og Færøerne.

Endvidere har GEUS opgaver vedrørende faglig rådgivning af miljø- og energimyndigheder, herunder tilsyn med koncessionshavere og formidling af geologisk basisviden (fagdatabaser og lignende) til offentlige og private brugere.

23.9. Kortproduktion

Kort- og Matrikelstyrelsen er en sektorforskningsinstitution for kort- og geodataområdet, og forestår samordning og koordination af den offentlige sektors produktion af kort og geodata. På udviklings- og forskningsområdet er det formålet at øge den samfundsmæssige nytte af de geografiske informationer.

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Tabel 3.13 § 24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende udgifter												
Drifts- og tilskudsudgifter	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	748,8	764,7	691,3	664,2	633,8
Anlægsudgifter	17,4	64,3	64,5	46,0	22,2	64,7	35,6	21,3	5,4	5,4	5,4	5,4
I alt	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	770,1	770,1	696,7	669,6	639,2
Overførselsudgifter	40,0	-	-	-	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	810,1	770,1	696,7	669,6	639,2
2002-priser												
Bruttoudgifter i alt	749,3	744,9	791,5	908,5	918,3	945,0	973,1	836,8	770,1	696,7	669,6	639,2
Indeks 100=2002	97,3	96,7	102,8	118,0	119,2	122,7	126,4	108,7	100,0	90,5	86,9	83,0

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Fødevareministeriets hovedformål er

- at sikre, at de fødevarer, der produceres og afsættes til forbrugerne, er sunde og af høj kvalitet, samt at sikre et højt informationsniveau herom,
- at fremme produktionsforhold, der bevarer jordbrugs- og fiskerierhvervenes ressourcegrundlag samt sikrer miljøet, dyrevelfærden og gode arbejdsbetingelser,
- at fremme lønsom produktion og afsætning inden for ministeriets erhvervsområde.

Direktoratet for FødevareErhverv er det administrative bindeled mellem Fødevareministeriets departement og Fødevareministeriets forskningsinstitutioner.

24.2. Generelle jordbrugs- og fiskeriforhold

Direktoratet for FødevareErhverv blev oprettet pr. 1. april 2000 ved en sammenlægning af Strukturdirektoratet og EU-direktoratet. Den administrative/økonomiske sammenlægning fandt sted pr. 1. januar 2001.

Direktoratet for FødevareErhverv varetager opgaver i forbindelse med bl.a. erhvervsfremme, strukturtilpasning samt forskning og udvikling inden for fødevaresektoren.

Direktoratet for FødevareErhvervs formål er at sikre en effektiv og koordineret gennemførelse af Fødevareministeriets målsætninger på fødevareerhvervsområdet, herunder administrere EU-markedsordninger for landbrugsvarer m.v. samt fremme fødevareerhvervenes muligheder for strukturtilpasning og udvikling, herunder forskningsindsatsen.

24.2.3. Struktur- og effektivitetsforbedringer inden for jordbrugs- og fiskeriområdet

Aktivitetssområdet omfatter tilskud til primær- og sekundærsektoren inden for jordbrug og tilskud til forskning og udvikling inden for jordbrug og fiskeri.

Inden for hovedområdet hører tilskudsordninger m.v. i fødevare-, jordbrugs- og fiskerisektoren. Tilskud ydes til gennemførelse af projekter vedrørende innovation, forskning og udvikling m.v. af jordbrugs- og fiskeriprodukter.

Der ydes desuden tilskud til forsøgsfiskeri, akvakultur og videnskabelige undersøgelser med henblik på undersøgelse af alternative fiskemuligheder og fangstteknikker inden for erhvervsmæssigt fiskeri samt udvikling i den primære fiskerisektor og afsætning af produkter herfra.

Endvidere indgår tilskud til Det Fødevareteknologiske Forsknings- og Udviklingsprogram (FØTEK), hvorunder der i samarbejde med andre ministerier ydes tilskud til fødevarerforskning.

24.32. Husdyrforhold og levnedsmidler

Fødevarerdirektoratet administrerer dette hovedområde. Pr. 1. januar 2002 er der gennemført en reorganisering af veterinær- og fødevarerforskningen for at bedre koordinationen og dermed styrken af veterinær- og fødevarerforskningen.

Institut for Fødevarer sikkerhed og Ernæring. Instituttet er som led i reorganiseringen oprettet pr. 1. januar 2002. Instituttet består af Fødevarerdirektoratets to hidtidige institutter og er fortsat placeret i Fødevarerdirektoratet.

Danmarks Veterinærinstitut blev endvidere som led i reorganiseringen oprettet pr. 1. januar 2002 som statsvirksomhed ved sammenlægning af Statens Veterinære Institut for Virusforskning og Statens Veterinære Serumlaboratorium.

Institut for Fødevarer sikkerhed og Ernæring og Danmarks Veterinærinstitut har til formål at sikre sunde fødevarer til forbrugerne, at sikre en sund husdyrbrugsproduktion, og at sikre det veterinære grundlag for udførsel af levende dyr og animalske produkter.

Veterinær- og fødevarerområdet har således bl.a. til opgave at sikre forbrugerne fødevarer, der kan indtages uden sundhedsrisici, at fremme sunde kostvaner, at kontrollere produktion og omsætning af fødevarer, at bidrage til produktion af sunde husdyr, at hindre indslæben af fremmede smitstoffer samt at forebygge og bekæmpe husdyrsygdomme og zoonotiske smittestoffer.

24.33. Forskning inden for fødevarer- og jordbrugsområderne

Aktivitetområdet omfatter Fødevarerministeriets forskningsinstitutioner inden for landbrugs- og gartneriområdet samt tilskudsordninger til fødevarer- og jordbrugsforskning. Forskning vedrørende fiskeriområdet er placeret under aktivitetområdet § 24.38. Fiskeriforskning, se nedenfor.

Sektorforskningen under Fødevarerministeriet har til formål gennem forskning, udvikling og forsøg at opbygge, indsamle og formidle viden om produktionsmetoder, produkter, sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse til gavn for fødevarer-, jordbrugs- og fiskerierhvervene og for samfundet som helhed.

Fødevarerministeriets forsknings- og forsøgsvirksomhed udføres hovedsageligt af institutionerne Danmarks JordbrugsForskning, Fødevarerøkonomisk Institut (som indtil 31. januar 2001 hed Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut), Statens Skadedyrlaboratorium, Danmarks Veterinær-institut og Institut for Fødevarer sikkerhed og Ernæring.

Tilskudsordningen Forskningsaktiviteter inden for fødevarer- og jordbrugssektorerne er grupperet på følgende indsatsområder:

1. Fødevarer sikkerhed og -kvalitet
2. Jordbrugets omstilling som følge af ændrede markedsvilkår
3. Jordbrugets miljøforhold
4. Husdyrsundhed og -velfærd
5. Jordbrugets produktkvalitet.

Det er besluttet at ændre anvendelsen af ministeriets bevillinger til forskning, så de i højere grad medgår til sikring af niveauet for basisbevillinger til ministeriets institutioner. Ændringen sker i takt med, at tilskuds-bevillingerne frigives i forbindelse med afslutning af igangværende forskningsprogrammer. De øgede basisbevillinger vil blive udmøntet som et tillæg til resultatkontrakterne med henblik på blandt andet at finansiere afslutningen af en række af de forskningsprogrammer, der er blevet igangsat med midler fra tilskudskontoen.

Der gives endvidere tilskud til nationale, fællesnordiske og andre internationale projekter. Af tilskud til projekter eller aktiviteter kan nævnes bevaringsarbejde med genressourcer hos danske husdyrarter, hvor der bl.a. er skabt mulighed for at støtte et mindre antal bevaringscentre for mindre husdyr.

24.38. Fiskeriforskning

Fiskeriforskningsområdet omfatter sektorforskningsinstitutionen Danmarks Fiskeriundersøgelser samt tilskudsbevillinger vedrørende fiskepleje, herunder udsætninger, og øvrige forskningstilskud vedrørende fiskerisektoren.

Fiskepleje, herunder udsætninger.

Fiskeplejeindsatsen omfatter udsætning af fiskeyngel og sættefisk samt foranstaltninger og forskning, der i øvrigt har betydning for naturlig reproduktion, vækst m.v. af fiskebestandene.

Forskning og udvikling inden for fiskerisektoren.

Der ydes tilskud til forskning og udviklingsprojekter inden for fiskerisektoren. Projekterne kan vedrøre forarbejdning og forædling af fiskeriprodukter, fiskeribiologi, vandmiljøundersøgelser, fiskeriøkonomi og fiskeristatistik. Formålet er bedre udnyttelse af fiskeriressourcerne på et bæredygtigt grundlag.

§ 28. Trafikministeriet.

Ministeriets FoU-opgaver udføres af Danmarks TransportForskning, Vejdirektoratet, Luftfartsvæsnet og af Danmarks Meteorologiske Institut. Endvidere er der FoU-aktiviteter hos Banestyrelsen.

Danmarks TransportForskning. Bevillingerne anvendes på forskning inden for Transportsikkerhed, transportens miljø- og energibelastning samt transportøkonomi og trafikmodeller. Formålet er at styrke vidensgrundlaget for de transportpolitiske beslutninger i Danmark, dels ved en samling og bedre koordinering af den eksisterende forskning, dels ved en udvidelse af forskningsindsatsen samt en øget tilknytning til universitetsmiljøernes undervisning og forskning.

Tabel 3.14 § 28 Trafikministeriets FoU-bevillinger 1994-2005, mio. kr.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Løbende priser												
Drifts- og tilskudsudgifter	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2	82,7	67,2	71,4	68,6
Anlægsudgifter	40,5	40,5	7,1	2,0	10,9	12,2	16,8	13,5	27,9	11,2	30,7	8,5
I alt	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	110,6	78,4	102,1	77,1
Overførselsudgifter	-	-	-	-	-
Overførselsindtægter	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	110,6	78,4	102,1	77,1
2002- priser												
Bruttoudgifter i alt	132,4	132,1	110,4	96,1	91,0	94,0	101,3	129,8	110,6	78,4	102,1	77,1
Indeks 100=2002	119,7	119,4	99,8	86,9	82,3	85,0	91,6	117,4	100,0	70,9	92,3	69,7

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

28.2. Vejtrafik

Vejdirektoratets forsknings- og udviklingsaktiviteter ligger primært inden for områderne vejmaterialer, trafikikkerhed og miljø. Forskningsvirksomheden sigter på at tilvejebringe ny viden til konkrete anvendelser på områder, der er centrale for Vejdirektoratet og øvrige vejbestyrelses virke.

De fleste FoU-aktiviteter er henlagt til Vejteknisk Institut, som udfører forskning om vejmaterialer, blandt andet asfalt, beton til broer og bygværker, ubundne og stabiliserende materialer og isolerings- og beskyttelsesmaterialer, med sigte på at få ny indsigt i deres indflydelse på miljøet, deres bæreevne og overfladeegenskaber, samt deres krav til måle- og prøvningsmetoder. Instituttets udviklingsaktiviteter dækker et bredt felt af metoder og teknikker til praktisk brug med særlig fokus på genbrugsprojekter, tilpasning af nye europæiske laboratorieprøvninger til danske forhold, forebyggelse af sporkøring og nyt udstyr til vejtekniske målinger. Flere af FoU-aktiviteterne støttes af midler fra EU's rammeprogrammer.

Vejdirektoratet udvikler tillige metoder til fremstilling af højkvalitetsbeton til nye broer og bygværker samt til kontrol af tilstande af betonmaterialer i eksisterende bygværker. Desuden sker der en løbende udvikling af edb-systemer til optimering af ressourceforbrug i forbindelse med drift og vedligeholdelse af veje og broer. Æstetisk kvalitet af vejvedligeholdelse, miljøsikker pleje af vejbeplantninger samt trafikafvikling ved reparationsarbejder er andre fokusfelter for udviklingen.

FoU har i relation til trafikantservice og trafikledelse tyngdepunkter i trafikikkerhed og trafikmiljø, trafikinformatik og vejinformationssystemer.

Udviklingsaktiviteterne vedrørende trafikikkerhed sigter på at skabe ny indsigt i trafikulykkernes årsager og deres sammenhæng med samspillet mellem trafikanternes adfærd og vejens udformning og udstyr. Miljøprojekterne udvikler nye metoder til analyse og forebyggelse af vejtrafikens indflydelse på miljøet med særlig sigte på dens støj- og barriereeffekter.

Trafikinformatik er stadig et nyt udviklingsområde, hvor informationsteknologien og telekommunikationsmidler tages i brug for at opnå en både sikrere og mere effektiv afvikling af trafikken. Herved undgås gennemførelse af alle de udbygninger af vejene som ellers ville være nødvendig, for at give den voksende vejtrafik et acceptabelt serviceniveau, og for at opnå et forbedret

samspil mellem den individuelle og den kollektive trafik. Parallelt hermed foregår en udvikling af nye metoder til bestemmelse af kapacitets- og serviceniveau på alle typer af veje og stier, samt en udvikling af nye trafikmodeller, som kan udnytte et forbedret trafikstatistisk datagrundlag.

Endelig forgår der i Vejdirektoratet nogen forskning og udvikling, der vedrører samfundsøkonomiske konsekvenser af trafikken og dens uønskede følger i form af ulykker og forurening, blandt andet med sigte på at forbedre grundlaget for optimering af ressourceforbruget til både anlæg og drift.

28.3. Luftfart og meteorologi

Flyvesikringstjenesten i Statens Luftfartsværen deltog i 2001 i TEN-T projektet: North European ADS-B Network (NEAN) Update Programme (NUP) fase 1.

Det samlede NUP projekt har til formål at videreudvikle, teste og evaluere et system, som er baseret på satellit navigationssystemer (Global Navigation Satellite GNSS), der kan anvendes til trafikovervågning ved positionsbestemmelse, navigations- og landingshjælpemiddel samt for datatransmission mellem luftfartøjer og systemer på jorden.

NUP støttes af EU DG VII og gennemføres i et konsortium bestående af flere europæiske Air Navigation Service providers heriblandt Flyvesikringstjenesten. Desuden deltager SAS, Lufthansa og Airbus Industrie.

NUP fase 1 er afsluttet med udgangen af år 2001 og havde til formål at specificere og planlægge en eventuel anvendelse af netværket til ovennævnte formål. Produktet af NUP fase 1 er et omfattende dokumentationsmateriale, der analyserer og beskriver forskellige applikationer, teknologier, radiointerferens problemer etc.

Flyvesikringstjenesten deltager ligeledes i NUP programmets fase 2, der har til formål at validere visse operative applikationer med sigte på certificering af teknologien, procedurer og applikationer.

Flyvesikringstjenesten vil i den forbindelse etablere udstyr for overvågning af flytrafikken over dele af Nordsøen op til FL 195, over begrænsede områder i Grønland samt overvågning af køretøjer i Københavns Lufthavn. Operatører over Nordsøen og i Grønland vil – parallelt med det primære formål – at overvåge trafikken – kunne anvende teknologien til eksempelvis Fleet Management. I Frankrig, Østrig, Belgien og Sverige vil de respektive lande etablere tilsvarende udstyr for validering af forskellige applikationer.

NUP fase 2 er planlagt afsluttet medio 2005 og afsluttes med en Business Case, der bl.a. på baggrund af valideringsprocesserne vurderer anvendelsen af teknologien også set fra en Cost-Benefit analyse.

FoU-aktiviteterne ved **Danmarks Meteorologiske Institut** (DMI) omfatter overvågning og udforskning af atmosfæren med henblik på at kunne sikre en fyldestgørende kvalitet og et tidssvarende niveau af instituttets produktionsmetoder og ydelser.

FoU udføres inden for alle instituttets faglige aktivitetsområder og er integreret med instituttets operationelle opgavevaretagelse. Mere end halvdelen af instituttets FoU er eksternt finansieret. En central opgave er udvikling og vedligeholdelse af de numeriske prognosemodeller, der anvendes ved produktionen af vejrudsigter og varsler samt oceanografiske prognoser. Ligeledes benyttes numeriske modeller til at simulere klimaet og dets udvikling som følge af naturlige og menneskeskabte processer.

DMI deltager i internationalt samarbejde om numeriske prognosemodeller samt drivhuseffekt og ozonproblematik gennem bl.a. World Meteorological Organization og EU-kommissionens forskningsprogrammer. DMI deltager endvidere i flere "Satellite Application Facility" – projekter under den europæiske meteorologiske satellitorganisation EUMETSAT.

DMI deltager i den videnskabelige del af ØRSTED-satellitprojektet med henblik på at skaffe viden om virkningerne af Solens magnetiske aktivitet på Jordens omgivelser, miljø og klima. Et andet formål med ØRSTED-satellitten er relateret til udvikling af nye metoder til udnyttelse af signaler fra de globale navigationssatellitter (GPS) til beregning af temperatur og fugtighed i atmosfæren.

DMI deltager løbende i uddannelsen af ph.d.-studerende inden for relevante fagområder. Instituttet har således i 2001 haft ni ph.d.-studerende fast tilknyttet.

28.4. Havne, kyster og færgetrafik

Kystdirektoratet udfører som den eneste offentlige institution i Danmark analyser og projekter i relation til kystbeskyttelse. For at kunne gøre dette på en kvalificeret og effektiv måde er det nødvendigt kontinuerligt at udføre FoU med henblik på at udforske de processer i naturen, som udformer kysterne og bestemmer kystudviklingen, samt at forbedre metoderne til den praktiske udførelse af kystbeskyttelsen.

I perioden 1998-2001 gennemførtes og afrapporteredes et FoU program. Et nyt program for perioden 2002-2005 er under opstilling. Det nye program indeholder en række projekter med følgende formål:

- At forbedre effektiviteten af den fodring med sand, som udføres for at beskytte kysten,
- At analysere effekten af de forventede klimaændringer på Vestkystens udvikling,
- At kunne forudberegne store pludselige tilsandinger i havneindsejlinger og store lokale erosioner på kysten,
- At udvikle bedre beregningsmetoder for beregning af digestyrker og projektering af diger.

28.6. Banetrafik

Forskningsaktiviteter inden for Banestyrelsen vedrører udelukkende forskning inden for emner med specifik relevans i forhold til jernbaneinfrastruktur og –planlægning. Det drejer sig om forskning i emner som jernbanekapacitet, sikkerhed, samfundsøkonomiske aspekter i forbindelse med jernbaneinfrastrukturplanlægning med videre.

4. DOKUMENTATION

4.1. Datagrundlag

Det offentlige forskningsbudget er sammensat af bevillinger og forventede forbrug fra 6 forskellige kilder, hvoraf den klart største er bevillingerne fra finansloven. Nedenfor gennemgås, hvorledes dataene fremskaffes fra hver af disse kilder.

4.1.1. Finansloven

Finanslovens bevillinger til forskning og udvikling fremgår ikke umiddelbart af selve finansloven. Der er således ikke defineret en særlig variabel til identifikation af forskningsmidler, endelige koder til bestemmelse af formål, basis/program og hovedsektor. Det skyldes bl.a., at en del kontis midler er en blanding af midler til forskning og midler til andre formål. Datagrundlaget etableres derfor ved, at der udskrives indberetningsskemaer for alle de finanslovskonti, der tidligere har indeholdt midler til forskning og udvikling samt indberetningsskemaer for nye konti med forventede forskningsindhold, se bilag E. Disse skemaer udsendes til en kontaktperson i hvert ministerium, der så forestår udfyldelsen af ministeriets skemaer, herunder eventuelle nye konti med forskningsindhold, se liste over kontaktpersoner i tabel 4.8. Ved modtagelsen af skemaerne valideres disse i forhold til finansloven og med sidste års indberetning samt med hensyn til opdelingerne i art, formål, basis/program og hovedsektor. I tvivlstilfælde konfereres med kontaktpersonerne i ministerierne.

I forbindelse med etableringen af sidste års forskningsbudget har Analyseinstitut for Forskning foretaget en særlig minutøs validering, hvorved en lang række korrektioner i opdelingerne blev gennemført. Ændringerne kunne i nogle tilfælde kun føres tilbage til 2000, hvorfor der er et databrud mellem 1999 og 2000.

Desværre sløres sammenligningen mellem år 2000 og 2001 af, at der med virkning fra 2001 er indført et nyt princip vedrørende budgettering af tilsagn i finansloven. Fra 2001 udgiftsføres tilsagn om tilskud, herunder tilskud til forskning og udvikling, på tidspunktet for indgåelsen af forpligtelsen, mens det hidtil er sket på udbetalingstidspunktet. Det offentlige forskningsbudget må både af praktiske og reelle grunde følge denne ændring.

4.1.2. EU's rammeprogrammer

Danske virksomheder og institutioner har igennem en årrække modtaget støtte fra EU's rammeprogrammer (det 5. startede i 1999, det 6. starter i 2003). Støtten modtages efter ansøgning og i konkurrence med de øvrige EU-lande, så der er ikke noget "budget for Danmark", men et samlet EU-budget. Fra dette samlede budgettal er det derfor nødvendigt at skønne over den forventede danske andel. Det gøres på følgende måde:

Budget:	EU's forskningsbudget, som findes i publikationen <i>Den Europæiske Unions Indsats inden for Forskning og Teknologisk Udvikling, Årsrapport 2001</i> , tabel 8A, side 53.
Fradrag:	Der fratrækkes 25%, som går til administration (ca. 7 procent), EURATOM (ca. 7 procent), de faste Joint Research Committees (ca. 7 procent) og ikke-udbetalte beløb (ca. 4 procent).
Dansk andel:	Fra Analyseinstitut for Forsknings rapport 2000/3, <i>Dansk udbytte af forsknings-samarbejde i EU</i> , fås et skøn på Danmarks andel på 3-3,5 procent. Som et forsigtigt skøn fastholdes derfor et skøn på 3 procent, svarende til det skøn, som det tidligere IT- og Forskningsministeriet anvendte i de tidligere publikationer om det offentlige forskningsbudget.
Kurs:	Danmark Nationalbanks DKK/EURO kurs den 25.06.02.

Den forventede EU-bevilling beregnes således:

$$(1) \quad \text{EU-bevilling} = [\text{Budget} \times (1 - \text{Fradrag}) \times \text{Andel}] \times \text{Kurs}$$

dvs. for 2002:

$$(2) \quad [4.055,0 \text{ mio. EURO} \times (1 - 25\% \times 3\%)] \times 7,43 \text{ dkr/EURO} = 677,9 \text{ mio. dkr.}$$

se nedenstående tabel:

	1999	2000	2001	2002
EU's forskningsbudget (mio. EURO)	3450	3600	3920,0	4055,0
Fradrag (%)	25%	25%	25%	25%
Andel (%)	3%	3%	3%	3%
Kurs (DKK/EURO)	7,45	7,45	7,45	7,43
Budgetterede midler (mio. dkr)	576,8	603,5	657,1	677,9

4.1.3. Nordisk Ministerråd (NMR)

NMR's Sekretariat vurderer, at ca. 33 procent af Nordisk Ministerråds midler anvendes til forsknings- og udviklings-aktiviteter inden for Nordisk Industrifond, Nordisk Forskeruddannelsesakademi, diverse institutioner under NMR og tidsbegrænsede programmer. Den danske andel har hidtil været vurderet til at udgøre ca. 25 procent. Et nyt skøn er indhentet fra NMR's sekretariat, og det er nærmere 24 procent.

Det forventede beløb beregnes således som Danmarks forholdsmæssige andel af forskningsbudgettet:

$$(3) \quad \text{Midler} = \text{NMR's forskningsbudget} \times \text{Danmarks andel}$$

dvs. for 2002:

$$(4) \quad 259,8 \text{ mio. dkr.} \times 24,6\% = 63,9 \text{ mio. dkr.}$$

se nedenstående tabel:

	2001	2002	2003	2004
NMR's samlede budget	774,4	787,2	802,9	819
Forskningsandel	33%	33%	33%	33%
NMR's forskningsbudget	255,0	259,8	265,0	270,3
DK's andel af NMR's forskningsbudget	24,1%	24,6%	24%	24%
Budgetterede midler	61,4	63,9	63,6	64,9

4.1.4. Kommuner og Amtskommuner

Der foreligger ikke oplysninger om de kommunale og amtskommunale forskningsbevillinger, så det er nødvendigt med et skøn. Det er kun i forskningsstatistikkerne for det offentlige og for erhvervslivet, at det opgøres, hvor mange midler amter og kommuner tilsammen bruger på forskning og udvikling. Der må derfor tages udgangspunkt i de faktiske forsknings- og udviklingsudgifters forholdsmæssige andel af det samme års amtskommunale og kommunale nettodriftsudgifter, hentet fra Indenrigs- og

Sundhedsministeriets *Det Kommunale budget 2002*, bilag 23, marts 2002, når et skøn skal beregnes. Da der i 90'erne kun blev indsamlet forskningsstatistik hvert andet år og da 1997-statistikken var mangelfuld på dette punkt, har basis for beregningerne i 1995-2000 været 1995-statistikken. Det viser sig nu at have medført en overvurdering af den (amts)kommunale forskningsindsats, idet 1995-statistikens tal var særligt høje pga. måden, som Rigshospitalets bevillinger blev overført fra Sundhedsministeriet til Hovedstadens Sygehusfællesskab på i 1995. Bevillingsskønnet er korrigeret for år 2000 og estimeret for 2001 og 2002 vha. 1999-statistikkerne. Det betyder, at udviklingen fra 1999 til 2000 i det samlede forskningsbudget er en del påvirket af denne korrektion.

Midlerne beregnes således:

$$(5) \quad \text{Midler} = \text{Nettodriftsudgifter}_{2002} \times \frac{(\text{FoUoffentligt}_{1999} + \text{FoUerhverv}_{1999})}{\text{Nettodriftsudgifter}_{1999}}$$

hvor $\text{Nettodriftsudgifter}_t = \text{Driftsudgifter}_t - \text{Driftsindtægter}_t - \text{Refusioner}_t$

og FoU er forskning og udvikling finansieret af (amts)kommunerne.

Dvs. for 2002:

$$(6) \quad 435,6 \text{ mio. dkr.} = 248.138,0 \text{ mio. dkr.} \times \frac{(370,0 \text{ mio. dkr.} + 3.539 \text{ mio. dkr.})}{212.765,0 \text{ mio. dkr.}}$$

hvor $\text{Nettodriftsudgifter}_{2002} = 354.522 - 73.422 - 32.962 = 248.138 \text{ mio. dkr.}$

	2000	2001	2002
Nettodriftsudgifter (mio. dkr.)	219.982,0	232.065,0	248.138,0
FoU-andel	0,1756%	0,1756%	0,1756%
Budgetterede midler (mio. dkr.)	386,2	407,4	435,6

4.1.5. Danmarks Grundforskningsfond

De forventede bevillinger for 2002-2005 er blevet oplyst af fonden selv. I forskningsbudgetterne frem til og med 2000 er budgetterne blevet erstattet af regnskabstal. Denne praksis ophørte fra 2001, idet årets forskningsbudget skal kunne sammenlignes med de foregående års budgetter = intentioner.

4.1.6. VækstFonden

Budgettallene før 2001 var udtryk for det forventede udlån fra VækstFonden, men godt halvdelen af disse lån betales tilbage og kan igen udlånes. Det er derfor kun de forventede tab på udlånene, der kan betegnes som bevillinger til forskning og udvikling. I sidste års forskningsbudget blev konsekvensen af dette taget, sådan at de realiserede tab er blevet indsat for 1993-1999 og en ny beregning indført, så kun det forventede tab angives som forskningsbevilling.

Beregningsmetoden for 2000-01 så således ud:

$$(7) \quad \text{FoU - midler} = \text{samlet budget} \times \text{udnyttelsesgrad} \times \text{danske andel} \times \text{forventet tab}$$

For 2002 og fremefter gælder det imidlertid, at tabet skønnes at være 0%. F&U-midlerne i årene 2002-2005 vil derfor udgøre 0 mio. kr.

4.2. Ressortomlægninger

Der er i årenes løb sket en række ressortomlægninger. Disse ressortomlægninger er i Offentligt Forskningsbudget blevet indregnet med tilbagevirkende kraft. Fra 2001 til 2002 er der grundet regeringsskiftet ultimo 2001 sket en større ressortomlægning. Tallene er derfor rettet tilbage og tallene for 1994-2001 i sidste års forskningsbudget kan derfor ikke sammenlignes med indeværende års tal for samme periode for de berørte ministerier. Ressortomlægningerne fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 4.1: Ressortomlægninger for områder der vedrører forskning og udvikling, 1994-2002

Institution/Ressort	Tidligere ministerium	Nuværende ministerium
Levnedsmiddelstyrelsen	§16 Sundhedsministeriet 1994-1997	§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, 1998-2002
Energi	§29 Energiministeriet 1994 § 23 Miljø- og Energiministeriet, 1995-2001	§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet 2002
Miljø	§23 Miljø- og Energiministeriet 1995-2001	§23 Miljøministeriet 1994, 2002
Fødevarer	§25 Fiskeriministeriet 1994	§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 1995-2002
	§24 Landbrugsministeriet 1994	§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 1995-2002
Ph.d.-uddannelse	§20 Undervisningsministeriet 1993-1998, 2001 §19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2000	§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling 2002
Videregående uddannelser	§20 Undervisningsministeriet 1993-1998, 2001 §19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2000	§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling 2002
Odense Universitetsbibliotek	§21 Kulturministeriet 1993-1998 §19 IT- og Forskningsministeriet 1999-2001	§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling 2002
By og bolig	§14 By- og Boligministeriet 1994-2001	§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet 2002
Bypolitiske initiativer	§14 By- og Boligministeriet 1994-2001	§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration 2002
Den social indsats på det rummelige arbejdsmarked	§15 Socialministeriet 1998-2001	§17 Beskæftigelsesministeriet 2002
Udmøntning af byudvalgets forslag	§15 Socialministeriet 1995-2000	§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration 2002
Erhverv	§26 Erhvervsministeriet 1994-2001	§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet 2002
Kort- og Matrikelstyrelsen	§14 By- og Boligministeriet 1994-2001	§23 Miljøministeriet 2002

Institution/Ressort	Tidligere ministerium	Nuværende ministerium
Center for Freds- og Konfliktforskning	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001	§6 Udenrigsministeriet
Center for Menneskerettigheder	§19 IT- og Forskningsministeriet 1994-2001	§6 Udenrigsministeriet
Central pulje til udviklingsaktiviteter, læreruddann.	§17 Arbejdsministeriet 1996-2001	§20 Undervisningsministeriet 2002
Sundhed	§16 Sundhedsministeriet 1994-2001	§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet 2002
Teknologi og innovation	§26 Erhvervsministeriet 1994-2001	§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling 2002

4.3. Hovedsektorer

I det offentlige forskningsbudget bruges en opdeling, der hedder hovedsektor. Kontiene er opdelt i 7 modtagende hovedsektorer, nemlig sektorforskningsinstitutioner, universiteter m.v., andre forskningsinstitutioner, forskningsrådene, andre større tilskudspuljer, internationale aktiviteter og en andet-gruppe. Nedenfor er de 7 sektorer beskrevet, og samtidig nævnes de ændringer, der er i år.

4.3.1. Sektorforskningsinstitutioner

I princippet skal samtlige institutioner, der er med i sektorforskningens direktørkollegium (SEDIRK), indgå her. Der er dog tre medlemmer af SEDIRK, der ikke er inkluderet i sektoren. *Statens Skadedyrlaboratorium* har indberettet, at de udfører forskning og udvikling for mindre end 1 mio. kr., hvorfor de ikke medregnes i forskningsbudgettet. *Dansk Bilharziose Laboratorium* er placeret i sektoren *Internationale aktiviteter*, mens *Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut* ikke er medtaget, da sektorinddelingen kun vedrører statslige bevillinger.

Der er kun få ændringer i sektoren i forhold til 2001. Det nye sektorforskningsinstitution *Danmarks Veterinærinstitut*, er opstået ved en sammenlægning af de tidligere sektorforskningsinstitutioner *Statens Veterinære Institut for Virusforskning* og *Statens Veterinære Serumlaboratorium*. Desuden har *Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut* ændret navn til *Fødevarøkonomisk Institut*. Tabel 4.5 viser en samlet oversigt over danske sektorforskningsinstitutioner i perioden 1994-2002.

4.3.2. Universiteter m.v.

Universiteter m.v. omfatter samtlige Universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter samt bevillinger til ph.d.-uddannelsen.

4.3.3. Andre forskningsinstitutioner

Sektoren består af forskningsudførende institutioner, der ikke er omfattet af sektorforskningsloven samt ikke-præciserede tilskud til biblioteker, arkiver og museer. Sidste år fik sektoren tilført 8 nye institutioner efter en grundig revision. I år tilføres yderligere tre, nemlig det i 2001 nyoprettede *Center for Forebyggelse* samt *Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering* og *DREAM-gruppen*. *Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering* er opstået ved en sammenlægning af det tidligere *Evalueringcenter for Sygehuse* og *Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering*, der af hensyn til sammenlignelighed er flyttet til sektoren tilbage til 2000.

Der er dog et par institutioner, der i år udgår af sektoren. *Transportrådet* er nedlagt fra 2002. Det statslige tilskud til *Kvinfo-centret* samt *Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv* finansieres fra 2002 af

tips- og lottomidler, hvorfor de ikke er medtaget i det offentlige forskningsbudget. Til sidst indgår *Rigsantikvarembudet* nu i *Kulturarvsstyrelsen*, der i år har indberettet, at der ikke er afsat midler til forskning og udvikling. I tabel 4.6 er givet en samlet liste over andre forskningsinstitutioner i 2002.

4.3.4. Forskningsrådene

Forskningsrådene forestår uddelingen af bevillingerne i hovedområde §19.41. *Statens Forskningsråd*. Tidligere bestod sektoren også af bevillinger fra §19.17. *Nye Forskningsprogrammer*, men efter aftale med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er disse midler nu placeret i *Andre større tilskudspuljer* og *Andet* afhængigt af bevillingens størrelse. Denne ændring er gennemført til og med 2000, da der i forvejen er et databrud mellem 1999 og 2000.

4.3.5. Andre større tilskudspuljer

Tilskudspuljer indeholder finanslovens tilskudsbevillinger til forskning, som ikke bevilges af forskningsrådene, men direkte af ministerierne, dog er 51. *Tilskud til udland* ikke medtaget. I denne sektor indgår kun tilskudspuljer, der i 2002 har en forskningsbevilling på over 25 mio. kr., mens de øvrige tilskudsbevillinger indgår i *Andet*, se nedenfor. Det betyder, at tilskudspuljer, der svinger over og under 25 mio. kr. gennem årene vil blive placeret forskelligt, enten i denne sektor eller i sektoren *Andet*. En vurdering af udviklingen i tilskudspuljerne fås derfor bedst ved at lægge de to sektorer sammen.

I tilskudspuljerne indgår også tilskud til direktorater og styrelser. I år indgår således *Banestyrelsen* i de større puljer. Desuden indgår en lang række tilskudspuljer til specifikke formål. Nogle af disse puljer optræder år efter år, mens andre blot er et satsningsområde et enkelt år. I bilag B er dette års større tilskudspuljer vist.

4.3.6. Internationale aktiviteter

Denne sektor indeholder tilskudsbevillinger under

- standardkonto 51. *Tilskud til udland*
- hovedområde: § 19.15. *Internationalt forskningssamarbejde*,
- § 24.33.02.20.54. *Forskellige nationale og internationale forskningsaktiviteter m.v.*
- § 19.74.01.10.53. *Internationale samarbejder m.v.*
- § 6.33.04.11.54. *Forskningsvirksomhed*

Blandt disse konti findes bevillingerne til sektorforskningsinstitutionen *Dansk Bilharziose Laboratorium* samt forskningsinstitutionerne *Frøpatologisk Institut* og *Skovfrøcentret*.

4.3.7. Andet

De mindre tilskudspuljer under 25 mio. kr. er placeret her og omfatter bl.a. tilskuddene til forskningen i *Miljøstyrelsen*, *Vejdirektoratet* samt *Skov- og Naturstyrelsen*.

4.4. Forskningsformål

I Offentligt Forskningsbudget anvendes der også en opdeling, der identificerer forskningsformålet. Formålene er defineret i tabel 4.4 (se også bilag C, afsnit 5). Da det har været relevant at sammenligne forskningsmidlerne fordelt på formål mellem en række forskellige lande, har det været nødvendigt med en yderligere kategorisering efter forskningsformål, svarende til EUROSTATs NABS-kategorier, se tabel 4.2.

Tabel 4.2: Oversigt over NABS-kategorier

NABS-kategorier	Nordforsk-kategorier
Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren	13. Udforskning og udnyttelse af jorden
Infrastruktur og fysisk planlægning	04. Transport og telekommunikation 05. Boligforhold og fysisk planlægning
Miljøforurening (bekæmpelse og forebyggelse)	06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse
Beskyttelse og fremme af den menneskelige sundhed	07. Sygdomsbekæmpelse og – forebyggelse
Produktion, distribution, rationel energianvendelse	03. Produktion og fordeling af energi
Landbrugets produktivitet og teknologi	01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri
Industriel produktivitet og teknologi	02. Industri, håndværk & bygge og anlæg
Samfundsforhold (strukturer og relationer)	08. Sociale forhold 09. Kultur, massemedier og fritid 10. Uddannelsesforhold 11. Arbejdsbetingelser 12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning
Udforskning og udnyttelse af rummet	15. Rumforskning
Forskning over universiteternes alm. budgetter	14. Almen videnskabelig udvikling, hovedafsnit §20.08
Ikke-målrettet forskning	14. Almen videnskabelig udvikling
Ikke-opdelt forskning	Ingen
Forsvar	16. Forsvar

4.5. Udgiftsart

Af kontonummeret kan udledes en række oplysninger:

- Bevillingsarten i form af det 9. ciffer, se variabelen *art* i tabel 4.4
- Ministeriet, kaldet *ressort* i variabellisten i tabel 4.4, identificeret ved 1.-2. ciffer.
- Standardkonto – med samme variabelnavn – i 9.-10. ciffer, se tabel 4.7.
- Underkonto – med samme variabelnavn – i 7.-8. ciffer angiver delaktivitet eller underformål.

Hovedkontoen er ikke udskilt i en særlig variabel. Fra 2001 er driftsudgifterne udspecificeret på artens standardkonti, se tabel 4.7, hvor de tidligere kun var opdelt i lønninger og andre driftsudgifter.

4.6. Pris/løn-indeks

Til omregning af budgettallene fra 1994-2001 til 2002-priser anvendes det statslige pris- og lønindeks. De anvendte indekser er hentet fra finansministeriets hjemmeside (www.oeav.dk) under Økonomi-Administrativ Vejledning i afsnittet Pris- og lønforudsætninger. Det anvendte indeks er benævnt v2.4 pr. 30.05.2002.

Tabel 4.3. Det anvendte pris/løn-indeks og omregning til 2002-priser

År	Pris/løn-indeks	Akkumuleret
1994	1,020	1,220701
1995	1,019	1,196766
1996	1,025	1,174452
1997	1,024	1,145807
1998	1,027	1,118952
1999	1,028	1,089534
2000	1,026	1,059858
2001	1,033	1,033000
2002	-	1,000000

4.7. Database til Offentligt forskningsbudget

Der er leveret 10 datasæt fra Økonomistyrelsen, som dækker årene 1991-2001, og Analyseinstitut for Forskning har nu oparbejdet datasættet for 2002. Hvert datasæt består af mellem cirka 600 og 1100 observationer. 2002-datasættet indeholder også oplysninger om budgetoverslagsårene 2003-2005.

Datasættene består af 9 variable:

- Kontonummer
- Budgetår
- Formål
- Basismidler for budgetåret
- Programmidler for budgetåret
- Sektor
- Budgetoverslag for *BO1*, *BO2* og *BO3*.

Ud fra disse variable dannes følgende variable:

- Samlet budget (basismidler+programmidler)
- Art
- Ressort
- Standardkonto
- Underkonto

til brug for de videre analyser. Variablene fremgår af tabel 4.4 neden for.

Tabel 4.4: Oversigt over variable til brug for analysen af Offentligt forskningsbudget

Variabelnavn		Værdi/Kommentar
Kontonr	Kontostreng for kontoen	Ned til standardkonto-niveau
Formål	FoU-bevillingens formål - NORDFORSKs opdeling	10=Landbrug, skovbrug, jagt & fiskeri 20=Minedrift, Industri, håndværk, byg+anlæg 30=Produktion og fordelingsenergi 40=Transport og telekommunikation 50=Boligforhold og fysisk planlægning 60=Forureningsbekæmpelse, naturbeskyttelse 70=Sygdomsbekæmpelse og –forebyggelse 80=Socialt forhold 90=Kultur, massemedier, fritid 100=Uddannelsesforhold 110=Arbejdsbetingelser 120=Økonomisk planlægning, off. forvaltning 130=Udforskning og udnyttelse af jorden 140=Almen videnskabelig udvikling i alt 141=Naturvidenskab 142=Teknisk videnskab 143=Sundhedsvidenskab 144=Jordbrugs- og veterinærvidenskab 145=Samfundsvidenskab 146=Humanistisk videnskab 147=FoU, som ikke kan fordeles 150=Rumforskning 160=Forsvar
Basis	Basisbevilling til FoU	Ikke udfyldt for budgetoverslagsårene 2003-2005
Program	Programbevilling til FoU	Ikke udfyldt for budgetoverslagsårene 2003-2005
BO1, BO2, BO3	Basis + program for budgetoverslagsårene	
Art	FoU-bevillinger fordelt på standardkonti	1=drift 2=tilskud 3=drift+tilskud 4=anlæg 7=overførselsudgifter 8=overførselsindtægter
Ressort	Udgifter fordelt på ministerområde	6=Udenrigsministeriet 7=Finansministeriet 8=Økonomi- og Erhvervsministeriet 12=Forsvarsministeriet 15=Socialministeriet 16=Indenrigs- og Sundhedsministeriet 17=Beskæftigelsesministeriet 18=Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration 19=Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling 20=Undervisningsministeriet 21=Kulturministeriet 23=Miljøministeriet 24=Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 28=Trafikministeriet

Variabelnavn		Værdi/Kommentar
Standardkonto	Standardkonto	Værdier for standardkontiene, jf. statens kontoplan
Underkonto	Underkonto	Værdier for underkonti, jf. statens kontoplan
Sektor	FoU-bevillinger fordelt på sektor	1=sektorforskningsinstitutioner 2=universiteter m.v. 3=andre forskningsudførende institutioner 4=forskningsrådene 5=andre større tilskudspuljer 6=internationale aktiviteter 7=andet
År	Finansår	1994-2002

Tabel 4.5: Danske sektorforskningsinstitutioner i perioden 1994-2002⁷

Analyseinstitut for Forskning	1996-2002
Arbejdsmiljøinstituttet	1994-2002
Bornholms Forskningscenter	1994-2002
Center for Freds- og Konfliktforskning	1994-2002
Center for Sprogteknologi	1994-2002
Center for Udviklingsforskning	1994-2002
Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelse	1994
Danmarks Fiskeriundersøgelse	1995-2002
Danmarks JordbrugsForskning	1997-2002
Danmarks Miljøundersøgelser	1994-2002
Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser	1994-2002
Danmarks Pædagogiske Institut	1994-1999
Danmarks TransportForskning	2001-2002
Danmarks Veterinærinstitut	2002
Dansk Rumforskningsinstitut	1994-2002
Dansk Udenrigspolitisk Institut	1995-2002
Fiskeriministeriet Forsøgslaboratorium	1994
Forskningscenter RISØ	1994-2002
Forskningscentret for Skov og Landskab	1994-2002
Forsvarets Forskningstjeneste	1994-2002
Fødevederedirektoratet	1998-2002
Fødevareøkonomiske Institut	2002
Grønlands Geologiske Undersøgelse	1994-1995
Grønlands Miljøundersøgelse	1994-1995
Institut for Ferskvandsfiskeri	1994
Institut for Grænseregionsforskning	1994-2002
John F. Kennedy Instituttet	1994-2002
Kort- og Matrikelstyrelsen	1994-2002
Levnedsmiddelstyrelsen	1994-1997
Socialforskningsinstituttet	1994-2002
Statens Byggeforskningsinstitut	1994-2002
Statens Husdyrbrugsforsøg	1994-1996
Statens Institut for Folkesundhed	1994-2002
Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut	1994-2001
Statens Jordbrugstekniske Forsøg	1994
Statens Planteavlsvforsøg	1994-1996
Statens Serum Institut	1994-2002
Statens Skadedyrlaboratorium	1994-2002
Statens Veterinære Institut for Virusforskning	1994-2001
Statens Veterinære Serumlaboratorium	1994-2001

⁷ Listen indeholder de institutioner, som er medregnet til hovedsektoren *Sektorforskningsinstitutioner*.

Tabel 4.6: Andre forskningsinstitutioner⁸

Center for Evaluering og Medicinsk Teknologivurdering
Center for Forebyggelse
Center for IT-forskning
Center for Menneskerettigheder
Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek
Danmarks Meteorologiske Institut
Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek
Danmarks Statistik
Dansk Folkeminde Samling
Dansk Landbrugsmuseum
Dansk Polar Center
Dansk Sprognævn
Danske Sprog- og Litteraturselskab Det
Den Hirschsprungske Samling
Det Kongelige Bibliotek
Det Økonomiske Råd
DREAM-gruppen
Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier
Jagt- og Skovbrugsmuseet
Nationalmuseet
Statens Arkiver
Statens Museum for Kunst
Statens Pædagogiske Forsøgscenter
Statsbiblioteket og Statens Avissamling i Århus
Tøjhusmuseet

⁸ Listen indeholder de institutioner, som er medregnet til hovedsektoren *Andre Forskningsinstitutioner* i 2002.

Tabel 4.7. Standardkontoplan for finansloven

Hovedart	Standardkonto
1. Driftsudgifter	11. Lønninger 12. Lønrefusioner 14. Køb af varer og tjenesteydelser 15. Erhvervelse af materiel, netto 16. Leje, vedligeholdelse og skatter 17. Afskrivninger mv. 19. Diverse driftsudgifter
2. Driftsindtægter	21. Salg af varer og tjenesteydelser 25. Kontrol- og tilsynsafgifter 29. Diverse driftsindtægter
3. Anlægsudgifter	31. Byggeri og anlægsproduktion 32. Erhvervelse af anlæg mv.
4. Anlægsindtægter	41. Refusion vedr. anlæg mv. 42. Afhændelse af anlæg mv. 47. Afskrivninger
5. Overførselsudgifter	51. Tilskud til udland mv. 52. Tilskud til personer 53. Tilskud til erhverv 54. Tilskud til anden virksomhed 55. Investeringstilskud mv. 57. Renteudgifter mv. 58. Beregnet forrentning
7. Overførsler mellem offentlige myndigheder	Udgifter: 71. Interne statslige overførselsudgifter 72. Overførsler til kommuner 74. Reserver og budgetregulering 75. Refusionsberettiget købsmoms Indtægter: 76. Interne statslige overførselsindtægter 77. Overførsler fra kommuner 79. Forbrug af videreførte beløb

Tabel 4.8: Kontaktpersoner hos finansieringskilderne, 2002

Finansieringskilde	Kontaktperson
Finansloven	
§6 Udenrigsministeriet	Line Sørensen
§7 Finansministeriet	Anne Niebuhr
§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	Anders Jacobsen
§12 Forsvarsministeriet	Forsvarets Forskningstjeneste, Viggo Lemche
§15 Socialministeriet	Anya Manghezi
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	Jakob Preisler
§17 Beskæftigelsesministeriet	Claus Christian Jensen
§ 18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	Lars R. Nielsen
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	Morten Ankjær Andersen
§20 Undervisningsministeriet	Lene Beyer
§21 Kulturministeriet	Katinka Hauxner
§23 Miljøministeriet	Kjeld Jensen
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Direktoratet for FødevarerErhverv, Vivien Nørgaard
§28 Trafikministeriet	Alice Duvier
Danmarks Grundforskningsfond	Mogens Klostergaard Jensen
Nordisk Ministerråd	Niels Petersen
Vækstfonden	Jacob Nordstrøm Borup

Bilag A - Tabeller

A-Tabel 1. Bruttoudgiftsbevilling fordelt på finansieringskilder 1994-2005, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Finanslovsbevillinger	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6
Internationale bevillinger	523,1	543,4	575,6	637,3	633,6	619,6	665,0	718,5	741,8
Kommunale og amtskommunale midler	464,3	635,0	668,2	697,9	741,5	780,2	386,2	407,4	435,6
Danmarks Grundforskningsfond	141,7	154,5	176,1	200,9	247,7	243,3	264,5	250,0	280,0	270,0	180,0	155,0
Vækstfonden	83,0	107,0	128,0	94,0	86,0	175,0	119,0	69,0	-	-	-	-
I alt	7.235,6	8.159,8	9.092,5	9.709,9	10.268,4	10.622,6	10.317,6	10.555,6	10.624,5

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Anm. Tallene for 2003-2005 er budgetoverslag

A-Tabel 2. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1994-2005 opdelt på drift/tilskud og anlæg, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Drift og tilskud	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.291,4	8.319,5	8.553,1	8.579,8	7.686,2	7.200,8	6.709,6
Anlæg	193,4	130,4	216,1	530,6	410,9	513,1	563,4	557,6	587,3	496,2	366,2	106,0
Bruttoudgifter i alt	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

Anm. Tallene for 2003-2005 er budgetoverslag

A-Tabel 3a. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1994-2005 fordelt på ministerier, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
§ 6 Udenrigsministeriet	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7	282,7	281,1	279,4
§ 7 Finansministeriet	3,5	3,5	3,5	3,5
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1	123,3	110,8	108,9
§12 Forsvarsministeriet	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1
§15 Socialministeriet	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4	86,8	54,9	46,7
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4	115,3	102,1	99,4
§17 Beskæftigelsesministeriet	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9	157,5	131,9	119,1
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	3.807,0	4.199,5	4.901,2	5.382,2	5.580,0	5.725,7	5.534,5	5.921,7	6.256,1	5.527,8	5.147,4	4.512,6
§20 Undervisningsministeriet	86,2	165,1	235,3	300,1	295,9	281,9	382,8	473,1	385,6	322,7	211,8	197,0
§21 Kulturministeriet	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2	401,6	414,6	409,2
§23 Miljøministeriet	319,2	294,4	312,0	335,0	356,0	364,9	346,0	354,2	333,2	315,4	283,1	270,0
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	770,1	770,1	696,7	669,6	639,2
§28 Trafikministeriet	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	110,6	78,4	102,1	77,1
I alt	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tablet 3b. Finanslovens bruttoudgiftsbevillinger til FoU i 1994-2005 fordelt på ministerier, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
§ 6 Udenrigsministeriet												
Drift	-	-	-	-	-	18,4	18,7	24,5	21,3	15,5	14,0	12,6
Tilskud	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	230,6	284,9	282,1	267,4	267,2	267,1	266,8
Drift og Tilskud	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7	282,7	281,1	279,4
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7	282,7	281,1	279,4
§ 7 Finansministeriet												
Drift	3,5	3,5	3,5	3,5
Tilskud	-	-	-	-
Drift og Tilskud	3,5	3,5	3,5	3,5
Anlæg	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	3,5	3,5	3,5	3,5
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet												
Drift	61,7	59,4	60,8	56,9	64,6	59,2	56,6	70,5	63,9	61,8	59,7	58,1
Tilskud	122,0	245,2	269,6	191,6	218,1	228,8	233,5	167,5	55,2	61,5	51,1	50,8
Drift og Tilskud	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1	123,3	110,8	108,9
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1	123,3	110,8	108,9
§12 Forsvarsministeriet												
Drift	31,4	32,8	33,9	36,1	37,2	38,2	37,0	34,3	35,4	35,4	35,4	35,4
Tilskud	8,0	9,0	9,0	9,8	10,7	11,5	13,4	13,4	14,2	14,7	15,2	15,7
Drift og Tilskud	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6	50,1	50,6	51,1

A-Tablet 3b fortsættes...

A-Tablel 3b fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
§15 Socialministeriet												
Drift	33,8	33,2	39,7	38,5	43,5	44,7	48,9	52,0	47,8	48,3	46,4	39,7
Tilskud	6,7	10,9	6,0	11,9	20,4	26,7	34,0	30,5	41,6	38,5	8,5	7,0
Drift og Tilskud	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4	86,8	54,9	46,7
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4	86,8	54,9	46,7
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet												
Drift	173,9	182,5	52,9	64,2	87,7	80,1	73,4	71,1	74,8	83,8	72,6	70,0
Tilskud	19,7	25,4	24,9	16,5	54,0	54,1	32,9	33,1	39,6	31,5	29,5	29,4
Drift og Tilskud	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4	115,3	102,1	99,4
Anlæg	2,1	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	195,7	208,5	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4	115,3	102,1	99,4
§17 Beskæftigelsesministeriet												
Drift	42,9	44,5	44,2	44,7	64,6	70,1	62,3	54,0	51,4	50,2	48,1	46,8
Tilskud	86,7	163,0	239,8	76,3	151,3	160,4	213,4	144,9	120,5	107,3	83,8	72,3
Drift og Tilskud	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9	157,5	131,9	119,1
Anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9	157,5	131,9	119,1
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration												
Drift	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
Drift og Tilskud	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4
Anlæg	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7	20,6	3,5	2,4

A-Tablel 3b fortsættes...

A-Tablel 3b fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling												
Drift	2.106,8	2.315,6	2.561,7	2.729,6	3.094,1	3.285,0	3.082,8	3.100,7	2.852,6	2.753,4	2.692,0	2.569,4
Tilskud	1.570,9	1.874,2	2.201,1	2.259,6	2.113,8	2.013,2	1.943,7	2.305,7	2.855,7	2.301,0	2.131,5	1.857,3
Drift og Tilskud	3.677,7	4.189,8	4.762,8	4.989,2	5.207,9	5.298,2	5.026,5	5.406,4	5.708,3	5.054,4	4.823,5	4.426,7
Anlæg	129,3	9,7	138,4	393,0	372,1	427,5	508,0	515,3	547,8	473,4	323,9	85,9
Bruttoudgifter i alt	3.807,0	4.199,5	4.901,2	5.382,2	5.580,0	5.725,7	5.534,5	5.921,7	6.256,1	5.527,8	5.147,4	4.512,6
§ 20 Undervisningsministeriet												
Drift	39,7	41,6	39,5	18,4	35,0	36,1	1,3	7,9	6,3	6,1	5,7	5,5
Tilskud	46,5	123,5	192,7	276,0	255,2	243,3	381,5	465,2	379,3	316,6	206,1	191,5
Drift og Tilskud	86,2	165,1	232,2	294,4	290,2	279,4	382,8	473,1	385,6	322,7	211,8	197,0
Anlæg	-	-	3,1	5,7	5,7	2,5	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	86,2	165,1	235,3	300,1	295,9	281,9	382,8	473,1	385,6	322,7	211,8	197,0
§21 Kulturministeriet												
Drift	275,2	254,7	278,6	286,3	321,4	316,9	303,5	290,0	314,9	292,9	289,4	284,7
Tilskud	75,4	76,0	86,2	47,7	115,5	113,7	143,0	149,0	142,3	108,7	125,2	124,5
Drift og Tilskud	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2	401,6	414,6	409,2
Anlæg	1,1	11,3	-	54,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	351,7	342,0	364,8	388,9	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2	401,6	414,6	409,2
§23 Miljøministeriet												
Drift	182,4	211,5	244,2	245,5	284,6	294,1	288,3	307,7	306,5	290,0	257,7	244,6
Tilskud	133,8	78,9	64,8	60,5	71,4	64,6	54,7	39,0	20,5	19,2	19,2	19,2
Drift og Tilskud	316,2	290,4	309,0	306,0	356,0	358,7	343,0	346,7	327,0	309,2	276,9	263,8
Anlæg	3,0	4,0	3,0	29,0	-	6,2	3,0	7,5	6,2	6,2	6,2	6,2
Bruttoudgifter i alt	319,2	294,4	312,0	335,0	356,0	364,9	346,0	354,2	333,2	315,4	283,1	270,0

A-Tablel 3b fortsættes...

A-Tabel 3b fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri												
Drift	210,0	149,9	200,5	225,6	216,9	257,8	267,7	321,2	429,3	424,3	410,8	367,9
Tilskud	386,4	408,2	408,9	521,3	581,6	544,8	614,8	427,6	335,4	267,0	253,4	265,9
Drift og Tilskud	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	748,8	764,7	691,3	664,2	633,8
Anlæg	17,4	64,3	64,5	46,0	22,2	64,7	35,6	21,3	5,4	5,4	5,4	5,4
Bruttoudgifter i alt	613,8	622,4	673,9	792,9	820,7	867,3	918,1	770,1	770,1	696,7	669,6	639,2
§28 Trafikministeriet												
Drift	46,0	47,8	64,9	59,9	48,9	52,9	57,6	90,6	82,7	67,2	71,4	68,6
Tilskud	22,0	22,1	22,0	22,0	21,5	21,2	21,2	21,6	-	-	-	-
Drift og Tilskud	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2	82,7	67,2	71,4	68,6
Anlæg	40,5	40,5	7,1	2,0	10,9	12,2	16,8	13,5	27,9	11,2	30,7	8,5
Bruttoudgifter i alt	108,5	110,4	94,0	83,9	81,3	86,3	95,6	125,7	110,6	78,4	102,1	77,1
Bruttoudgifter i alt	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 4a. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på ministerier, basis og program i 1994-2002, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§ 6 Udenrigsministeriet									
Basis	69,2	75,0	79,0	126,2	118,6	135,0	181,7	243,3	277,5
Program	79,0	102,6	102,6	122,1	116,1	114,0	121,9	63,3	11,2
I alt	148,2	177,6	181,6	248,3	234,7	249,0	303,6	306,6	288,7
§ 7 Finansministeriet									
Basis	3,5
Program	-
I alt	3,5
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet									
Basis	61,7	56,9	58,3	51,4	53,9	53,2	49,6	65,5	55,5
Program	122,0	247,7	272,1	197,1	228,8	234,8	240,5	172,5	63,6
I alt	183,7	304,6	330,4	248,5	282,7	288,0	290,1	238,0	119,1
§12 Forsvarsministeriet									
Basis	31,4	32,8	33,9	36,1	37,2	38,2	37,0	34,3	35,4
Program	8,0	9,0	9,0	9,8	10,7	11,5	13,4	13,4	14,2
I alt	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	47,7	49,6
§15 Socialministeriet									
Basis	20,5	19,1	21,3	22,2	26,3	31,0	41,3	36,2	36,3
Program	20,0	25,0	24,4	28,2	37,6	40,4	41,6	46,3	53,1
I alt	40,5	44,1	45,7	50,4	63,9	71,4	82,9	82,5	89,4
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet									
Basis	164,3	169,8	76,3	78,0	138,9	131,2	103,2	104,2	112,4
Program	29,3	38,1	1,5	2,7	2,8	3,0	3,1	-	2,0
I alt	193,6	207,9	77,8	80,7	141,7	134,2	106,3	104,2	114,4

A-Tabel 4a fortsættes...

A-Tabel 4a fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§17 Beskæftigelsesministeriet									
Basis	127,0	179,2	50,4	51,9	47,8	55,3	51,8	47,7	57,6
Program	2,6	28,3	233,6	69,1	168,1	175,2	223,9	151,2	114,3
I alt	129,6	207,5	284,0	121,0	215,9	230,5	275,7	198,9	171,9
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration									
Basis	...	-	-	-	-	-	-	-	-
Program	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7
I alt	...	2,0	1,0	2,0	2,0	25,0	50,4	49,0	17,7
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling									
Basis	2.485,6	2.837,4	3.082,5	3.268,4	3.604,4	3.630,3	3.499,8	3.633,0	3.845,7
Program	1.192,1	1.352,4	1.680,3	1.720,8	1.603,5	1.667,9	1.526,7	1.773,4	1.862,6
I alt	3.677,7	4.189,8	4.762,8	4.989,2	5.207,9	5.298,2	5.026,5	5.406,4	5.708,3
§20 Undervisningsministeriet									
Basis	86,2	165,1	208,7	182,5	168,9	173,3	24,6	23,6	-
Program	-	-	23,5	111,9	121,3	106,1	358,2	449,5	385,6
I alt	86,2	165,1	232,2	294,4	290,2	279,4	382,8	473,1	385,6
§21 Kulturministeriet									
Basis	344,5	326,1	352,3	326,5	386,2	385,1	382,5	377,7	391,9
Program	6,1	4,6	12,5	7,5	50,7	45,5	64,0	61,3	65,3
I alt	350,6	330,7	364,8	334,0	436,9	430,6	446,5	439,0	457,2
§23 Miljøministeriet									
Basis	140,3	159,8	153,8	154,0	174,1	167,5	160,2	175,6	174,4
Program	175,9	130,6	155,2	152,0	181,9	191,2	182,8	171,1	152,6
I alt	316,2	290,4	309,0	306,0	356,0	358,7	343,0	346,7	327,0

A-Tabel 4a fortsættes...

A-Tabel 4a fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri									
Basis	209,3	149,9	200,5	225,6	216,9	257,8	267,7	292,1	400,8
Program	387,1	408,2	408,9	521,3	581,6	544,8	614,8	456,7	363,9
I alt	596,4	558,1	609,4	746,9	798,5	802,6	882,5	748,8	764,7
§28 Trafikministeriet									
Basis	41,5	46,6	60,6	60,9	29,1	36,5	33,9	47,7	31,7
Program	26,5	23,3	26,3	21,0	41,3	37,6	44,9	64,5	51,0
I alt	68,0	69,9	86,9	81,9	70,4	74,1	78,8	112,2	82,7
I alt	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.291,4	8.319,5	8.553,1	8.579,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 4b. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på ministerier, basis og program i 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§ 6 Udenrigsministeriet									
Basis	84,5	89,7	92,8	144,6	132,7	147,1	192,6	251,3	277,5
Program	96,4	122,8	120,5	139,9	129,9	124,2	129,2	65,4	11,2
I alt	180,9	212,5	213,3	284,5	262,6	271,3	321,8	316,7	288,7
§ 7 Finansministeriet									
Basis	3,5
Program	-
I alt	3,5
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet									
Basis	75,3	68,1	68,4	58,9	60,3	58,0	52,6	67,7	55,5
Program	148,9	296,4	319,6	225,8	256,0	255,8	254,9	178,2	63,6
I alt	224,2	364,5	388,0	284,7	316,3	313,8	307,5	245,9	119,1
§12 Forsvarsministeriet									
Basis	38,3	39,2	39,8	41,4	41,6	41,6	39,2	35,4	35,4
Program	9,8	10,8	10,6	11,2	12,0	12,5	14,2	13,9	14,2
I alt	48,1	50,0	50,4	52,6	53,6	54,1	53,4	49,3	49,6
§15 Socialministeriet									
Basis	25,0	22,9	25,0	25,4	29,4	33,8	43,8	37,4	36,3
Program	24,4	29,9	28,7	32,3	42,1	44,0	44,1	47,8	53,1
I alt	49,4	52,8	53,7	57,7	71,5	77,8	87,9	85,2	89,4
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet									
Basis	200,6	203,2	89,6	89,4	155,4	142,9	109,4	107,6	112,4
Program	35,8	45,6	1,8	3,1	3,2	3,3	3,3	-	2,0
I alt	236,4	248,8	91,4	92,5	158,6	146,2	112,7	107,6	114,4

A-Tabel 4b fortsættes...

A-Tabel 4b fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§17 Beskæftigelsesministeriet									
Basis	155,0	214,5	59,2	59,4	53,5	60,2	54,9	49,3	57,6
Program	3,2	33,9	274,3	79,2	188,1	190,9	237,3	156,2	114,3
I alt	158,2	248,4	333,5	138,6	241,6	251,1	292,2	205,5	171,9
§18 Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration									
Basis	...	-	-	-	-	-	-	-	-
Program	...	2,4	1,2	2,3	2,2	27,2	53,4	50,6	17,7
I alt	...	2,4	1,2	2,3	2,2	27,2	53,4	50,6	17,7
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling									
Basis	3.034,2	3.395,7	3.620,3	3.745,0	4.033,2	3.955,4	3.709,3	3.752,9	3.845,7
Program	1.455,2	1.618,5	1.973,4	1.971,7	1.794,2	1.817,2	1.618,1	1.831,9	1.862,6
I alt	4.489,4	5.014,2	5.593,7	5.716,7	5.827,4	5.772,6	5.327,4	5.584,8	5.708,3
§20 Undervisningsministeriet									
Basis	105,2	197,6	245,1	209,1	189,0	188,8	26,1	24,4	-
Program	-	-	27,6	128,2	135,7	115,6	379,6	464,3	385,6
I alt	105,2	197,6	272,7	337,3	324,7	304,4	405,7	488,7	385,6
§21 Kulturministeriet									
Basis	420,5	390,3	413,7	374,1	432,2	419,6	405,4	390,2	391,9
Program	7,5	5,5	14,7	8,6	56,7	49,6	67,8	63,3	65,3
I alt	428,0	395,8	428,4	382,7	488,9	469,2	473,2	453,5	457,2
§23 Miljøministeriet									
Basis	171,3	191,2	180,6	176,4	194,8	182,5	169,8	181,4	174,4
Program	214,7	156,3	182,3	174,2	203,5	208,3	193,7	176,8	152,6
I alt	386,0	347,5	362,9	350,6	398,3	390,8	363,5	358,2	327,0

A-Tabel 4b fortsættes...

A-Tabel 4b fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri									
Basis	255,5	179,4	235,5	258,5	242,7	280,9	283,7	301,7	400,8
Program	472,5	488,5	480,2	597,3	650,8	593,6	651,6	471,8	363,9
I alt	728,0	667,9	715,7	855,8	893,5	874,5	935,3	773,5	764,7
§28 Trafikministeriet									
Basis	50,7	55,8	71,2	69,8	32,6	39,7	35,9	49,3	31,7
Program	32,3	27,9	30,9	24,1	46,2	41,0	47,6	66,6	51,0
I alt	83,0	83,7	102,1	93,9	78,8	80,7	83,5	115,9	82,7
I alt	7.116,8	7.886,1	8.607,0	8.649,9	9.118,0	9.033,8	8.817,5	8.835,4	8.579,8

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 5a. Finanslovens bruttobevillinger til FoU 1994-2005 fordelt på formål (NORDFORSK-kategorier), mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	409,0	460,1	526,0	626,1	720,6	787,9	1.100,8	882,5	863,7	786,8	758,6	752,6
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	703,0	777,9	823,6	842,3	859,4	843,5	565,9	769,2	607,3	498,6	455,7	402,2
03. Produktion og fordeling af energi	132,9	151,5	175,6	213,3	173,1	182,2	176,4	197,4	124,7	101,0	100,6	100,4
04. Transport og telekommunikation	111,2	95,5	81,4	68,4	60,5	77,7	84,0	101,6	94,0	61,3	83,6	62,4
05. Boligforhold og fysisk planlægning	32,0	38,6	44,3	54,6	60,8	89,1	78,6	88,2	43,9	48,0	40,5	39,4
06. Foreningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	253,8	294,0	330,0	231,1	313,1	301,7	261,3	236,3	232,7	216,4	201,9	192,1
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	98,4	110,3	124,6	130,7	156,7	157,3	157,8	213,5	219,2	214,6	195,7	169,1
08. Sociale forhold	31,0	36,8	30,3	40,9	55,4	65,6	110,8	104,1	84,8	84,8	34,1	26,6
09. Kultur, massemedier og fritid	63,0	75,1	82,0	113,1	141,9	138,8	125,0	105,6	115,7	68,0	67,2	66,9
10. Uddannelsesforhold	159,4	221,0	257,0	328,8	349,6	336,6	469,3	476,1	404,8	336,3	222,2	207,4
11. Arbejdsbetingelser	58,3	84,5	147,9	156,5	104,6	155,8	199,8	136,0	107,4	112,4	87,1	74,0
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	113,4	165,1	246,1	75,2	156,0	122,7	110,8	107,6	110,7	91,7	91,1	89,6
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	109,6	114,1	101,8	109,5	106,2	113,2	113,6	115,6	105,0	99,7	90,6	86,9
14. Almen videnskabelig udvikling	3.506,3	3.877,7	4.392,1	4.809,4	5.034,0	5.152,9	5.031,2	5.287,7	5.787,0	5.196,9	4.873,2	4.281,6
15. Rumforskning	202,8	175,9	139,0	234,0	219,8	229,8	247,2	240,1	213,3	212,5	211,0	210,0
16. Forsvar	39,4	41,8	42,9	45,9	47,9	49,7	50,4	49,2	52,9	53,4	53,9	54,4
I alt	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstituttet for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 5b. Finanslovens FoU-bevillinger til almen videnskabelig udvikling 1994-2005, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
14.1 Naturvidenskab	778,0	833,1	902,5	895,5	899,4	867,8	890,1	839,3	1.078,2	1.096,6	928,5	794,3
14.2 Teknisk videnskab	598,3	552,1	655,0	652,9	581,3	615,4	606,3	569,0	824,0	707,3	676,3	649,6
14.3 Sundhedsvidenskab	562,0	607,1	527,0	580,8	671,7	647,5	595,5	524,6	640,4	650,8	615,7	531,0
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	239,0	232,0	282,4	362,4	277,1	314,8	300,2	316,9	426,0	386,0	368,4	349,0
14.5 Samfundsvidenskab	353,1	424,8	457,1	486,5	504,7	535,1	569,5	549,7	624,8	571,1	549,4	512,4
14.6 Humanistisk videnskab	461,5	492,6	577,2	597,3	689,3	763,1	703,8	896,4	896,6	868,4	860,3	724,4
14.7 FoU som ikke kan fordeles	514,4	736,0	990,9	1.234,0	1.410,5	1.409,2	1.365,8	1.591,8	1.297,0	916,7	874,6	720,9
Almen videnskabelig udvikling i alt	3.506,3	3.877,7	4.392,1	4.809,4	5.034,0	5.152,9	5.031,2	5.287,7	5.787,0	5.196,9	4.873,2	4.281,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 6. Finanslovens FoU-midler fordelt på hovedart og art 1994-2005, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Driftsudgifter:	3.203,8	3.373,5	3.620,9	3.805,7	4.298,5	4.553,5	4.298,1	4.424,5	4.290,4	4.132,4	4.006,7	3.806,8
Lønninger	1.061,1	1.057,9	1.045,9	892,5	1.181,9	1.393,1	1.154,6	3.269,8	2.929,4	2.833,0	2.752,7	2.615,1
Køb af varer og tjenesteydelser	2.058,7	2.233,8	2.434,7	2.750,6	2.907,3	2.938,9	2.920,8	1.017,7	964,9	906,9	866,4	812,5
Erhvervelse af materiel, netto	7,5	7,7	6,8	8,2	8,7	3,7	7,9	64,3	87,2	87,0	84,3	80,9
Leje, vedligeholdelse og skatter	2,6	4,2	4,0	14,5	4,7	4,3	4,2	53,2	304,9	301,3	299,1	295,4
Diverse driftsudgifter	73,9	69,9	129,5	139,9	195,9	213,5	210,6	19,5	4,0	4,2	4,2	2,9
Tilskud:	2.626,3	3.216,0	3.707,6	3.743,5	3.850,2	3.737,9	4.021,4	4.128,6	4.289,4	3.553,8	3.194,1	2.902,8
Tilskud til udland mv.	329,2	355,0	395,6	535,2	478,6	470,6	554,1	543,4	514,8	516,3	516,8	517,6
Tilskud til personer	156,5	194,3	186,9	208,9	14,1	9,5	233,0	250,7	128,0	121,5	117,2	113,9
Tilskud til erhverv	694,4	825,8	884,3	913,6	1.004,4	962,4	971,5	900,0	758,7	622,7	570,1	512,3
Tilskud til anden virksomhed	1.446,2	1.840,9	2.240,8	2.085,8	2.353,1	2.295,4	2.262,8	2.434,5	2.887,9	2.293,3	1.990,0	1.759,0
Anlægsudgifter:	193,4	130,4	216,1	530,6	410,9	513,1	563,4	557,6	587,3	496,2	366,2	106,0
I alt	6.023,5	6.719,9	7.544,6	8.079,8	8.559,6	8.804,5	8.882,9	9.110,7	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 7a. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på hovedsektor, basis og program 1994-2005, mio. kr. i løbende priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sektorforskningsinstitutioner									
Basis	791,1	756,7	842,0	864,9	905,5	940,7	941,2	1.032,8	1.088,6
Program	56,4	71,4	126,1	93,5	115,6	135,9	135,2	176,2	171,3
I alt	847,5	828,1	968,1	958,4	1.021,1	1.076,6	1.076,4	1.209,0	1.259,9
Universiteter mv.									
Basis	2.026,4	2.272,5	2.507,1	2.646,1	2.850,6	2.916,9	2.737,2	2.765,7	3.118,0
Program	121,3	158,3	188,2	207,2	216,1	225,8	390,8	546,8	318,5
I alt	2.147,7	2.430,8	2.695,3	2.853,3	3.066,7	3.142,7	3.128,0	3.312,5	3.436,5
Andre forskningsinstitutioner									
Basis	312,2	306,4	329,4	323,3	375,5	356,7	414,9	421,7	434,4
Program	21,9	12,2	26,9	12,2	48,7	50,3	98,5	82,4	62,8
I alt	334,1	318,6	356,3	335,5	424,2	407,0	513,4	504,1	497,2
Forskningsrådene									
Basis	3,2	1,8	2,3	-	-	-	-	-	-
Program	681,9	868,4	1.069,8	1.017,7	973,6	1.028,6	698,7	713,6	705,5
I alt	685,1	870,2	1.072,1	1.017,7	973,6	1.028,6	698,7	713,6	705,5
Andre større tilskudspuljer									
Basis	269,5	516,9	351,2	345,1	395,6	397,9	234,9	290,9	291,6
Program	867,3	862,1	1.216,1	1.039,0	1.250,0	1.137,0	1.617,5	1.493,0	1.375,1
I alt	1.136,8	1.379,0	1.567,3	1.384,1	1.645,6	1.534,9	1.852,4	1.783,9	1.666,7
Internationale aktiviteter									
Basis	289,3	261,0	254,8	299,8	368,2	381,6	456,2	515,8	437,8
Program	105,4	152,1	157,4	341,4	237,1	212,0	220,3	118,7	157,1
I alt	394,7	413,1	412,2	641,2	605,3	593,6	676,5	634,5	594,9
Andet									
Basis	89,8	102,4	90,8	104,5	106,9	100,6	48,9	54,0	52,3
Program	194,4	247,3	166,4	254,5	305,3	407,4	325,2	341,5	366,8
I alt	284,2	349,7	257,2	359,0	412,2	508,0	374,1	395,5	419,1
I alt	5.830,1	6.589,5	7.328,5	7.549,2	8.148,7	8.291,4	8.319,5	8.553,1	8.579,8

Kilde: Analyseinstituttet for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 7b. Finanslovens drifts- og tilskudsbevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor, basis og program 1994-2002, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sektorforskningsinstitutioner									
Basis	965,8	905,6	988,9	991,0	1.013,2	1.024,9	997,5	1.066,9	1.088,6
Program	68,8	85,4	148,1	107,1	129,4	148,1	143,3	182,0	171,3
I alt	1.034,6	991,0	1.137,0	1.098,1	1.142,6	1.173,0	1.140,8	1.248,9	1.259,9
Universiteter mv.									
Basis	2.473,6	2.719,7	2.944,5	3.031,9	3.189,7	3.178,1	2.901,1	2.857,0	3.118,0
Program	148,1	189,4	221,0	237,4	241,8	246,0	414,2	564,8	318,5
I alt	2.621,7	2.909,1	3.165,5	3.269,3	3.431,5	3.424,1	3.315,3	3.421,8	3.436,5
Andre forskningsinstitutioner									
Basis	381,1	366,7	386,9	370,4	420,2	388,6	439,7	435,6	434,4
Program	26,7	14,6	31,6	14,0	54,5	54,8	104,4	85,1	62,8
I alt	407,8	381,3	418,5	384,4	474,7	443,4	544,1	520,7	497,2
Forskningsrådene									
Basis	3,9	2,2	2,7	-	-	-	-	-	-
Program	832,4	1.039,3	1.256,4	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5
I alt	836,3	1.041,5	1.259,1	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5
Andre større tilskudspuljer									
Basis	329,0	618,6	412,5	395,4	442,6	433,5	249,0	300,5	291,6
Program	1.058,7	1.031,7	1.428,2	1.190,5	1.398,7	1.238,8	1.714,3	1.542,3	1.375,1
I alt	1.387,7	1.650,3	1.840,7	1.585,9	1.841,3	1.672,3	1.963,3	1.842,8	1.666,7
Internationale aktiviteter									
Basis	353,1	312,4	299,2	343,5	412,0	415,8	483,5	532,8	437,8
Program	128,7	182,0	184,9	391,2	265,3	231,0	233,5	122,6	157,1
I alt	481,8	494,4	484,1	734,7	677,3	646,8	717,0	655,4	594,9
Andet									
Basis	109,6	122,5	106,7	119,8	119,6	109,6	51,8	55,8	52,3
Program	237,3	296,0	195,4	291,6	341,6	443,9	344,7	352,8	366,8
I alt	346,9	418,5	302,1	411,4	461,2	553,5	396,5	408,6	419,1
I alt	7.116,8	7.886,1	8.607,0	8.649,9	9.118,0	9.033,8	8.817,5	8.835,4	8.579,8

Kilde: Analyseinstituttet for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 8. Finanslovens bruttobevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og forskningsformål i 2002, mio. kr.

	Sektor- forsknings- institutioner	Universiteter mv.	Andre forsknings- institutioner	Forsknings- rådene	Andre store tilskudsuljer	Internationale aktiviteter	Andet	I alt
01. Land- & skovbrug, jagt og fiskeri	434,8	-	-	-	291,5	115,9	21,5	863,7
02. Industri, håndværk & bygge og anlæg	52,2	7,8	-	-	528,9	5,7	12,7	607,3
03. Produktion og fordeling af energi	94,7	-	-	-	30,0	-	-	124,7
04. Transport og telekommunikation	10,3	-	-	-	26,4	0,4	56,9	94,0
05. Boligforhold og fysisk planlægning	25,4	3,8	-	-	-	2,2	12,5	43,9
06. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	203,1	-	-	-	-	-	29,6	232,7
07. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	114,4	-	33,0	-	-	34,1	37,7	219,2
08. Sociale forhold	24,6	-	-	-	30,0	-	30,2	84,8
09. Kultur, massemedier og fritid	3,6	13,4	98,7	-	-	-	-	115,7
10. Uddannelsesforhold	-	35,6	5,0	-	259,8	1,1	103,3	404,8
11. Arbejdsbetingelser	68,0	-	-	-	-	-	39,4	107,4
12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	9,6	-	20,3	-	50,0	1,3	29,5	110,7
13. Udforskning og udnyttelse af jorden	90,2	-	14,8	-	-	-	-	105,0
14.1 Naturvidenskab	15,8	752,4	1,1	162,3	-	138,2	8,4	1.078,2
14.2 Teknisk videnskab	13,6	588,7	1,1	118,1	100,0	1,8	0,7	824,0
14.3 Sundhedsvidenskab	-	501,0	-	125,0	-	14,4	-	640,4
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab	-	349,8	2,7	59,5	-	14,0	-	426,0
14.5 Samfundsvidenskab	39,9	467,2	38,1	60,5	-	12,9	6,2	624,8
14.6 Humanistisk videnskab	3,6	751,5	61,4	77,8	-	1,8	0,5	896,6
14.7 FoU som ikke kan fordeles	8,8	493,6	221,0	102,3	376,5	52,0	42,8	1.297,0
15. Rumforskning	28,4	-	-	-	-	184,9	-	213,3
16. Forsvar	38,7	-	-	-	-	14,2	-	52,9
I alt	1.279,7	3.964,8	497,2	705,5	1.693,1	594,9	431,9	9.167,1

Kilde: Analyseinstituttet for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tablet 9. Finanslovens bruttobevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og -art 1994-2005, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Sektorforskningsinstitutioner												
Lønninger	779,8	758,8	861,8	667,6	745,0	775,7	769,0	831,7	842,6	809,8	776,8	732,7
Køb af varer og tjenester	192,3	168,3	142,6	291,1	218,9	190,7	175,6	297,6	295,9	275,5	258,2	239,1
Erhvervelse af materialer, netto	0,7	0,7	-	1,1	1,1	0,9	1,3	24,7	32,1	32,4	30,5	27,6
Leje, vedligeholdelse og skatter	0,2	0,6	-	3,9	3,2	2,7	2,8	44,6	46,3	46,6	45,8	45,1
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	33,8	28,2	83,9	91,7	136,7	160,3	149,2	2,8	2,5	2,8	2,8	1,5
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	8,3	8,9	9,5	9,3	9,0	9,1	6,2	6,0	5,9	5,6
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	27,7	34,5	40,4	33,8	28,1	33,4	33,9	38,4	34,3	28,8	28,8	28,8
Anlægsudgifter	17,5	72,5	110,9	81,6	30,5	73,6	54,7	51,1	19,8	24,2	24,2	24,2
Bruttoudgifter i alt	1.052,0	1.063,6	1.247,9	1.179,7	1.173,0	1.246,6	1.195,5	1.300,0	1.279,7	1.226,1	1.173,0	1.104,6
Universiteter mv.												
Lønninger	61,9	57,7	62,6	41,0	282,2	452,6	209,4	2.305,4	1.860,4	1.809,3	1.768,2	1.680,1
Køb af varer og tjenester	2.218,1	2.425,7	2.631,8	2.730,2	2.868,9	2.866,2	2.801,0	640,4	504,4	486,1	471,7	441,3
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	1,3	0,4	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	244,8	242,3	240,4	237,6
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	4,5	4,2	4,0	0,2	1,3	1,2	1,2	1,2
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	1,7	1,8	-	2,1	2,1	2,0	2,0
Tilskud til personer	122,2	173,1	211,2	230,4	6,3	1,1	237,9	249,9	121,0	114,7	110,5	107,5
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	219,5	252,6	259,9	267,7	268,3	97,9	61,1	225,9	702,3	653,8	638,0	613,0
Anlægsudgifter	145,6	-	108,5	441,2	400,0	451,1	520,4	500,3	528,3	449,5	300,0	62,0
Bruttoudgifter i alt	2.767,3	2.909,1	3.274,0	3.710,5	3.831,5	3.875,2	3.835,6	3.922,1	3.964,8	3.759,2	3.532,2	3.144,9

A-Tablet 9 fortsættes...

A-Tabel 9 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andre forskningsinstitutioner												
Lønninger	184,3	178,6	182,5	191,6	206,3	191,9	210,1	200,0	199,2	192,0	183,6	178,2
Køb af varer og tjenester	75,3	48,2	53,4	55,6	59,7	52,0	63,7	66,7	86,5	77,1	70,5	69,4
Erhvervelse af materialer, netto	7,9	8,0	7,8	8,2	6,6	2,6	0,7	41,7	54,9	54,4	53,6	53,1
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	1,4	1,6	1,8	2,0	1,9	1,7	10,3	13,8	12,4	12,9	12,7
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	52,3	55,2	67,2	68,6	72,1	67,4	69,9	17,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	88,0	89,9	106,0	58,6	128,0	127,6	198,0	184,8	142,6	108,9	123,2	122,3
Anlægsudgifter	1,4	13,5	-	62,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	409,2	394,8	418,5	447,3	474,7	443,4	544,1	520,7	497,2	445,0	444,0	435,9
Forskningsrådene												
Lønninger	-	-	1,9	-	-	-	5,9	5,8	2,5	1,0	-	-
Køb af varer og tjenester	-	-	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til anden virksomhed	836,3	1.041,4	1.256,4	1.166,1	1.089,4	1.120,7	734,6	731,4	703,0	738,5	644,4	490,1
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	836,3	1.041,4	1.259,1	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5	739,5	644,4	490,1

A-Tabel 9 fortsættes...

A-Tabel 9 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andre større Tilskudspuljer												
Lønninger	200,7	201,6	59,8	49,3	5,8	23,2	1,4	14,5	1,3	1,3	1,2	1,2
Køb af varer og tjenester	-	-	-	28,7	47,5	33,6	-	13,1	24,9	25,7	25,1	25,1
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	10,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	0,8	0,8	0,8
Tilskud til erhverv	809,3	894,0	1.004,4	950,2	1.005,7	945,6	928,1	880,8	737,6	594,8	542,4	484,9
Tilskud til anden virksomhed	377,7	554,7	776,5	546,8	782,4	669,9	1.033,8	934,4	902,1	408,3	284,5	274,2
Anlægsudgifter	50,2	49,2	-	-	-	-	-	-	26,4	8,5	26,4	7,6
Bruttoudgifter i alt	1.437,9	1.699,5	1.840,7	1.585,9	1.841,4	1.672,3	1.963,3	1.842,8	1.693,1	1.039,4	880,4	793,8
Internationale aktiviteter												
Lønninger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Køb af varer og tjenester	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervelse af materialer, netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	392,1	414,1	454,0	591,7	535,5	511,0	585,5	561,3	512,7	514,2	514,8	515,6
Tilskud til personer	65,8	56,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	-	-	-	57,3	47,0	45,8	43,4	4,6	4,1	4,6	4,6	4,6
Tilskud til anden virksomhed	23,9	23,9	30,1	85,7	94,8	90,0	88,1	89,5	78,1	68,8	68,5	60,1
Anlægsudgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	481,8	494,4	484,1	734,7	677,3	646,8	717,0	655,4	594,9	587,6	587,9	580,3

A-Tabel 9 fortsættes...

A-Tabel 9 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andet												
Lønninger	68,6	69,4	59,8	73,2	83,1	74,4	27,9	20,4	23,4	19,6	22,9	22,9
Køb af varer og tjenester	27,3	31,1	30,8	46,0	58,3	59,6	55,3	33,5	53,2	42,5	40,9	37,6
Erhvervelse af materialer, netto	0,5	0,5	0,2	-	0,7	0,1	6,4	-	-	-	-	-
Leje, vedligeholdelse og skatter	2,9	3,0	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afskrivninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse driftsudgifter	4,1	0,2	1,1	-	5,9	0,8	-	-	-	-	-	-
Tilskud til udland mv.	9,8	10,8	10,6	21,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til personer	3,1	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilskud til erhverv	38,3	94,3	34,2	39,3	71,2	57,2	58,1	44,2	17,0	23,3	23,1	22,8
Tilskud til anden virksomhed	192,3	206,1	162,4	231,3	242,0	361,4	248,9	310,5	325,5	286,2	202,6	170,5
Anlægsudgifter	21,5	20,8	34,4	22,4	29,3	34,3	22,0	24,6	12,8	14,0	15,6	12,2
Bruttoudgifter i alt	368,4	439,3	336,5	433,7	490,5	587,8	418,6	433,2	431,9	385,6	305,1	266,0
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 10. Finanslovens bruttobevillinger til FoU fordelt på modtagende hovedsektor og ministerier 1994-2005, mio. kr. i 2002-priser

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Sektorforskningsinstitutioner												
Udenrigsministeriet	22,2	22,7	23,5	24,9	25,3	34,9	35,1	39,6	35,4	34,0	32,6	31,2
Finansministeriet	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet	42,0	37,9	36,1	34,4	34,5	34,4	32,2	49,1	40,7	39,4	38,2	37,2
Forsvarsministeriet	38,3	39,3	39,8	41,4	41,6	41,6	39,2	35,4	35,4	35,4	35,4	35,4
Socialministeriet	36,6	35,2	42,6	40,4	44,9	44,9	48,1	50,1	47,8	48,3	46,4	39,7
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	50,1	59,4	62,1	59,8	68,8	58,5	55,8	51,2	41,8	40,3	38,7	37,1
Beskæftigelsesministeriet	49,7	49,8	48,3	46,5	49,0	56,9	47,6	51,2	51,2	50,0	47,9	46,6
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	348,5	347,1	438,1	391,6	353,2	335,0	327,7	341,1	286,1	259,7	258,2	257,0
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljøministeriet	211,2	239,0	268,7	286,3	298,9	304,1	289,4	303,1	296,3	279,0	249,1	236,8
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	253,4	233,2	288,7	254,4	256,8	336,3	320,4	353,8	434,7	429,7	416,2	373,3
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	25,4	10,3	10,3	10,3	10,3
Bruttoudgifter i alt	1.052,0	1.063,6	1.247,9	1.179,7	1.173,0	1.246,6	1.195,5	1.300,0	1.279,7	1.226,1	1.173,0	1.104,6
Universiteter mv.												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansministeriet	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskæftigelsesministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	2.689,2	2.838,3	3.195,0	3.655,0	3.758,0	3.799,9	3.774,9	3.828,4	3.870,2	3.671,9	3.443,8	3.057,4
Undervisningsministeriet	25,6	25,0	32,6	6,1	6,4	9,4	-	35,0	33,9	27,7	28,8	27,9
Kulturministeriet	52,5	45,8	46,4	49,4	67,1	65,9	60,7	58,7	60,7	59,6	59,6	59,6
Miljøministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	2.767,3	2.909,1	3.274,0	3.710,5	3.831,5	3.875,2	3.835,6	3.922,1	3.964,8	3.759,2	3.532,2	3.144,9

A-Tabel 10 fortsættes...

A-Tabel 10 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andre forskningsinstitutioner												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	11,9	11,5	17,0	13,2	8,6	8,4	8,1
Finansministeriet	3,5	3,5	3,5	3,5
Økonomi- og Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	19,3	18,6	14,8	14,2	13,7	13,2
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	24,5	32,9	33,0	43,5	33,9	32,9
Beskæftigelsesministeriet	-	-	-	-	-	-	10,9	2,1	2,0	2,0	-	-
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	40,3	40,1	46,7	59,6	59,6	38,2	22,6	13,3	14,4	11,6	11,1	10,8
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	5,4	6,8	5,0	4,8	4,5	4,3
Kulturministeriet	368,9	354,7	371,8	387,7	415,1	393,3	409,2	391,5	396,5	342,0	355,0	349,6
Miljøministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	40,7	38,5	14,8	14,8	13,9	13,5
Bruttoudgifter i alt	409,2	394,8	418,5	447,3	474,7	443,4	544,1	520,7	497,2	445,0	444,0	435,9
Forskningsrådene												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansministeriet	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beskæftigelsesministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	836,3	1.041,4	1.259,1	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5	739,5	644,4	490,1
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljøministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trafikministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	836,3	1.041,4	1.259,1	1.166,1	1.089,4	1.120,7	740,5	737,2	705,5	739,5	644,4	490,1

A-Tabel 10 fortsættes...

A-Tabel 10 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andre større tilskudspuljer												
Udenrigsministeriet	48,8	52,0	53,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansministeriet	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet	128,2	269,3	274,0	183,8	202,0	204,4	190,8	108,3	30,0	30,0	30,0	30,0
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	30,0	5,0	-	-
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	159,6	159,2	-	-	73,3	71,1	-	-	-	-	-	-
Beskæftigelsesministeriet	96,4	155,6	271,7	76,5	145,1	88,1	172,2	101,2	50,0	50,0	50,0	50,0
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	51,9	50,6	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	334,5	388,9	464,7	400,0	602,7	518,1	566,3	784,1	1.005,4	489,5	437,3	355,8
Undervisningsministeriet	53,7	132,7	215,9	262,9	194,6	190,8	350,4	380,8	259,8	217,0	108,9	102,1
Kulturministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miljøministeriet	97,7	-	37,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	427,7	450,1	465,7	623,2	623,7	572,3	631,7	391,6	291,5	239,4	227,8	248,3
Trafikministeriet	91,3	91,7	58,2	39,5	-	27,5	-	26,3	26,4	8,5	26,4	7,6
Bruttoudgifter i alt	1.437,9	1.699,5	1.840,7	1.585,9	1.841,4	1.672,3	1.963,3	1.842,9	1.693,1	1.039,4	880,4	793,8
Internationale aktiviteter												
Udenrigsministeriet	109,9	137,8	136,4	259,6	237,3	224,5	275,1	260,1	240,1	240,1	240,1	240,1
Finansministeriet	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forsvarsministeriet	-	-	-	-	12,0	12,5	14,2	13,8	14,2	14,7	15,2	15,7
Socialministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	6,2	7,1	7,0	7,1	7,1	7,1	7,0	6,9	7,1	7,1	7,1	7,1
Beskæftigelsesministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	351,4	311,4	315,6	441,3	368,7	374,4	390,4	338,7	307,6	308,9	308,8	308,7
Undervisningsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet	2,6	2,5	2,5	2,4	2,3	3,3	3,3	3,3	-	-	-	-
Miljøministeriet	-	23,9	11,7	11,5	32,4	10,9	10,6	-	-	-	-	-
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	9,9	9,9	9,7	11,7	16,9	14,1	16,4	32,6	25,9	16,8	16,7	8,7
Trafikministeriet	1,8	1,8	1,2	1,1	0,6	-	-	-	-	-	-	-
Bruttoudgifter i alt	481,8	494,4	484,1	734,7	677,3	646,8	717,0	655,4	594,9	587,6	587,9	580,3

A-Tabel 10 fortsættes...

A-Tabel 10 fortsat...

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andet												
Udenrigsministeriet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet	54,1	57,3	78,0	66,6	79,9	75,0	65,2	70,0	33,6	39,7	28,9	28,5
Forsvarsministeriet	9,8	10,8	10,6	11,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialministeriet	12,8	17,6	11,0	17,3	26,6	32,9	39,7	35,1	11,6	33,5	8,5	7,0
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	23,1	23,9	22,2	25,6	9,4	9,5	25,4	16,6	32,5	24,4	22,4	22,3
Beskæftigelsesministeriet	12,1	43,0	13,6	15,6	47,5	106,1	61,5	50,9	68,7	55,5	34,0	22,5
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	...	2,4	1,2	2,3	2,2	27,2	1,5	-	17,7	20,6	3,5	2,4
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	47,0	58,6	37,1	53,4	12,2	52,1	43,5	74,4	66,9	46,7	43,8	32,8
Undervisningsministeriet	25,9	39,8	27,8	74,9	130,1	107,0	49,9	66,1	86,9	73,2	69,6	62,7
Kulturministeriet	5,3	6,2	7,7	6,1	4,3	6,6	-	-	-	-	-	-
Miljøministeriet	80,8	89,4	48,9	86,0	67,0	82,6	66,7	62,8	36,9	36,4	34,0	33,2
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	58,2	51,6	27,4	19,2	20,9	22,2	4,6	17,6	18,0	10,8	8,9	8,9
Trafikministeriet	39,3	38,7	51,0	55,5	90,4	66,6	60,6	39,7	59,1	44,8	51,5	45,7
Bruttoudgifter i alt	368,4	439,3	336,5	433,7	490,5	587,8	418,6	433,2	431,9	385,6	305,1	266,0
I alt	7.352,9	8.042,1	8.860,8	9.257,9	9.577,8	9.592,8	9.414,6	9.411,4	9.167,1	8.182,4	7.567,0	6.815,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger

A-Tabel 11. Sektorforskningsinstitutioners FoU-bevillinger 2001-2002, mio. kr. i 2002-priser

	2001	2002	Ændring i pct. 2001-02
Forsvarets Forskningstjeneste	35,4	35,4	-
Statens Byggeforskningsinstitut	49,1	40,7	-17,1
Kort- og Matrikelstyrelsen	15,7	10,8	-31,2
Socialforskningsinstituttet	42,8	40,6	-5,1
John F. Kennedy Institutet	7,3	7,2	-1,4
Statens Institut for Folkesundhed	15,7	14,7	-6,4
Statens Serum Institut	35,6	27,1	-23,7
Arbejds miljøinstituttet	51,2	51,2	-
Forskningscenteret Risø	294,3	245,3	-16,6
Dansk Rumforskningsinstitut	25,5	24,3	-4,7
Bornholms Forskningscenter	5,7	5,5	-3,5
Center for Freds- og Konfliktforskning	9,6	9,3	-3,1
Center for Sprogteknologi	3,7	3,6	-2,7
Analyseinstitut for Forskning	9,1	4,7	-48,4
Danmarks Miljøundersøgelse	140,5	138,3	-1,6
Forskningscentret for Skov og Landskab	56,6	61,6	8,8
Danmarks og Grønlands Geologiske undersøgelser	90,3	85,6	-5,2
Fødevaredirektoratet	65,6	71,0	8,2
Danmarks Veterinærinstitut	29,3	102,8	250,9
Danmarks Jordbrugsforskning	179,6	199,8	11,2
Fødevareøkonomiske Institut	9,1	13,1	44,0
Statens Skadedyrlaboratorium	16,5	.	.
Danmarks Fiskeriundersøgelser	53,6	48,0	-10,4
Danmarks Transportforskning	25,4	10,3	-59,4
Center for Udviklingsforskning	24,8	18,0	-27,4
Institut for Grænseregionsforskning	2,8	2,7	-3,6
Dansk Udenrigspolitisk Institut	5,2	8,1	55,8
I alt	1.300,0	1.279,7	-1,6

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsbevillinger.

Bilag B - Tilskudspuljer

Opsplitning af andre større tilskudspuljer, mio. kr. i 2002 priser

Ministerium	Hovedkonto	Formål	I alt
§ 8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	8.62.02	Tilskud til energiforskning	30,0
§15 Socialministeriet	15.75.10	Rammebeløb til projekter på det børne- og familiepoltiske område	30,0
§17 Beskæftigelsesministeriet	17.47.01	Aktiv arbejdsmarkedspolitik (tekstanm. 115 og 118)	50,0
§19 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	19.11.11	Reserve til nye initiativer	400,0
	19.17.04	Andre programaktiviteter	45,8
§20 Undervisningsministeriet	19.17.05	Forskningens Højhastighedsnet	30,7
	19.74.01	Udvikling af kompetence og teknologi m.v. (tekstanm. 60, 75 og 78)	528,9
§24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	20.29.05	IT, medier og folkeskolen (tekstanm. 144)	104,2
	20.39.01	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. uden tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser (tekstanm. 144)	64,9
§28 Trafikministeriet	20.39.10	Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med tilsagnsordning i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser (tekstanm. 144)	50,7
	20.79.02	Central pulje til udviklingsaktiviteter, læreruddannelse m.v. (tekstanm. 4)	40,0
I alt	24.23.17	Innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren (tekstanm. 46)	178,7
	24.33.02	Tilskud til fødevarer- og jordbrugsforskning (tekstanm. 118)	112,8
	28.63.02	Banestyrelsen (tekstanm. 57 og 114)	26,4
I alt			1.693,1

Kilde: Analyseinstitut for Forsknings database over offentlige forskningsmidler.

Bilag C: Vejledning

VEJLEDNING
vedr.
OFFENTLIGT FORSKNINGSBUDGET
2002

1. INDLEDNING.....	110
2. OPGØRELSE AF FOU-BEVILLINGER.....	110
3. FoU-KONTI.....	111
4. FoU-BEVILLINGER.....	112
5. FORSKNINGSFORMÅL.....	113
6. DRIFTSUDGIFTER OG DRIFTSTILSKUD.....	115
7. ANLÆGSBEVILLINGER.....	115
8. OVERFØRSLER.....	116
9. BESKRIVENDE TEKST.....	116

1. INDLEDNING

Formålet med Offentligt Forskningsbudget er at tilvejebringe et overblik over de offentlige midler, der er budgetteret til forskning og udviklingsarbejde (i det efterfølgende forkortet til FoU).

Offentligt Forskningsbudget består af henholdsvis:

- 1) Finanslovsbevillinger
- 2) Internationale FoU-midler
- 3) Midler fra Danmarks Grundforskningsfond
- 4) Kommunale og amtskommunale FoU-bevillinger
- 5) Midler fra VækstFonden

Data vedrørende punkterne 2 - 5 indhentes fra de pågældende administrative organer.

Denne vejledning beskriver, hvorledes data vedrørende punkt 1 indsamles. **Finanslovsbevillinger til forskning**, det vil sige det statslige forskningsbudget, opgøres på basis af en rapport fra Undervisningsministeriets arbejdsgruppe vedrørende finanslovens FoU-aktiviteter, afgivet den 1. november 1984. Senere ændringer, bl.a. som følge af introduktionen af den nye kontoplan i 1991, er foretaget af den daværende tværministerielle referencegruppe for et informativt statsligt forskningsbudget.

Oplysninger vedrørende de statslige FoU-bevillinger har karakter af budgetoplysninger, der i sig selv hverken hjemler afholdelse af udgifter eller begrænser de disponerende myndigheders bevillingsanvendelse.

Indberetningen til det statslige forskningsbudget sker på følgende måde:

For hver standardkonto med FoU-indhold udfylder den centrale bevillingshaver et skema, hvor FoU-andelen af bevillingen oplyses. FoU-beløbet fordeles herefter på forskningsformål. Formålsinddelingen svarer til Nordforsk-klassifikationen omfattende i alt 16 grupper, se afsnit 5.

For driftsudgifts- og driftstilskudskonti opsplittes endvidere efter styringstype: basis- eller programbevilling. Basisbevillinger har til formål at sikre den løbende gennemførelse af kontinuerlige forskningsaktiviteter, mens programbevillinger typisk er knyttet til et konkret forskningsprogram eller -projekt og er tidsmæssigt begrænsede.

En nærmere beskrivelse findes i det følgende.

2. OPGØRELSE AF FOU-BEVILLINGER

Det statslige forskningsbudget omfatter de standardkonti på finansloven, der indeholder finansiering af FoU. Af denne grund følger det statslige forskningsbudget finanslovens bevillingssystematik, der ved et eksempel kort kan beskrives således:

Ministerområde:	§ 19. Forskningsministeriet
Hovedområde:	19.5. Forskningsinstitutioner
Aktivitetsområde:	19.55. Særlige Forskningsinstitutioner
Hovedkonto:	19.55.01. Dansk Rumforskningsinstitut
Underkonto:	19.55.01.10. Almindelig virksomhed
Standardkonto:	19.55.01.10.11. Lønninger

Det statslige forskningsbudget er baseret på oplysninger fra ministerierne, som inden for deres ansvarsområde skal:

- Finde alle standardkonti med FoU-indhold (FoU-konti), se afsnit 3.
- Skønne det beløb af bevillingen, der går til FoU, se afsnit 4.
- Fordele FoU-beløbet på forskningsformål, se afsnit 5.

Der skal således udelukkende tages udgangspunkt i de bevillinger, der optræder på det enkelte ministeriums finanslov. FoU-bevillinger indrapporteres til Analyseinstitut for Forskning på standardkontoniveau (dvs. ikke på hovedkonto- eller underkontoniveau). Indrapporteringen foregår på tre typer skemaer til henholdsvis:

- 1) Driftsudgifter og tilskud (se afsnit 6)
- 2) Anlægsbevillinger (se afsnit 7)
- 3) Overførsler (se afsnit 8)

Den ovenfor beskrevet fremgangsmåde indebærer en række skøn. Disse må ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver, dvs. normalt ministeriets intentioner. Ved tvivlsspørgsmål kan der søges supplerende vejledning hos Analyseinstitut for Forskning.

3. FoU-KONTI

En FoU-konto er en **standardkonto**, som indeholder finansiering af FoU.

Ifølge OECD defineres FoU som:

Forskning og udvikling omfatter skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder.

FoU-begrebet omfatter forskning inden for teknik, naturvidenskab, sundhed, jordbrugs- og veterinærområdet samt kend-skabet til mennesket, kulturen og samfundet. Det betyder, at f.eks. forskning og udvikling i forbindelse med administration, økonomisk planlægning, systemanalyser etc. skal medtages i opgørelserne.

I det følgende gives en række definitioner og eksempler med henblik på at lette afgrænsningen af hvilke aktiviteter, der skal medregnes til FoU:

a) Undervisning

Undervisning medregnes ikke, med undtagelse af forskeruddannelse, som er integreret i et forskningsprojekt.

b) Videnskabelig og teknisk information

Videnskabelig og teknisk information medregnes ikke, med undtagelse af information til anvendelse ved FoU-virksomhed samt den første rapport af et forskningsresultat fra FoU-virksomheden.

c) Almen dataindsamling

Dataindsamling foretaget med henblik på et FoU-projekt skal medregnes, medens dataindsamling foretaget med henblik på almene formål ikke skal medregnes.

d) Prøvning og standardisering

Prøvning med henblik på at opfylde nationale standarder, rutinetestning og analyse af materialer, produkter m.v. skal ikke medregnes, medmindre aktiviteten udføres udelukkende eller primært med henblik på et FoU-projekt.

e) Projektering

Projektering ved hjælp af eksisterende teknikker skal ikke medregnes, medmindre den udføres som del af en FoU-virksomhed.

f) Avanceret lægelig behandling

Rutineundersøgelser og normal anvendelse af speciallægeviden skal ikke medregnes. Avanceret lægelig behandling, fx. på universitetshospitaler, kan indeholde FoU.

g) Patent- og licensarbejde

Administrativt og juridisk arbejde forbundet med patenter og licenser medtages ikke. Dog medtages patentarbejde, som er direkte tilknyttet et FoU-projekt.

h) Udredningsarbejde

Analyse og evaluering af eksisterende programmer samt indsamling og sammenstilling af eksisterende viden medtages ikke.

Af hensyn til afgrænsningen af det **udviklingsarbejde**, som medregnes til FoU over for andre aktiviteter, gengives her definitionerne på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde. Opdelingen anvendes ikke selvstændigt i forskningsbudgettet.

Grundforskning:	Virksomhed af original karakter med henblik på at hverve ny viden og indsigt uden primært sigte på bestemte praktiske mål eller anvendelser.
Anvendt forskning:	Virksomhed af original karakter med henblik på at erhverve ny viden og indsigt - først og fremmest med sigte på bestemte praktiske mål og anvendelser.
Udviklingsarbejde:	Anvendelse af viden med henblik på at fremstille nye materialer, produkter, processer, metoder, systemer eller tjenester eller at forbedre sådanne som eksisterer.

Afgørende for, om en aktivitet medregnes til FoU, er **nyhedselementet**.

For at lette indberetningen skal indtægtsdækket og tilskudsfinansieret virksomhed ikke indrapporteres, da disse midler for at undgå dobbelttælling ikke medtages i det statslige forskningsbudget. Dvs. bevillinger til FoU, der i finansloven optræder på underkonti 90, 95 eller 97 skal **ikke** indrapporteres.

4. FoU-BEVILLINGER

Efter identifikation af standardkonti med et FoU-indhold skal beløbet, der vedrører FoU-aktiviteter, findes. Som i de foregående år indrapporteres kun de FoU-konti, hvor FoU-beløbet udgøre mindst 1 mio. kr. - dog er det som følge af den nye kontoplan i 1991 summen af en underkontos standardkonti, der mindst skal udgøre 1 mio. kr. FoU-beløbet omfatter:

- **Direkte udgifter**, dvs. udgifter, som er direkte relateret til FoU-aktiviteter (typisk løn, materialer og apparatur).
- **Indirekte udgifter**, dvs. fællesudgifter, som ikke direkte kan relateres til FoU-aktiviteter, men som er nødvendige for forskningens gennemførelse (f.eks. varme, rengøring, biblioteksarbejde, EDB-faciliteter, administration m.v.).

Nogle standardkonti er rene forskningskonti. Da både direkte og indirekte FoU-bevillinger skal medregnes, jf. ovenfor, er FoU-beløbet hele bevillingen.

Andre standardkonti omfatter også bevillinger til andet end FoU-aktiviteter (blandede konti). I disse tilfælde må der på grundlag af intentionerne hos den centrale bevillingshaver ske en fordeling af det samlede beløb i bevillinger til FoU-aktiviteter og bevillinger til andre aktiviteter. Fremgangsmåden ved denne fordeling vil være forskellig for de enkelte standardkonti afhængig af bl.a. den måde, hvorpå kontoen budgetteres. Som hjælperedskab kan eventuelt benyttes regnskaber og budgetter fra de udførende institutioner.

For driftsudgiftskonti, hvor en institution udfører andre primære aktiviteter end forskning som f.eks. undervisning, kan beregningen af FoU-beløbet eksempelvis gøres således:

1. Finde de direkte FoU-udgifter.
2. Finde de direkte udgifter til andre primære aktiviteter.
3. Finde FoU-andelen af de indirekte udgifter ved hjælp af en fordelingsnøgle baseret på forholdet mellem de direkte udgifter, dvs. forholdet mellem (1) og (2). (Denne fordelingsnøgle bør naturligvis ikke anvendes, hvis man har konkrete opgørelser, der viser, at fordelingen bør være anderledes).

Det er væsentligt, at en beregningsmæssig fordeling af en standardkonto er baseret på et så specificeret grundlag som praktisk muligt. For at sikre kontinuitet og sammenlignelighed anbefales det at opretholde beregningsgrundlaget for hver FoU-konto med henblik på indrapportering til forskningsbudgettet i de følgende år. Udviklingstendensen bør være lige så velunderbygget som størrelsen af det enkelte års FoU-bevilling.

Udgifterne skal tjekkes med finansloven for 2002. De budgetterede udgifter til FoU på de enkelte standardkonti må **ikke** overstige beløbet på finansloven.

5. FORSKNINGSFORMÅL

Fordelingen på forskningsformål skal ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver. Hvis et beløb tjener flere formål, må der ske en fordeling af beløbet.

Der anvendes Nordforsks 16-punkts klassifikation. Denne klassifikation benyttes i den danske forskningsstatistik som grundlag for indberetninger til OECD, EU og i nordisk regi. Forskningsformålene fordeles på følgende 16 punkter:

1. Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri

FoU med henblik på disse aktiviteter, inklusive relevant forskning i forbindelse med kemiske produkter og mekanisering. FoU i forbindelse med forarbejdning af landbrugs- og fiskeriprodukter m.v. medtages ikke, men anføres under formål 2.

2. Minedrift, industri og håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed og andre erhverv

FoU, hvis formål er at bidrage til den industrielle udvikling, dvs. finde frem til, udvikle og markedsføre industriprodukter, rationalisere produktionen etc. Desuden medtages FoU i relation til udvinding af mineraler, olie og gas, men **ikke** prospektering, der anføres under formål 13. Endvidere FoU med relation til handel, bank- og forsikringsvæsen, hotel- og restaurationsdrift, etc.

3. Produktion og fordeling af energi

Alle FoU-aktiviteter med relation til produktion og distribution af alle energiformer, herunder vand. FoU vedrørende fremtidigt energibehov og FoU vedrørende energibesparelser og energikilder medtages. Atomenergi indgår, hvorimod FoU vedrørende fremdriftsmidler for befordringsmidler og raketter **ikke** indgår, men anføres under formål 4 eller 15.

4. Transport og telekommunikation

FoU med henblik på bedre og mere sikre transportsystemer - bortset fra FoU i forbindelse med samlet fysisk planlægning (formål 5). Desuden FoU med henblik på telekommunikation. FoU inden for disse områder udført ved hjælp af satellitter medtages under rumforskning (formål 15).

5. Boligforhold og fysisk planlægning

FoU med henblik på en samlet planlægning af by- og landområder, bedre boligforhold og fællesfaciliteter. FoU vedrørende by-, regions- og landsplanlægning samt den overordnede trafikplanlægning indgår således.

6. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse

FoU vedrørende forureningskilder, årsager til forurening samt virkningerne på miljøet. FoU vedrørende luft-, vand-, jord- og støjforurening, fast affald og stråling.

FoU, der gennemføres inden for bestemte sektorer med henblik på nedbringelse eller ophør af den forurening, disse sektorer forårsager, medtages **ikke**, men henføres til de relevante områder (fx landbrug, industri og energi). FoU vedrørende sundhedsmæssige følger af forurening medtages **ikke**, men anføres under formål 7.

7. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse

FoU-programmer med henblik på beskyttelse og forbedring af den menneskelige sundhed. Den omfatter FoU angående fødevarerhygiejne og ernæring samt FoU vedrørende stråling i medicinsk øjemed, biokemisk ingeniørvirksomhed, medicinsk information, rationalisering af behandlingsmetoder samt farmakologi (inklusive medicin og opdrætning af forsøgsdyr). Desuden medtages FoU vedrørende epidemiologi og narkotikamisbrug.

8. Sociale forhold

FoU vedrørende sociale relationer, familiespørgsmål, offentlig forsorg, sociale sikringsordninger, revalidering, ligestilling etc.

9. Kultur, massemedier og fritid

FoU i forbindelse med forskellige kulturelle aktiviteter. Desuden FoU vedrørende massemedier (TV, radio, dags- og ugepressen etc.) samt fritidsaktiviteter som sport, hobby og rekreation.

10. Uddannelsesforhold

FoU vedrørende undervisning og uddannelse.

11. Arbejdsbetingelser

FoU vedrørende arbejdssygdomme og arbejdsmiljø.

12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning

FoU vedrørende økonomisk politik, konjunkturvurderinger, arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesproblemer samt regionaludvikling. Desuden FoU med henblik på varekvalitet, -prøvning og -kontrol samt andre forbrugerspørgsmål.

Endvidere FoU med direkte tilknytning til og betydning for den offentlige forvaltning, men som ikke umiddelbart kan henføres til nogen af de forrige grupper, fx almen statistik, politi og retsvæsen, freds- og konfliktforskning.

Desuden FoU vedrørende organiseringen af den offentlige virksomhed, herunder rationaliseringsforanstaltninger.

13. Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren

FoU vedrørende naturressourcer inkl. geologiske undersøgelser vedr. mineraler, olie, gas etc., hvorimod FoU vedrørende jordbrugs- og fiskerispørgsmål samt forurening **ikke** medtages, men anføres under henholdsvis formål 1 og 6. Meteorologi medtages, bortset fra FoU udført ved hjælp af satellitter, der anføres under rumforskning (formål 15).

14. Almen videnskabelig udvikling

FoU, der primært er iværksat for at skaffe sig dybere indsigt inden for et bestemt fagområde, men ikke umiddelbart har betydning for nogle af de øvrige samfundsaktiviteter. Det vil hovedsageligt dreje sig om grundforskning, der alene er iværksat med videnskabeligt formål for øje.

Al FoU ved universiteter og højere læreanstalter finansieret via ordinære driftsbevillinger medtages her.

FoU i denne gruppe søges fordelt efter forskningsfelt, således at der bliver følgende undergrupper:

- 14.1. naturvidenskab
- 14.2. teknisk videnskab
- 14.3. sundhedsvidenskab
- 14.4. jordbrugs- og veterinærvidenskab
- 14.5. samfundsvidenskab
- 14.6. humanistisk videnskab
- 14.7. FoU, som ikke kan fordeles på 14.1 - 14.6.

15. Rumforskning

Al civil FoU med relation til rumfart og rumteknologi etc.

16. Forsvar

FoU-aktiviteter, der er iværksat af militære grunde uanset indhold og eventuelle sekundære civile anvendelser. Atom- og rumforskning med et militært sigte medregnes.

6. DRIFTSUDGIFTER OG DRIFTSTILSKUD

På skemaet for driftsudgifter og -tilskud skal alle FoU-bevillinger, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

Driftsudgifter:

- 11. Lønninger
- 14. Køb af varer og tjenesteydelser
- 15. Erhvervelse af materiel, netto
- 16. Leje, vedligeholdelse og skatter
- 17. Afskrivninger mv.
- 19. Diverse driftsudgifter

Overførselsudgifter ("tilskud"):

- 51. Tilskud til udland mv.
- 52. Tilskud til personer
- 53. Tilskud til erhverv
- 54. Tilskud til anden virksomhed

I modsætning til tidligere år er det ikke længere tilstrækkeligt kun at fordele underkonti med driftsudgifter på standardkonto 11. lønninger og herefter placere summen af de resterende driftsudgifter på én anden standardkonto. Driftsudgifterne for en underkonto **skal** fordeles ud på samtlige standardkonti, der indeholder udgifter til FoU, således at FoU-bevillingen på en standardkonto ikke overstiger beløbet på standardkontoen i finansloven.

På skemaet for driftsudgifter og -tilskud skal det oplyses, om bevillingen er en basis- eller programbevilling. Sondringen mellem de to styringstyper gennemføres ved brug af følgende vurderinger:

- tjener bevillingen til at sikre den løbende gennemførelse af basale forskningsaktiviteter (ikke at forveksle med grundforskning)
- er bevillingen knyttet til gennemførelsen af et konkret forskningsprogram/projekt
- disponeres bevillingen således, at den er knyttet til tidsbegrænsede aktiviteter (ud over den normale finansårsbinding)
- disponeres bevillingen efter en ansøgningsprocedure eller lignende
- er bevillingen af marginal størrelse i forhold til den modtagende institutions samlede forskningsaktiviteter.

Typisk placerer basisbevillinger og programbevillinger sig således:

Karakteristik	Basisbevillinger	Programbevillinger
Løbende gennemførelse af basale forskningsaktiviteter	X	
Knyttet til et konkret forskningsprogram/projekt		X
Tidsbegrænset		X
Efter ansøgning		X
Af marginal størrelse		X

I mange tilfælde vil standardkontoen omfatte både basis- og programbevillinger, og FoU-beløbet må så opsplittes i en basisandel og en programandel.

7. ANLÆGSBEVILLINGER

På skemaet for anlægsbevillinger skal alle FoU-beløb, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

- 31. Bygge og anlægsproduktion
- 32. Erhvervelse af anlæg m.v.
- 55. Investeringstilskud mv.

8. OVERFØRSLER

På skemaet for overførsler skal alle FoU-beløb, der er opført på nedenstående standardkonti, medtages:

Overførselsindtægter

- 63. Løbende overførselsindtægter
- 64. Øvrige overførselsindtægter
- 76. Interne statslige overførselsindtægter
- 77. Overførsler fra kommuner
- 79. Forbrug af videreført overskud mv.

Overførselsudgifter

- 71. Interne statslige overførselsudgifter
- 72. Overførsler til kommuner
- 74. Reserver og budgetregulering

Overførsler er karakteriseret ved at være midler, som kommer fra et andet ministerium, hvorfor de kun medtages i det afsnit, hvor de enkelte ministerier er beskrevet enkeltvis. Såfremt man mener, det er irrelevant at medtage disse overførsler i afsnittet for det pågældende ministerium skal Analyseinstitut for Forskning have besked herom.

9. BESKRIVENDE TEKST

Det enkelte ministeriums FoU-indsats beskrives i 1-3 siders tekst. Denne opdeles i korte afsnit med overskrifter svarende til finanslovens opdeling i hovedområder. Hvis forskningsaktiviteterne er samlet på et hovedområde, kan dette opdeles i flere aktivitetsområder.

Denne opdeling sikrer kontinuitet, og at oplysningerne kan relateres direkte til finansloven. Det bedes bemærket, at tidsserietabellerne ikke skal indsendes, idet disse vil blive udarbejdet af Analyseinstitut for Forskning.

Bilag D - Ændringer i 2001

I det følgende gives en oversigt over hvorledes 2001-tallene i *Offentligt Forskningsbudget 2002* afviger fra de tilsvarende tal i *Offentligt Forskningsbudget 2001*. Alle tal er i 2001 priser.

- Tilføjelse af Danmarks Pædagogiske Universitet – 128,2 mio. kr.
 - ⇒ Basisbevillinger stiger med 102,6 mio. kr.
 - ⇒ Programbevillinger stiger med 25,6 mio. kr.
 - ⇒ MVTU stiger med 128,2 mio. kr.
 - ⇒ Universiteterne stiger med 128,2 mio. kr.
 - ⇒ Formål 14.6 stiger med 128,2 mio. kr.

- Tilføjelse af Indlejring af Statens Forskningsprogrammer 19.11.10.50 – 20 mio. kr.
 - ⇒ Basisbevillinger stiger med 20 mio. kr.
 - ⇒ MVTU stiger med 20 mio. kr.
 - ⇒ Andet stiger med 20 mio. kr.
 - ⇒ Formål 14.7 stiger med 20 mio. kr.

- Opjustering og ændring af Fødeveddirektoratets indberetning – fra 31,4 mio. kr. til 63,5 mio. kr.
 - ⇒ Basisbevillinger stiger med 3 mio. kr.
 - ⇒ Programbevillinger stiger med 29,1 mio. kr.
 - ⇒ Fødevareministeriet stiger med 32,1 mio. kr.
 - ⇒ Sektorforskningsinstitutioner stiger med 32,1 mio. kr.
 - ⇒ Formål 1 falder med 31,1 mio. kr.
 - ⇒ Formål 6 stiger med 7,3 mio. kr.
 - ⇒ Formål 7 stiger med 55,9 mio. kr.

- Ændringer i sektoropdelingen
 - ⇒ Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering – 28,6 mio. kr. er flyttet fra sektor andre større tilskudspuljer til andre forskningsinstitutioner.
 - ⇒ Pr. aftale med MVTU indeholder Forskningsrådene nu kun 19.41. Dette er gennemført til og med 2000 – I 2001 bevirker dette, at 19,7 mio. kr. er flyttet fra Forskningsrådene til Andet.

- Korrektioner for forkerte formål
 - ⇒ Danmarks TransportForskning: 5,7 mio. kr. flyttet fra formål 1 til formål 4
 - ⇒ Støtte til aktiviteter under Forskeruddannelsesrådet: 81,6 mio. kr. flyttet fra formål 10 til formål 14.7
 - ⇒ Udviklingspulje for folke- og skolebiblioteker: 10,3 mio. kr. flyttet fra formål 14.7 til formål 9
 - ⇒ Dansk Landbrugsmuseum: 1,4 mio. kr. flyttet fra formål 14.6 til 14.7
 - ⇒ Arkitektskolen i Aarhus: 12,6 mio. kr. flyttet fra formål 5 til formål 14.7

- Korrektioner mht. basis og program opdeling
 - ⇒ Dansk Udenrigspolitisk Institut: 9,7 mio. kr. flyttet fra program til basis
 - ⇒ Støtte til aktiviteter under Forskeruddannelsesrådet: 81,6 mio. kr. flyttet fra basis til program

- Foruden dette er der nogle ændringer i basis/program, sektoropdeling og formål for overførsler, men disse ses ikke, da tabeller med overførsler ikke opdeles efter disse.

Disse ændringer bevirker tilsammen at:

- Der er en samlet stigning på 180,3 mio. kr.

Basis/Program

- Basisbevillinger stiger med 49,0 mio. kr.
- Programbevillinger stiger med 131,3 mio. kr.

Sektor

- Sektorforskningsinstitutioner stiger med 32,1 mio. kr.
- Universiteterne stiger med 128,2 mio. kr.
- Andre forskningsinstitutioner stiger med 28,6 mio. kr.
- Forskningsrådene falder med 19,7 mio. kr.
- Andre større tilskudspuljer falder med 28,6 mio. kr.
- Andet stiger med 39,7 mio. kr.

Formål

- Formål 1 falder med 36,8 mio. kr.
- Formål 4 stiger med 5,7 mio. kr.
- Formål 5 falder med 12,6 mio. kr.
- Formål 6 stiger med 7,3 mio. kr.
- Formål 7 stiger med 55,9 mio. kr.
- Formål 9 stiger med 10,3 mio. kr.
- Formål 10 falder med 81,6 mio. kr.
- Formål 14.0 stiger med 232,1 mio. kr.
- Formål 14.6 stiger med 126,8 mio. kr.
- Formål 14.7 stiger med 105,3 mio. kr.

Bilag E: Indberetningsskema fra ministerierne

§ Ministerium:

Hovedkonto: ____ . ____ . ____

Underkonto: ____ . ____

Standardkonto: ____

Beløb angivet i mill. kr. med 1 decimal

Forskningsformål	FoU-andel 2000		FoU-andel 2001		FoU-andel 2002		BO1	BO2	BO3
	Basis	Program	Basis	Program	Basis	Program			
1 Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri									
2 Industri, håndværk, bygge- og anlæg									
3 Produktion og fordeling af energi									
4 Transport og telekommunikation									
5 Boligforhold og fysisk planlægning									
6 Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse									
7 Sygdomsbekæmpelse og –forebyggelse									
8 Sociale forhold									
9 Kultur, massemedier og fritid									
10 Uddannelsesforhold									
11 Arbejdsbetingelser									
12 Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning									
13 Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren									
14 Almen videnskabelig udvikling									
14.1 Naturvidenskab									
14.2 Teknisk Videnskab									
14.3 Sundhedsvidenskab									
14.4 Jordbrugs- og veterinærvidenskab									
14.5 Samfundsvidenskab									
14.6 Humanistisk videnskab									
14.7 FoU som ikke kan fordeles på 14.1-14.6									
15 Rumforskning									
16 Forsvar									
I alt									

Dato: _____ Sagsbehandler: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

